

Східноєвропейський національний університет
імені Лесі Українки

О. К. Данилюк

**СЛОВНИК
НАРОДНИХ ГЕОГРАФІЧНИХ ТЕРМІНІВ ВОЛИНІ**

Видання друге, доповнене і виправлене

Луцьк
Вежа-Друк
2013

УДК 811.161.2 373. 235(477.82)(038)

ББК 81.411.1(4 УСП–4 ВОЛ) – 424

Д 18

*Рекомендовано до друку вченою радою
Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки
(протокол № 4 від 29 жовтня 2013 року)*

Серія “Бібліотека української ономастики”

Серія заснована у 2007 р.

Відповідальний редактор:

І. М. Желєзняк – доктор філологічних наук

Рецензенти:

О. П. Карпенко – доктор філологічних наук, провідний науковий співробітник (Інститут української мови НАН України);

Ю. В. Громик – кандидат філологічних наук, доцент (Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки).

Данилюк О. К.

Д 18 Словник народних географічних термінів Волині / Оксана Климівна Данилюк. – Вид. друге, доповн. і виправл. – Луцьк : Вежа-Друк, 2013. – 148 с. – (Бібліотека української ономастики).

ISBN 978-966-2750-44-7

У словнику вміщено географічні терміни, зафіксовані на території сучасної Волині. Це друге, доповнене видання, що містить близько 1500 лексичних одиниць, зібраних здебільшого автором. Також використано записи студентів Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки й матеріали спеціальних словників.

Для мовознавців, географів, фахівців у сфері ономастики.

УДК 811.161.2 373. 235(477.82)(038)

ББК 81.411.1(4 УСП–4 ВОЛ) – 424

ISBN 978-966-2750-44-7

© Данилюк О. К., 2013

© Гончарова О. В., (обкладинка), 2013

© Ідея та назва серії “Бібліотека української ономастики”. –

Шульгач В. П., 2013

ПЕРЕДМОВА

Проблема всебічного аналізу слов'янської географічної термінології в межах конкретних діалектних територій дедалі виразніше стає однією з найактуальніших, оскільки окреслена група лексики потребує ще ґрунтовного опису й вивчення через недостатнє обстеження з цього погляду українського діалектного ареалу. Дослідження лексем на позначення географічних об'єктів має важливе значення не лише для мовознавчих студій, а й для природничих, історичних, етнологічних тощо.

На рівні слов'янських мов географічна термінологія досліджена в чеській і словацькій мовах (Р. М. Малько), польській (П. Нітше, Я. Сташевський), сербській і хорватській (Ю. Шютц), болгарській і македонській (Е. А. Григорян), білоруській (І. Я. Яшкін), російській (Е. М. Мурзаєв і В. Г. Мурзаєва). Семантичні особливості народної географічної термінології різних слов'янських теренів описано в монографії М. І. Толстого “Слов'янська географічна термінологія: Семасіологічні етюди”.

Вивченню української географічної номенклатури сприяли праці І. Г. Верхратського, Я. Ф. Головацького, М. Ф. Сумцова, П. П. Чучки, М. Юрковського та ін. Цінні матеріали для дослідження цієї групи лексики подано в роботах Й. О. Дзензелівського, І. М. Железняк, О. П. Карпенко, Ю. О. Карпенка, А. П. Корепанової, Т. О. Марусенко, Л. Т. Масенко, М. В. Никончука, Я. Розвадовського, В. П. Шульґача та ін.

Апелятивну лексику на позначення географічних об'єктів представлено в регіональних словниках: “Географічні назви Гуцульщини” С. Грабця, “Географічні назви Бойківщини” Я. Рудницького, “Народна географічна термінологія Чернігівсько-Сумського Полісся” Є. О. Черепанової, “Словник народних географічних термінів Кіровоградщини” Т. В. Громко, Т. І. Поляруш, В. В. Лучика.

Значним внеском у вивчення народної географічної термінології стали дисертаційні роботи І. М. Потапчук “Народна географічна термінологія в західноподільських говірках” та С. В. Шийки “Народна географічна термінологія Ровенщини”.

Пропонований словник – це друге, доповнене видання, яке репрезентує народну географічну термінологію, уживану на території Волинської області. Матеріал зафіксовано здебільшого способом опитування місцевих жителів. Також використано записи студентів Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки й матеріали спеціальних словників Г. Л. Аркушина, Й. О. Дзєндзелівського, М. М. Корзонюка, Т. О. Марусенко, В. П. Шульгача.

Структура словника

Словник побудовано за алфавітним принципом у такому порядку:

1) реєстрове слово (здебільшого іменник) або словосполучення у формі називного відмінка з позначенням наголосу;

2) пояснення значення слова (якщо слово має декілька значень, то кожне з них подано під окремим порядковим номером);

3) вказівка на локалізацію географічного терміна (назву села наведено повністю, а району – скорочено). Показчик населених пунктів розміщений за районами в алфавітному порядку.

Приклад словникової статті: **ВИЖАР** ч. 1. ‘випалене місце в лісі’ (Гектари, Шлапань Лбш.; Заболоття Ст.); 2. ‘випалене місце на болоті’ (Воєгоща К.-К.); 3. ‘маленьке болото’ (Раків Ліс К.-К.); 4. ‘низина, поросла травой’ (Голоби Кв.).

Акцентні варіанти, у яких наявні семантичні відмінності, подано в одній словниковій статті з відповідним

значенням для кожного варіанта, напр.: **БАРИГ** ч. 1. ‘берег біля річки’ (Дорогиничі Лкч.); 2. ‘луг, де випасають корів’ (Бубнів В.-В.); **БАРИГ** 3. ‘заболочена низина’ (Грушів Ів.).

Якщо ж таких відмінностей не виявлено, то значення географічного терміна подано для обох варіантів, напр.: **БЕРЕЗІНА** ж. ‘березовий ліс’ (Березовичі, Зоря, П’ятидні, Суходоли, Устилуг В.-В.; Гектари, Пірванче Грх.; Гряди Ів.; Пішане, Раків Ліс К.-К.; Човниця Крц.; Старий Чорторійськ Мн.; Мильськ Рж.; Шельвів Лкч.; Хорохорин Лцк.; Бучин Лбш.; Олеськ, Радехів, Штунь Лбм.; Буцинь, Любохини, Мизове, Шкроби Ст.; Дольськ, Крать, Овлочин, Турійськ Тр.; Кропивники, Шацьк Шцк.). **БЕРЕЗИНА́** (Лобачівка, Рачин, Мерва Грх.; Підріжжя Кв.; Воєгоща, Раків Ліс К.-К.; Бихів, Велика Глуша, Шлапань Лбш.).

Бібліографічні скорочення

- Аркушин 1993 – *Аркушин Г. Л.* А хтось же вас народжував, слова... / Г. Л. Аркушин. – Луцьк : Надстир'я, 1993. – 32 с.
- Аркушин 1996 – *Аркушин Г. Л.* Силенська гуторка. – Луцьк : Ред.-вид. від. “Вежа” Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 1996. – 167 с.
- Аркушин 2000а – *Аркушин Г. Л.* Словник західноволинських говірок : у 2 т. – Т.1. А–Н. – Луцьк : Ред.-вид. від. “Вежа” Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2000. – 354 с.
- Аркушин 2000б – *Аркушин Г. Л.* Словник західноволинських говірок : у 2 т. – Т. 2. О–Я. – Луцьк : Ред.-вид. від. “Вежа” Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2000. – 458 с.
- Дзендзелівський 1966 – *Дзендзелівський Й. О.* Українські назви для ‘острова на річці’ (Із спостережень над українськими народними назвами гідрорельєфу) / Й. О. Дзендзелівський // *Studia Slavica*. – 1966. – Т. XII, 1–4. – S. 103–113.
- Дзендзелівський 1978 – *Дзендзелівський Й. О.* Українські назви для виру / Й. О. Дзендзелівський // *Onomastica*. – 1978. – *Rocz.* XXIII. – S. 133–162.
- Дзендзелівський 1982 – *Дзендзелівський Й. О.* Українські народні назви гідрорельєфу. Відгалуження річки, рукава річки, затоки / Й. О. Дзендзелівський // Дослідження лексики і фразеології говорів

- українських Карпат. – Ужгород, 1982. – С. 3–53.
- Корзонюк – *Корзонюк М. М.* Матеріали до словника західноволинських говірок / М. М. Корзонюк // Українська діалектна лексика. – К. : Наук. думка, 1987. – С. 62–267.
- Марусенко – *Марусенко Т. А.* Матеріали к словарю украинских географических апеллятивов (названия рельефов) / Т. А. Марусенко // Полесье : Лингвистика. Археология. Топонимика. – М. : Наука, 1968. – С. 206–255.
- Шульгач 1993 – *Шульгач В. П.* Гідронімія басейну Стиру / В. П. Шульгач. – К. : Наук. думка, 1993. – 143 с.
- Шульгач 1998а – *Шульгач В. П.* Праслов'янський гідронімний фонд (фрагмент реконструкції) / В. П. Шульгач. – К., 1998. – 368 с.
- Шульгач 1998б – *Шульгач В. П.* Словник географічних термінів Західного Полісся / В. П. Шульгач // Ономастика України та етногенез східних слов'ян / відп. ред. І. М. Железняк. – К., 1998. – С. 215–226.

Скорочення назв районів

В.-В. – Володимир-Волинський

Грх. – Горохівський

Ів. – Іваничівський

Кв. – Ковельський

К.-К. – Камінь-Каширський

Крц. – Ківерцівський

Лбм. – Любомльський

Лбш. – Любешівський

Мн. – Маневицький

Лкч. – Локачинський

Лцк. – Луцький

Рж. – Рожищенський

Рт. – Ратнівський

Ст. – Старовижівський

Тр. – Турійський

Шцк. – Шацький

Інші скорочення

ч. – чоловічий рід

ж. – жіночий рід

с. – середній рід

мн. – множина

АЛЬОС *ч.* ‘болото’ (Велимче В.-В.).

БА́БА *ж.* ‘драговина’ (Великий Обзир К.-К.) (Шульгач 1998б: 218).

БА́БЕНЕЦЬ *ч.* ‘мокра заболочена низовина’ (Кашівка Кв.).

БА́ГНА *мн.* ‘сосновий невеликий ліс’ (Ківерці Крц.).

БА́ГНЕЦЬ *ч.* ‘болото з трясовиною’ (Радошинка К.-К.) (Шульгач 1998б: 218).

БА́ГНИСЬКО *с.* ‘болото’ (Сильне Лбм.) (Шульгач 1998б: 218).

БАГНО́ *с.* 1. ‘розмокла внаслідок дощів і танення снігу та ін. грузька місцевість, болото’ (у всіх досліджуваних населених пунктах В.-В. та Ів.) (Корзонюк 68);

2. ‘болото’ (Маркелівка В.-В.; Горохів Грх.; Карасин К.-К.; Радомишль Лцк.; Любешів Лбш.; Маневичі, Мала Яблунька Мн.; Турійськ Тр.; Шацьк Шцк.);

3. ‘велике болото’ (Гірка Полонка Лцк.);

4. ‘болото в лісі’ (Воєгоща К.-К.; Поліське Ст.; Столинські Смоляри, Олеськ, Штунь Лбм.; Свинарин Тр.);

5. ‘земля, розм’якшена водою’ (Буяни, Лище, Торчин Лцк.);

6. ‘грузьке болото, де трясеться, колишеться земля’ (Лоба-чівка, Мерва, Озерці, Рачин, Шклинь Грх.; Іваничі Ів.; Овлочин Тр.);

7. ‘мокра, заболочена низина’ (Заболотці Ів.);

8. ‘затоплений ліс’ (Воєгоща К.-К.; Овадне В.-В.);

9. ‘мохове болото’ (Затурці Лкч.; Любохини Ст.; Мельники Шцк.);

10. ‘низина біля річки’ (Грибовиця Ів.; Воєгоща К.-К.);

11. ‘зарості кущів’ (Головне, Згорани, Олеськ, Хворостів, Штунь Лбм.; Дубечне Ст.).

БА́РЕГ

БАГНО́ВИЩЕ *с.* ‘розмокла внаслідок дощів місцевість’ (Мовчанів Лкч.).

БАГНЮ́КА *ж.* 1. ‘болото’ (Льотниче В.-В.);
2. ‘болото в лісі’ (Литовеж Ів.);
3. ‘грузьке болото’ (Микуличі В.-В.);
4. ‘земля, розм’якшена водою’ (Маркелівка В.-В.; Тростянець Крц.; Зелена, Голоби Кв.; Баїв Лцк.; Топільне Рж.; Шкроби Ст.);
5. ‘маленьке болото’ (Маркелівка В.-В.);
6. ‘заболочена низина’ (Микуличі В.-В.; Лобачівка Грх.; Залісоче Крц.; Проходи Лбш.; Мизове Ст.).

БА́ГОН *ч.* ‘болото’ (Сильне Лбм.; Гірники Рт.) (Шульгач 1998б: 218); **БАГО́Н** *ч.* ‘торфовище’ (Шацьк Шцк.) (Шульгач 1998б: 218).

БАЙРА́К *ч.* 1. ‘горбиста місцевість, завалена стовбурами дерев, пеньками’ (Гектари Грх.);
2. ‘яр, схили якого поросли лісом та чагарниками’ (Бубнів Лцк.);
3. ‘рів’ (Жидичин Крц.).

БА́ЛКА *ж.* 1. ‘поздовжня яма, рів’ (Маркелівка В.-В.; Тростянець, Човниця Крц.; Романів Лцк.; Прилісне Мн.);
2. ‘яр з пологими схилами’ (Буків Лцк.; Любешів Лбш.).

БАЛЮ́РА *ж.* ‘заглибина на дорозі, заповнена водою’ (Орищі Ів.) (Корзонюк 69).

БА́НЬКА *ж.* ‘яма в болоті’ (Лобачівка Грх.).

БА́РЕГ *ч.* 1. ‘болото’;
2. ‘берег біля річки’ (Старий Загорів Лкч.).

БА́РИГ *ч.* 1. ‘берег біля річки’ (Дорогиничі Лкч.);
2. ‘луг, де випасають корів’ (Бубнів В.-В.); **БАРИ́Г** 3. ‘заболочена низина’ (Грушів Ів.).

БАРЛІ́Г *ч.* 1. ‘заболочена місцевість у лісі’ (Гектари Грх.);
2. ‘озеро в лісі’ (Гектари Грх.).

БАХУ́РОК *ч.* ‘невелике підвищення’ (Щедрогір Рт.).

БАЮ́РА *ж.* 1. ‘велика заглибина на дорозі, заповнена водою’ (Орищі Ів.) (Корзонюк 68);
2. ‘заглибина на дорозі, вибита транспортом’ (Любохини Ст.);
3. ‘затока’ (Журавичі Крц.);
4. ‘яма, заповнена водою після дощу’ (Гектари Грх.; Маневичі Мн.);
5. ‘низина, залита водою’ (Луковичі Ів.);
6. ‘стояча водойма’ (Лобачівка, Мерва, Рачин, Шклинь Грх.; Свинарин, Новий Двір Тр.).

БЕ́ЗДНА *ж.* ‘яма у водоймі’ (Підгайці Лцк.).

БЕЗЛІ́СНЯ *с.* ‘прогалина в лісі’ (Романів Лцк.; Мостище К.-К.).

БЕ́ЗНА *ж.* 1. ‘низина, поросла травою’ (Любитів Кв.);
2. ‘зарості кущів’ (Любитів Кв.).

БЕЗО́ДНИК *ч.* 1. ‘грузьке болото, де трясеться, колишеться земля’ (Шкроби Ст.);
2. ‘яма в болоті’ (Буцинь Ст.).

БЕЗО́ДНЯ *ж.* 1. ‘заглиблення у ґрунті невизначеної форми’ (Підгородне Лбм.) (Марусенко 216);
2. ‘викопана яма, яка наповнюється водою джерела’ (Затурці Лкч.);
3. ‘глибоке провалля, прірва’ (Пірванче Грх.);

БЕ́РЕГ

4. 'яма у водоймі' (Березовичі, Суходоли В.-В.; Галичани Грх.; Старосілля Мн.);
5. 'яма в болоті' (Володимир-Волинський В.-В.; Зелена Кв.; Затурці Лкч.; Одерати Лцк.);
6. 'яма в річці' (Забороль Лцк.).

БЕЛІ́НА *ж.* 'місце на полі без рослинності' (Оконськ Мн.).

- БЕ́РВИ** *мн.* 1. 'зарості кущів' (Голоби Кв.);
2. 'кладки' (Млинове Рт.).

- БЕ́РЕГ** *ч.* 1. 'низина біля річки' (Володимир-Волинський, Березовичі, Микуличі, П'ятидні В.-В.; Галичани, Лобачівка, Мерва, Озерці, Рачин Грх.; Іваничі, Заболотці, Литовеж Ів.; Воєгоща, Ворокомле К.-К.; Човниця Крц.; Підріжжя, Поворськ Кв.; Локачі, Затурці, Маньків, Шельвів Лкч.; Боратин, Гірка Полонка, Городище-2, Липини, Маяки, Одерати, Хорохорин Лцк.; Старий Чорторійськ, Маневичі Мн.; Копачівка, Любче, Оленівка, Сокіл, Тристеня Рж.; Буцинь, Нова Вижва Ст.);
2. 'низина, поросла травою' (Суходоли В.-В.; Гряди Ів.; Локачі Лкч.; Городище-2, Підгайці Лцк.);
 3. 'низина на місці колишньої річкової долини, поросла травою' (Радомишль Лцк.);
 4. 'заболочена низина' (Старий Загорів Лкч.);
 5. 'болото біля річки' (Маньків Лкч.);
 6. 'частина водоймища, яка вдається в сушу' (Любитів Кв.);
 7. 'місцевість біля ставка, де майже завжди стоїть вода' (Кропивники Шцк.);
 8. 'луг, який заливається водою' (Шельвів Лкч.; Боратин, Липини Лцк.);
 9. 'луг, де випасають корів' (Ківерці Крц.; Боголюби, Торчин Лцк.; Пірванче Грх.);
 10. 'місце для купання з піщаним дном' (Дольськ Рт.).

БЕРÉЗИНА *ж.* ‘березовий ліс’ (Березовичі, Зоря, П’ятинді, Суходоли, Устилуг В.-В.; Гектари, Пірванче Грх.; Гряди Ів.; Піщане, Раків Ліс К.-К.; Човниця Крц.; Старий Чорторійськ Мн.; Мильськ Рж.; Шельвів Лкч.; Хорохорин Лцк.; Бучин Лбш.; Олеськ, Радехів, Штунь Лбм.; Буцинь, Любохини, Мизове, Шкроби Ст.; Дольськ, Крать, Овлочин, Турійськ Тр.; Кропивники, Шацьк Шцк.). **БЕРЕЗИНА́** (Лобачівка, Рачин, Мерва Грх.; Підріжжя Кв.; Воєгоща, Раків Ліс К.-К.; Бихів, Велика Глуша, Шлапань Лбш.).

БЕРÉЗИНКА *ж.* ‘березовий ліс’ (Овадне В.-В.; Шлапань Лбш.).

БЕРÉЗИЦЯ *ж.* ‘березовий ліс’ (Гірки Лбш.).

БЕРÉЗІНКА *ж.* те саме, що **БЕРÉЗИНКА** (Овадне В.-В.; Шлапань Лбш.). **БЕРЕЗІ́НКА** (Велика Глуша Лбш.).

БЕРÉЗНИК *ч.* ‘березовий ліс’ (Грибовиця Ів.).

БЕРÉЗНЯК *ч.* ‘березовий ліс’ (Льотниче, Меркелівка, Хмелівка, Володимир-Волинський В.-В.; Волиця, Карасин, Черче К.-К.; Берестяне, Клепачів, Холоневичі Крц.; Голоби Кв.; Гуща, Столинські Смоляри Лбм.; Березичі Лбш.; Маяки, Торчин, Шепель Лцк.; Затурці Лкч.; Лишнівка, Маневичі Мн.; Мокре, Щедрогір Ст.; Маковичі, Новий Двір, Синявка Тр.; Ростань, Світязь, Шацьк Шцк.).

БЕРÉСТА *ж.* ‘ліс, у якому переважає береза’ (Любохини Ст.).

БЕРІ́ЛЮ *с.* ‘коловорот колодязя’ (Верхи К.-К.) (Аркушин 2000а:14).

БЕРЛІ́Г *ч.* ‘грязюка’ (Кроватка Рж.) (Аркушин 2000а:15).

БИСТРА́Ч

БЕ́СКИД *ч.* ‘заросла частина гори’ (Гектари Грх.).

БИЗО́ДНЯ *ж.* ‘не заросле травою та ін. рослинами місце на трясовині, болоті’ (Милятин, Павлівка Ів.) (Корзонюк 72).

БИ́НДА *ж.* ‘шматок поля’ (Новий Двір Тр.) (Шульгач 1998б: 218).

БИР *ч.* те саме, що **БИР** 1; 2 (Ворокомле К.-Каш.).

БИРИГУВЕ́НА *ж.* 1. ‘частина низовинної сіножаті, що прилягає до берега’ (Великий Щенятин, Милятин, Павлівка, Переславичі, Риковичі, Топилище Ів.);
2. ‘прибережні землі’ (Амбуків, Кречів, Лудин, Литовеж, Мовники, Риковичі Ів.; Рогожани, Чорників В.-В.) (Корзонюк 72).

БИРИЖЕ́НА *ж.* 1. ‘частина низовинної сіножаті, що прилягає до берега’ (у всіх досліджуваних говірках В.-В та Ів.) (Корзонюк 72);
2. ‘прибережні землі’ (Лежниця, Млинище, Петрове Ів.) (Корзонюк 72);
3. ‘частина сіножаті, що прилягає до поля’ (у всіх досліджуваних говірках В.-В. та Ів.) (Корзонюк 72-73).

БИРА́ЗИНА *ж.* ‘березовий ліс’ (у всіх досліджуваних говірках В.-В. та Ів.) (Корзонюк 72).

БИРІ́ЗНИКИ *мн.* ‘ліс за породою дерев’ (Храськ Мн.)

БИСТРА́К *ч.* 1. ‘швидка течія в річці’ (Мовники, Милятин Ів.; Чорників В.-В.) (Корзонюк 73);
2. ‘місце в річці, де вирує вода’ (Одеради Лцк.).

БИСТРА́Ч *ч.* ‘центральна швидка течія річки’ (Ківерці Крц.).

БИСТРÉЦЬ ч. ‘потік’ (Синове Ст.) (Шульгач 1993: 55).

БИСТРІ́НА ж. 1. ‘місце в річці, де вирує вода’ (П’ятидні В.-В.); 2. ‘центральна швидка течія річки’ (Маркелівка, Володимир-Волинський В.-В.; Лобачівка, Мерва, Рачин Грх.; Запруддя К.-К.; Поворськ Кв.; Люб’язь Лбш.; Городище-2, Маяки Лцк.; Любохини Ст.).

БИСТРІ́ЦЯ ж. ‘центральна швидка течія річки’ (Журавичі, Тростянець Крц.).

БИСТРИ́Я ж. ‘центральна швидка течія річки’ (Підгайці Лцк.).

БИСТРІ́НЬ ж. ‘центральна швидка течія річки’ (Озерці Грх.).

БИСТРЯ́ЧОК ч. ‘центральна швидка течія річки’ (Баїв Лцк.).

БІЛИНА́ ж. ‘березовий ліс’ (Кульчин Тр.).

БІР ч. 1. ‘великий ліс’ (Овадне, Володимир-Волинський В.-В.; Литовеж Ів.; Воєгоща К.-К.; Тростянець Крц.; Зелена Кв.; Березичі Лбш.);

2. ‘сосновий ліс’ (Гектари Грх.);

3. ‘мішаний ліс, де переважає сосна’ (Пірванче Грх.; Любешів Лбш.);

4. ‘старий ліс’ (Заболотці, Іваничі Ів.; Березичі, Шлапань Лбш.; Підгайці Лцк.; Секунь Ст.; Овлочин Тр.).

БІРА́ЗИНА ж. те саме, що **БЕРÉЗИНА** (Дорогиничі Лкч.).

БІРО́К ч. ‘дорога’ (Мала Яблунька Мн.).

БИСТРІ́НА ж. те саме, що **БИСТРІ́НА** 1 (Кашівка Кв.).

БОЛО́ТО

БЛИГ *ч.* ‘необроблене поле’ (Столинські Смоляри Лбм.; Гораймівка Мн.).

БЛЮ́ДЦЕ *с.* ‘яма в болоті’ (Баїв Лцк.).

БЛЬОХ *ч.* ‘яма в болоті’ (Воєгоща К.-К.).

БОЛІ́ТЦЕ *с.* 1. те саме, що **БОЛІ́ТЦЕ** 1, 2 (Ворокомле К.-К.; Ситниця Мн.; Шкроби Ст.);

2. ‘маленьке болото в лісі’ (Мельники Шцк.).

БОЛІ́ТЦЕ *с.* 1. ‘низина, залита водою’ (Гуща Лбм.);

2. ‘маленьке болото’ (Березовичі В.-В.; Лобачівка, Мерва, Шклинь Грх.; Литовеж, Іваничі Ів.; Березичі, Гірки, Щитинь Лбш.; Гуща Лбм.; Буцинь, Нова Вижва Ст.).

БОЛО́ННЯ *с.* ‘луг на березі річки’ (Гуща Лбм.) (Шульгач 1998б: 218).

БОЛО́ТЦЕ *с.* ‘маленьке болото’ (П’ятидні, Устилуг В.-В.; Воєгоща К.-К.; Столинські Смоляри Лбм.; Турійськ Тр.).

БОЛО́ТЦЯ *мн.* ‘сухі річища’ (Мостище К.-К.; Романів Лцк.).

БОЛОТНЯ́К *ч.* ‘заболочений ліс’ (Маковичі Тр.).

БОЛО́ТО *с.* 1. ‘болото’ (П’ятидні В.-В.; Галичани, Лобачівка, Мерва, Рачин, Шклинь Грх.; Грушів, Заболотці, Литовеж Ів.; Воєгоща, Ворокомле, Запруддя К.-К.; Берестяне, Тростянець Крц.; Поворськ Кв.; Білопіль, Дорогиничі, Затурці, Маньків, Привітне, Шельвів, Локачі Лкч.; Велика Глуша, Гірки, Люб’язь Лбш.; Гуща Лбм.; Боратин, Маяки, Одераци, Чаруків Лцк.; Ситниця, Старий Чорторійськ Мн.; Оленівка, Рудка-Козинська, Топільне Рж.; Любохини, Поліське Ст.; Ростань, Кропивники Шцк.);

2. ‘заболочена низина’ (Березовичі, Зоря, Хмелівка В.-В.; Озерці, Шклинь Грх.; Боровне, Воєгоща, Ворокомле, Запруддя К.-К.; Ківерці, Човниця Крц.; Підріжжя Кв.; Старий Загорів, Шельвів Лкч.; Березичі, Гірки Лбш.; Головне, Радехів Лбм.; Боратин, Городище-2, Одерати, Чаруків, Хорохорин Лцк.; Любче, Оленівка, Сокіл Рж.; Заболоття, Кримне, Поліське, Шкроби Ст.);

3. ‘земля, розм’якшена водою’ (Бубнів, Льотниче, Маркелівка, Микуличі, Суходоли, Устилуг В.-В.; Лобачівка, Мерва, Рачин Грх.; Грибовиця, Грушів, Заболотці, Литовеж, Іванічі Ів.; Воєгоща К.-К.; Зелена, Любитів Кв.; Конюхи, Маньків Лкч.; Боратин, Гірка Полонка, Городище-2, Липини, Підгайці, Шепель Лцк.; Копачівка, Мильськ, Тристеня Рж.; Бобли, Кульчин Тр.);

4. ‘низина, поросла травою’ (Козлиничі, Поворськ Кв.; Піщане К.-К.; Олеськ, Штунь Лбм.; Мельники Шцк.);

5. ‘низина біля річки’ (Луковичі Ів.; Бихів, Бучин Лбш.; Штунь Лбм.; Буцинь, Любохини Ст.);

6. ‘луг, який заливається водою’ (Воєгоща, Волиця К.-К.; Голоби, Поворськ Кв.; Гірка Полонка Лцк.; Люб’язь Лбш.; Овлочин Тр.);

7. ‘рівнинна місцевість на місці осушеного болота’ (Ясенівка Рж.).

БОРО́К *ч.* ‘молодий сосняк’ (Дідичі Крц.) (Аркушин 2000а: 27).

БРА́ЧКИ *мн.* ‘невелике підвищення’ (Гораймівка Мн.).

БРИД *ч.* 1. те саме, що **БРІД** 1 (Карасин, Ворокомле К.-К.); 2. те саме, що **БРІД** 2 (Галичани, Лобачівка, Мерва, Рачин, Озерці Грх.; Ворокомле К.-К.; Голоби Кв.; Маневичі Мн.; Датинь Рт.).

БУЙНИЙ ЛІС

БРІД ч. 1. ‘дорога через болото’ (Льотниче В.-В.; Грибовиця Ів.; Поворськ Кв.; Затурці Лкч.; Люб’язь Лбш.; Згорани Лбм.);

2. ‘мілка ділянка у водоймі, яку можна перейти’ (Галинівка, Зоря, Маркелівка, Овадне, Суходоли, Федорівка, Устилуг, Володимир-Волинський В.-В.; Пірванче Грх.; Гряди, Заболотці, Литовеж, Іваничі Ів.; Запруддя, Раків Ліс, Хотешів К.-К.; Тростянець, Човниця Крц.; Голоби, Зелена, Підріжжя, Пісочне, Поворськ Кв.; Боголюби, Несвіч, Новостав, Одереди, Підгайці, Торчин, Чаруків Лцк.; Головне, Гуща, Радехів, Сильне, Хворостів Лбм.; Бихів, Бучин, Гречища, Воля Любешівська Лбш.; Красноволя, Кукли, Ситниця, Старий Чорторійськ Мн.; Щедрогір Рт.; Копачівка, Мильськ, Оленівка, Сокіл, Рожище Рж.; Залоття, Нова Вижва, Поліське, Шкроби Ст.; Кульчин, Мокрець, Овлочин, Турійськ Тр.; Мельники, Ростань, Світязь, Шацьк Шцк.).

БРÓДИК ч. ‘дорога через болото’ (Карасин Мн.).

БРОДÓК ч. 1. ‘заболочена, важкопрохідна частина дороги’ (Гірки Лбш.);

2. ‘дорога через болото’ (Воєгоща К.-К.; Шкроби Ст.).

БРУДÓК ч. 1. ‘природна стояча водойма’ (Карасин К.-К.);

2. ‘дорога через болото’ (Ворокомле К.-К.);

3. ‘мілка ділянка у водоймі’ (Верба В.-В.).

БУГÓР ч. 1. ‘невелике підвищення’ (Голоби Кв.; Ківерці Крц.);

2. ‘штучно насипаний горб’ (Воєгоща К.-К.);

3. ‘камінь, порослий травою’ (Гектари Грх.).

БУДІВЕЉЬНИЙ ЛІС ч. ‘хороший ліс’ (Маркелівка В.-В.).

БУЙНИЙ ЛІС ч. ‘ліс, де ростуть високі дерева’ (Несвіч Лцк.).

БУЛУТА́ЧА *ж.* 1. ‘в’язке болото’ (Бужанка, Верхнів Ів.; Ласків В.-В.) (Корзонюк 77);

2. ‘грузьке болото, де трясеться, колишеться земля’ (Лобачівка Грх.).

БУЛЬБОВІ́СЬКО *с.* ‘необроблене поле’ (Карасин К.-К.).

БУРА́КВИЩЕ *с.* ‘поле з-під буряків’ (Сильне Крц.; Видраниця Рт.) (Аркушин 2000а: 37).

БУРАЧЕ́СКО *с.* ‘поле, з якого зібрані буряки’ (Бужанка, Верхнів, Шахтарське Ів.) (Корзонюк 77).

БУРЕВА́Л *ч.* ‘повалений бурею ліс’ (Гулівка Кв.; Мизове Ст.).

БУРЕЛА́М *ч.* те саме, що **БУРЕЛО́М** (Звірів Крц.; Оконськ Мн.).

БУРЕЛО́М *ч.* ‘повалений бурею ліс’ (Березовичі, Микуличі В.-В.; Гряди, Милятин, Павлівка Ів.; Воєгоща К.-К.; Берестяне, Холоневичі Крц.; Старосілля Мн.; Мизове Ст.).

БУРО́К *ч.* ‘невеликий сосновий ліс’ (Старий Чорторійськ Мн.; Мизове Ст.).

БУ́РТА *ж.* 1. ‘насип біля канави’ (Амбуків, Рокитниця, Чорників В.-В.; Лудин Ів.) (Корзонюк 77);

2. ‘круте підвищення біля доріг’ (Суходоли В.-В.).

БУРУ́Н *ч.* ‘місце в річці, де вирує вода’ (Ківерці Крц.).

БУ́ТА *ж.* 1. ‘невелика, менша, ніж річка, водна артерія’ (Старий Чорторійськ Мн.);

2. ‘природна стояча водойма’ (Старий Чорторійськ Мн.).

БУ́ХТА *ж.* 1. ‘частина водоймища, яка вдається в сушу’ (Боголюби Лцк.; Сокіл Рж.);

ВАЛКУН

2. 'штучно викопане водоймище' (Кримне, Мизове Ст.);
3. 'стояча вода у вигляді озера' (Гектари Грх.);
4. 'заповнена водою яма, де вибрали торф чи пісок' (Березичі Лбш.);
5. 'яма у водоймі' (Устилуг В.-В.; Сильне Лбм.; Нова Вижва Ст.);
6. 'найглибше місце в річці' (Старосілля Мн.).

БУЧІЛО *с.* 'грузьке болото, де трясеться, колишеться земля' (Свійчів В.-В.).

БУЧИТЬСЬКА *мн.* 'місце в річці, де вирує вода' (Березовичі В.-В.).

БУЯЗВА *ж.* 'зарості кущів і дерев' (Дольськ Тр.).

ВАКУВА́ТЕ *с.* 'необроблена земля' (Млинище, Поромів Ів.; Хотячів В.-В.) (Корзонюк 79); (Лобачівка Грх.).

- ВАЛ** *ч.* 1. 'земляний насип' (у всіх досліджуваних населених пунктах В.-В. та Ів.) (Корзонюк 79);
2. 'високий насип землі' (Сильне Крц.) (Аркушин 1996: 63);
 3. 'висока могила' (Мельниця Кв.);
 4. 'довгасте підвищення' (Березовичі, Зоря, Маркелівка, Микуличі, Суходоли В.-В.; Лобачівка, Мерва, Рачин, Шклинь Грх.; Грибовиця, Іваничі Ів.; Воєгоща, Карасин К.-К.; Ківерці Крц.; Конюхи, Маньків Лкч.; Баїв, Буяни, Одераци, Підгайці Лцк.; Топільне, Сокіл Рж.; Буцинь, Кримне, Нова Вижва, Шкrobi Ст.; Овлочин, Свинарин, Турійськ Тр.);
 5. 'штучно насипаний горб' (Холоневичі Крц.; Шепель Лцк.).

ВАЛІ *мн.* 'декілька невисоких горбів' (Дольськ Тр.; Мельниця Кв.).

ВАЛКУН *ч.* 'яма на місці вирваного бурею дерева' (Грибовиця, Павлівка, Переславичі Ів.) (Корзонюк 80).

ВАЛО́К ч.1. ‘довгасте підвищення’ (Ворокомле К.-К.);
2. ‘насип понад канавою’ (Ворокомле К.-К.).

ВАЛЬО́Ж ч. ‘повалений ліс’ (Копилля, Ситниця Мн.).

ВАЛЬО́ЖНИК ч. ‘повалений бурею ліс’ (Човниця Крц.).

ВА́ПЕНКА ж. ‘місце, де вибрали глину’ (Новосілки Грх.).

ВА́СПА ж. те саме, що **ВІ́СПА** 3 (Лобачівка Грх.).

ВБІ́РОК ч. ‘сінокіс біля будинку’ (Липне Крц.).

ВГОРО́Д ч. те саме, що **ГОРО́Д** (Люб’язь Лбш.).

ВЕБО́Я ж. ‘заглибина на дорозі, вибита транспортом’ (Ворокомле К.-К.).

ВЕ́ВУЗ ч. ‘яр, утворений внаслідок вимивання ґрунту потоками дощової води’ (Млинище Ів.) (Корзонюк 82).

ВЕ́ГОН ч. те саме, що **ВИ́ГОН** (Ворокомле К.-К.).

ВЕ́ДОЛИНОК ч. те саме, що **ВІ́ДОЛИНОК** 2 (Милятин Ів.).

ВЕ́ЛЕТЕНЬ ч. ‘великий ліс’ (Раків Ліс К.-К.).

ВЕЛІ́КИЙ КАНА́В ч. ‘велика водна артерія (річка)’ (Ворокомле К.-К.).

ВЕ́ПАС ч. те саме, що **ВІ́ПАС** (Ворокомле, Карасин К.-К.).

ВЕРЕ́ТИЙКА ж. ‘грудок на болоті’ (Люб’язь Лбш.) (Шульгач 1998б: 219).

ВИБОЇНА

ВЕРЕ́ТІЯ *ж.* 1. ‘підвищене сухе місце серед болота’ (Люб’язь Лбш.);

2. ‘луг, де косять сіно’ (Люб’язь Лбш.).

ВЕРТЕ́ЧА *ж.* ‘місце, де вирує вода’ (Гектари Грх.).

ВЕРХ *ч.* ‘вершина гори, пагорба’ (Воєгоща, Піщане К.-К.; Мельники, Світязь, Шацьк Шцк.).

ВЕРХІ́ВКА *ж.* ‘вершина гори’ (Підгородне Лбм.) (Мару-сенко 220).

ВЕРХОВІ́НА *ж.* ‘вершина гори, пагорба’ (Льотниче В.-В.; Затурці Лкч.; Боратин Лцк.; Щедрогір Рт.).

ВЕРШО́К *ч.* 1. ‘невисоке підвищення’ (Маневичі Мн.);

2. ‘вершина гори, пагорба’ (Шклинь, Горохів Грх.; Любитів Кв.; Шлапань Лбш.; Кукли Мн.).

ВЗВЕ́ШШЄ *с.* ‘схил пагорба’ (Заболоття Рт.).

ВЗДУХО́ВИНА *ж.* ‘грузьке болото, де трясеться, коли-шеться земля’ (Карасин К.-К.).

ВИБОЇ́НА *ж.* ‘заглибина на дорозі, вибита транспортом’ (Маркелівка, Льотниче, Володимир-Волинський В.-В.; Гектари Грх.; Воєгоща, Ворокомле К.-К.; Гряди Ів.; Берестяне, Ківерці Крц.; Зелена, Козлиничі, Любитів, Підріжжя, Пісочне, Поворськ Кв.; Затурці, Старий Загорів, Локачі Лкч.; Березичі, Бихів, Гуща, Столинські Смоляри Лбм.; Боголюби, Гірка Полонка, Городище-2, Лище, Маяки, Одеради, Підгайці Лцк.; Ситниця Мн.; Любче, Мильськ, Тристень Рж.; Буцинь, Кримне, Поліське Ст.; Новий Двір, Перевали, Турійськ Тр.; Ростань, Самійличі, Світязь Шцк.).

ВИБОЙ ч. ‘заглибина на дорозі, вибита транспортом’ (Шлапань, Бучин Лбш.).

ВІВАЛ ч. ‘повалений бурею ліс’ (Дідичі Крц.).

ВІВОРОТ ч. 1. ‘вивернуте бурею дерево’ (Сильне Крц.) (Аркушин 1996: 64);

2. ‘повалені бурею дерева’ (Ситниця Мн.; Березичі Лбш.; Столинські Смоляри Лбм.; Заліси, Шменьки Ст.; Глухи, Любохини Ст.).

ВІВОРОТЕНЬ ч. ‘повалені бурею дерева’ (Старий Чорторийськ Мн.).

ВІВСЄСКО с. ‘необроблене поле’ (Карасин К.-К.).

ВІГАР ч. 1. ‘випалене місце на болоті’ (Олеськ Лбм.; Овлочин, Новий Двір Тр.);

2. ‘випалене місце в лісі’ (Піщане К.-К.; Кукли Мн.; Дубечне Ст.);

3. ‘низина біля річки’ (Штунь Лбм.).

ВІГІН ч. 1. ‘крута зміна напрямку річки’ (П’ятидні В.-В.);

2. ‘поворот річки’ (Маяки Лцк.).

ВІГІЛ ч. ‘яма у водоймі’ (Клепачів Крц.).

ВІГІН ч. ‘луг, де випасають корів’ (Луковичі, Милятин Ів.; Кашівка Кв.; Садів Лцк.; Кримне Ст.).

ВІГОН ч. те саме, що **ВІГІН** (Воєгоща, Хотешів, Черче, Камінь-Каширський К.-К.; Берестяне, Ківерці Крц.; Голоби, Воля Любитівська, Мельниця, Підріжжя, Пісочне, Поворськ Кв.; Затурці Лкч.; Одеради, Підгайці, Радомишль, Хорохорин Лцк.; Проходи Лбш.; Головне Лбм.; Красно-

ВИМО́ЧНИК

воля, Ситниця, Маневичі Мн.; Залюття, Нова Вижва, Мизове, Поліське, Секунь, Шкроби Ст.; Дольськ, Мокрець, Озеряни Тр.; Кропивники, Ростань, Світязь Шцк.).

ВИГОРИ *мн.* ‘випалене місце в лісі’ (Кукли Мн.).

ВИДЕРТЕ ПОЛЕ *с.* ‘вперше зоране поле’ (Гуща Лбм.).

ВИДОЛИНОК *ч.* 1. ‘низинна ділянка землі’ (Гектари Грх.);
2. ‘рівнина між горбами’ (Горохів Грх.; Садів Лцк.; Переспа Рж.).

ВИЖАР *ч.* 1. ‘випалене місце в лісі’ (Гречища, Шлапань Лбш.; Заболоття Ст.);
2. ‘випалене місце на болоті’ (Воєгоща К.-К.);
3. ‘маленьке болото’ (Раків Ліс К.-К.);
4. ‘низина, поросла травою’ (Голоби Кв.);

ВИЖАРКИ *мн.* ‘болото з іржавою водою’ (Зелена Кв.).

ВИЇМКА *ж.* ‘місцина між двома горбами’ (Столинські Смоляри Лбм.).

ВИКОС *ч.* ‘луг, де косять сіно’ (Затурці Лкч.).

ВИЛА *ж.* 1. ‘місце, де розходяться дві дороги’ (Милятин Ів.; Сильне Лбм.);
2. ‘місце, де сходяться дві річки’ (Милятин Ів.; Локачі Лкч.; Нова Вижва Ст.).

ВИЛКА *ж.* ‘місце, де розходяться дві річки’ (Щедрогір Рт.; Купичів Тр.).

ВИЛОМИ *мн.* ‘повалені бурею дерева’ (Мельники Шцк.).

ВИМО́ЧНИК *ч.* ‘місце, де вимочували коноплі’ (Маковичі Тр.).

ВИПАЛ ч. ‘випалене місце в лісі’ (Дідичі, Залісоче, Клепачів, Холоневиці Крц.; Топільне Рж.).

ВИПАЛЕНЕ с. ‘випалене місце в лісі’ (Столинські Смоляри Лбм.).

ВИПАС ч. ‘луг, де випасають корів’ (Галинівка, Овадне В.-В.; Запруддя, Раків Ліс К.-К.; Клепачів Крц.; Зелена, Поворськ Кв.; Затурці, Привітне Лкч.; Маяки, Одераци, Підгайці, Радомишль Лцк.; Березичі Лбш.; Ситниця, Мала Яблунька Мн.; Береськ Рж.; Любохини Ст.; Крать, Кульчин, Овлочин, Синявка Тр.).

ВИПЛІВ ч. ‘місце для купання’ (Мала Яблунька Мн.).

ВИПУСТ ч. ‘місце біля села, де пасуть худобу’ (Синове Ст.) (Шульгач 1998б: 219).

ВИР ч. 1. ‘місце в річці, де вирує вода’ (Льотниче, Маркелівка, Устилуг В.-В.; Лобачівка, Мерва, Озерці, Рачин, Пірванче, Шклинь Грх.; Грибовиця, Заболотці, Литовеж, Луковичі Ів.; Воєгоща, Запруддя К.-К.; Човниця Крц.; Зелена, Підріжжя, Пісочне, Поворськ Кв.; Затурці, Маньків, Привітне, Локачі Лкч.; Гірка Полонка, Лише, Новостав, Шепель, Хорохорин Лцк.; Люб’язь Лбш.; Головне, Олеськ, Радехів, Штунь Лбм.; Годомичі, Красноволя, Кукли, Маневичі Мн.; Копачівка, Оленівка, Рожище Рж.; Дубечне, Любохини, Шкроби Ст.; Мельники Шцк.);

2. ‘яма в річці’ (Клепачів, Тростянець Крц.; Старий Загорів Лкч.; Боголюби Лцк.; Старосілля Мн.).

ВИРВА ж. 1. ‘місце в річці, де вирує вода’ (Гектари Грх.; Павлівка Ів.);

2. ‘яма в річці’ (Суходоли, Володимир-Волинський В.-В.).

ВИСОЧИНА́

ВИРВИЩЕ *с.* ‘обрив над річкою, де є біла глина’ (Несвіч Лцк.).

ВИРО́К *ч.* ‘яма в річці’ (Гірки Лбш.).

ВИРОБЛЕНЕ ПО́ЛЕ *с.* ‘зоране поле’ (Жорнище Крц.; Світязь, Шацьк Шцк.).

ВИ́РУБ *ч.* ‘зрубаний ліс’ (Милятин, Березичі Ів.; Маковичі Тр.).

ВИ́РУБКА *ж.* ‘просіка’ (Хмелівка В.-В.; Заболотці Ів.; Горохів Грх.; Мостище К.-К.; Човниця, Ківерці Крц.; Гулівка Кв.; Забороль, Лаврів, Підгайці Лцк.; Мала Глуша Лбш.; Мизове Ст.; Дольськ Тр.).

ВИ́РУБОК *ч.* ‘рідкий ліс’ (Мерва, Лобачівка, Озерці, Рачин, Шклинь Грх.).

ВИ́САДКИ *мн.* ‘малий ліс’ (Шепель Лцк.).

ВИ́СИП *ч.* ‘насипана гірка, насип’ (Підгородне Лбм.) (Марусенко 221).

ВИ́СИПКА *ж.* ‘штучно насипаний горб’ (Клепачів Крц.).

ВИ́СЛЮ́НА *ж.* ‘відкрита сонцю, незатінена ділянка землі’ (Бужанка, Шахтарське Ів.) (Корзонюк 85).

ВИ́СМА́ЛЕНЕ *с.* ‘випалене місце в лісі’ (Гораймівка Мн.).

ВИСОТА́ *ж.* 1. ‘один високий горб’ (Дольськ Тр.);
2. ‘вершина гори’ (Велика Глуша Лбш.).

ВИСОЧИНА́ *ж.* ‘підвищення, горб’ (Підгородне Лбм.) (Марусенко 221).

ВИСОЧІНЬ *жс.* ‘підвищення, горб’ (Підгородне Лбм.) (Марусенко 221).

ВІСПА *жс.* 1. ‘берег біля річки’ (Зоря В.-В.);
2. ‘острів на річці, озері’ (Маркелівка В.-В.; Сокіл Рж.);
3. ‘невелике підвищення’ (Смолява Грх.).

ВІТІК *ч.* ‘місце, звідки витікає вода’ (Льотниче В.-В.; Озерці, Шклинь Грх.; Жидичин, Ківерці Крц.; Підріжжя, Поворськ Кв.; Затурці Лкч.; Боратин, Підгайці, Шепель Лцк.; Люб’язь Лбш.; Рудка-Козинська, Топільне, Сокіл Рж.; Самійличі Шцк.).

ВІТОКА *жс.* ‘місце, звідки витікає вода’ (Зелена Кв.).

ВІХІД *ч.* ‘місце, звідки витікає вода’ (Клепачів Крц.).

ВІХОР *ч.* 1. ‘місце в річці, де вирує вода’ (Липини Лцк.; Гірки Лбш.);
2. ‘поворот річки’ (Липини Лцк.).

ВІХРЕНИК *ч.* ‘місце в річці, де вирує вода’ (Гречища, Шлапань Лбш.).

ВІЯМКА *жс.* ‘низина біля річки’ (Любитів Кв.).

ВІЯРОК *ч.* 1. ‘невеликий яр з пологими схилами’ (Пірванче Грх.);
2. ‘невелике провалля’ (Синове Ст.) (Шульгач 1998б: 219).

ВІГОН *ч.* те саме, що **ВІГОН** (Старосілля Мн.).

ВІДЦЛОК *ч.* ‘ділянка поля’ (Будятичі Ів.).

ВІДМІЛИНА *жс.* ‘мілка ділянка в озері, ставку’ (Зелена Кв.).

ВІТРОЛÓМ

ВІДСТІЙНИК *ч.* ‘болото з іржавою водою’ (Льотниче В.-В.).

ВІЗІРА *ж.* ‘просіка’ (Боголюби Лцк.).

ВІКНА *мн.* 1. ‘грузьке болото, де трясеться, колишеться земля’ (Володимир-Волинський В.-В.);

2. ‘місця, в яких під мохом глибокі ями з водою’ (Воєгоща К.-К.) (Шульгач 1998б: 219).

ВІКНО́ *с.* 1. ‘частина водної поверхні, вільна від заростей’ (Воєгоща К.-К.; Звірів Крц.; Головне Лбм.);

2. ‘яма в болоті’ (Дідичі Крц.; Воєгоща К.-К.; Любитів Кв.; Залюття Ст.; Мельники Шцк.);

3. ‘яма в річці’ (Прилісне Мн.);

4. ‘місце в річці, озері та ін. з круговим рухом води’ (Грабове Лбм.) (Дзендзелівський 1978: 135);

5. ‘бездонна яма з водою’ (Грабове Лбм.) (Шульгач 1998б: 219).

ВІЛЬША́НИК *ч.* ‘вільховий ліс’ (Гектари Грх.).

ВІЛЬШЕ́НА *ж.* те саме, що **ВІЛЬШІ́НА** (Заболотці, Милятин Ів.).

ВІЛЬШІ́НА *ж.* ‘зарості вільхи’ (Зоря В.-В.; Липини Лцк.).

ВІЛЬШНІ́К *ч.* ‘зарості вільхи’ (Нові Червища К.-К.).

ВІЛЬШНІ́ЯК *ч.* ‘зарості вільхи’ (Новий ДвірТр.).

ВІТРОВА́Л *ч.* ‘повалений бурєю ліс’ (Боратин, Садів Лцк.; Березичі Лбш.; Столинські Смоляри Лбм.).

ВІТРОЛÓМ *ч.* ‘повалений бурєю ліс’ (Березичі Лбш.).

ВКО́ПІСКА *мн.* ‘місце, де вибрали глину, пісок’ (Столинські Смоляри Лбм.).

ВОВЧИ́ЦІ *мн.* ‘поганий ліс’ (Світязь, Шацьк Шцк.).

ВОДОВОРО́Т *ч.* ‘місце в річці, де вирує вода’ (Карасин К.-К.; Залісоче Крц.; Маяки, Садів Лцк.; Радехів, Столинські Смоляри Лбм.; Залюття Рт.; Копачівка, Переспа Рж.; Буцинь Ст.; Турійськ Тр.).

ВОДОПІ́Й *ч.* ‘штучно викопана водойма’ (Карасин К.-К.).

ВОДОПО́Й *ч.* ‘мілка ділянка у водоймі’ (П’ятидні В.-В.; Підріжжя Кв.).

ВОДОСХО́ВИЩЕ *с.* ‘штучно викопане водоймище’ (Старий Загорів Лкч.).

ВОДОТІ́К *ч.* ‘підземне русло’ (Гектари, Шклинь Грх.).

ВОДЮ́ГА *ж.* ‘місце на болоті, де багато води’ (Воєгоща К.-К.) (Шульгач 1998б: 219).

ВОЛЬО́С *ч.* 1. ‘затоплений ліс’ (Воєгоща, Ворокомле К.-К.);
2. ‘зарості вільхи’ (Раків Ліс К.-К.);
3. ‘зволожений ліс, порослий вільхою’ (Дубечне Ст.);

ВОРО́НКА *ж.* ‘яма в річці’ (Гектари Грх.).

ВОРОНО́ВИЦЯ *ж.* ‘яма в річці’ (Несвіч Лцк.).

ВОРОНО́ВИЩЕ *с.* ‘безодня’ (Несвіч Лцк.).

ВОТРИ́НИ *мн.* ‘мокра заболочена низина’ (Поворськ Кв.).

ВПАД *ч.* ‘місце, де сходяться дві річки’ (Володимир-Волинський В.-В.).

ВУКНО́

ВПА́ДИНА *ж.* ‘яма в річці’ (Журавичі Крц.; Гулівка Кв.; Лаврів Лцк.; Мовчанів Лкч.; Мала Глуша Лбш.).

ВРІХ *ч.* ‘огріх, пропущений під час боронування’ (Млинище Ів.) (Корзонюк 88).

ВСА́ДЬБА *ж.* ‘ділянка поля’ (Столинські Смоляри Лбм.).

ВСІ́ЧКЄ *мн.* ‘осиковий ліс’ (Ворокомле К.-К.).

ВТЬОК *ч.* ‘проточний рукав, який потім вливається в основне русло цієї ж річки’ (Підкормілля Лбш.) (Дзєндзелівський 1982: 7).

ВУДГО́РА *ж.* 1. ‘поперечна борозна в кінці лану, якою завершується оранка’ (Бужанка, Бортнів, Верхнів, Млинище Ів.); 2. ‘поперечна ділянка в кінці лану’ (Поромів Ів.) (Корзонюк 90).

ВУДНО́ГА *ж.* 1. ‘відгалуження від основного русла річки’ (Амбуків В.-В.; Литовеж Ів.); 2. ‘стариця’ (Чорників В.-В.) (Корзонюк 91).

ВУВКУВНЄ́ *с.* 1. ‘місце, де часто водяться вовки’ (Коритниця Ів.; П’ятидні В.-В.); 2. ‘небезпечне місце’ (Млинище Ів.) (Корзонюк 89).

ВУДУМЕ́ЙНА *ж.* ‘вимитий водою рівчак’ (Бортнів Ів.) (Корзонюк 91).

ВУДУМЕ́Я *ж.* ‘вимитий водою рівчак’ (Бортнів Ів.) (Корзонюк 91).

ВУКНО́ *с.* те саме, що **ВІКНО́** (Голоби Кв.).

ВУЛЬОС *ч.* те саме, що **ВОЛЬОС 2** (Річиця Рт.).

ВУЛЬШІНА *ж.* те саме, що **ВІЛЬШІНА** (Ворокомле, Черче К.-К.; Ясенівка Рж.; Буцинь Ст.).

В'ЮНІЦЯ *ж.* 'яма в болоті' (Тельчі Мн.).

В'ЯМИНА *ж.* 'місцина між двома горбами' (Лобачівка Грх.).

ГАЙ *ч.* 1. 'великий ліс' (Березовичі, Бубнів, Льотниче П'ятидні, Хмелівка В.-В.; Бужанка, Грибовиця, Заболотці, Іваничі Ів.; Привітне, Шельвів Лкч.; Баїв, Підгайці, Шепель Лцк.);

2. 'малий ліс' (Березовичі, Микуличі В.-В.; Мерва, Озерці, Рачин, Шклинь Грх.; Підріжжя, Пісочне Кв.; Городище-2 Лцк.; Шацьк Шцк.);

3. 'рідкий ліс' (Маркелівка, Суходоли В.-В.; Лобачівка Грх.; Тростянець Крц.; Любитів Кв.);

4. 'невеликий, переважно листяний ліс' (Галичани Грх.; Буків Лцк.).

ГАЙОК *ч.* 1. 'малий ліс' (Березовичі, Зоря, П'ятидні В.-В.; Заболотці, Литовеж Ів.; Мостище К.-К.; Баїв, Радомишль Лцк.; Березичі Лбш.; Кукли, Мала Яблунька Мн.; Озеряни Тр.);

2. 'клин лісу' (Мала Яблунька Мн.).

ГАК *ч.* 'місце, де розходяться дві дороги' (Черемошна Воля Лбм.).

ГАЛИНА *ж.* 'галявина в лісі' (Черче К.-К.).

ГАЛЮ *с.* 'вирубане місце в лісі' (Холоневичі Крц.).

ГА́РИЩЕ

ГАЛУЗІ́Я *с.* ‘купа гілля, лісового сміття’ (Володимир-Волинський В.-В.; Торчин Лцк.; Ситниця Мн.; Топільне Рж.).

ГАЛЯ́ВА *ж.* ‘галявина в лісі’ (Маркелівка В.-В.; Бужанка Ів.; Хром’яків Крц.; Дорогиничі Лкч.; Радомишль Лцк.).

ГАЛЯ́ВИНА *ж.* ‘відкрита місцина в лісі’ (Березовичі, Зоря В.-В.; Гектари, Лобачівка, Мерва, Пірванче, Рачин, Шклинь Грх.; Бужанка, Грушів, Заболотці, Литовеж, Іваничі Ів.; Волиця К.-К.; Тростянець, Жидичин Крц.; Зелена, Козлиничі, Підріжжя, Поворськ Кв.; Білопіль, Затурці, Конюхи Лкч.; Баїв, Буяни, Гірка Полонка, Радомишль, Романів, Торчин, Хорохорин Лцк.; Бихів, Бучин, Велика Глуша Лбш.; Рудка-Козинська, Сокіл Рж.; Шкроби Ст.; Бобли, Крать, Новий Двір Тр.; Кропивники Шцк.).

ГАЛЯ́ВКА *ж.* ‘відкрита місцина в лісі’ (Маковичі Тр.).

ГАЛЬ *ж.* 1. ‘лісова галявина’ (Сильне Крц.) (Аркушин 1996: 68);

2. ‘рідколісся’ (Сильне Крц.) (Аркушин 1996: 68);

3. ‘прогалина в лісі’ (Карасин К.-К.; Підріжжя, Угли Кв.; Згорани Лбм.; Карасин, Кукли Мн.; Ясенівка Рж.);

4. ‘місце на полі без рослинності’ (Поромів Ів.; Бережниця Мн.).

ГА́ЛЬМАН *ч.* ‘частина земельної ділянки, на якій щось росте’ (Млинище, Поромів Ів.) (Корзонюк 94).

ГАЛЬО́ВИНА *ж.* ‘прогалина в лісі’ (Любитів Кв.).

ГАРА́ТА *ж.* ‘ділянка землі серед озера’ (Гірки Лбш.).

ГА́РИЩЕ *с.* ‘випалене місце в лісі’ (Устилуг В.-В.).

ГАР *ч.* ‘випалене місце в лісі’ (Лобачівка Грх.).

ГА́ТКА *ж.* 1. ‘дорога на болотистому місці, викладена ломаччям, галуззям і засипана землею’ (Верхнів Ів.; Воцатин, Ласків В.-В.) (Корзонюк 96);
2. ‘дорога через болото’ (Хмелівка В.-В.; Мерва, Рачин, Шклинь Грх.; Хром’яків Крц.).

ГАТЬ *ж.* ‘дорога через болото’ (Маркелівка В.-В.; Мерва, Лобачівка, Рачин, Шклинь Грх.; Підгайці Лцк.; Купичів Тр.; Самійличі Шцк.).

ГА́ЩІ *мн.* те саме, що **ХА́ЩІ** (Воєгоща К.-К.).

ГІ́РЛО *с.1.* ‘місце, де річка впадає в іншу річку’ (Мостище К.-К.; Любешів Лбш.);
2. ‘місце, де закінчується річка’ (Любитів Кв.).
ГІ́РКА *ж.* ‘невелике підвищення’ (Волиця К.-К.; Хром’яків Крц.; Підріжжя Кв.; Гірка Полонка Лцк.; Лишнівка Мн.; Мокре, Любохини Ст.; Мельники, Самійличі Шцк.).

ГІ́ЛЛЯ *с.* ‘купа гілля, лісового сміття’ (Клепачів Крц.; Березичі Лбш.; Оленівка Рж.).

ГІ́ЛЛЯЧЧЯ *с.* ‘купа гілля, лісового сміття’ (Маньків Лкч.).

ГЛАДІ́НЬ *ж.* ‘тиха течія річки’ (Володимир-Волинський В.-В.).

ГЛАДЬ *ж.* ‘частина водної поверхні, вільної від водоростей’ (Володимир-Волинський В.-В.; Тростянець Крц.).

ГЛÉНІСКА *мн.* ‘кар’єр, з якого вибрали глину’ (Млинище Ів.) (Корзонюк 97).

ГЛÉНІСЬКО *с.* те саме, що **ГЛІ́НІСЬКО** (Старий Загорів Лкч.).

ГЛИНЯК

ГЛЕНІНИК *ч.* ‘місце, де беруть глину; глинище’ (Грибовиця Ів.) (Корзонюк 97).

ГЛИБ *ж.* ‘найглибше місце у водоймі’ (Грабове Шцк.).

ГЛИБИНА́ *ж.* 1. ‘яма в річці’ (Човниця Крц.; Маньків Лкч.); 2. ‘частина водної поверхні, вільної від заростей’ (Овлочин Тр.).

ГЛИБІ́НКА *ж.* ‘яма в річці’ (Мокрець Тр.).

ГЛИБО́КЕ *с.* ‘яма у водоймі’ (Лище Лцк.).

ГЛИНЕ́ЛКИ *мн.* ‘місце, де вибрали глину’ (Люб’язь Лбш.).

ГЛІ́НИСЬКО *с.* ‘місце, де вибрали глину’ (Верба В.-В.; Іваничі Ів.; Черче К.-К.; Лище Лцк.).

ГЛІ́НИЩЕ *с.* ‘місце, де вибрали глину’ (Хмелівка В.-В.; Черче К.-К.; Воля Любитівська, Поворськ Кв.; Затурці, Шельвів Лкч.; Баїв, Боголюби, Шепель Лцк.; Щитинь, Ситниця Мн.; Копачівка, Сокіл, Ясенівка Рж.; Мизове Ст.).

ГЛИНОКО́ПИ *мн.* ‘місце, де копають глину’ (Мизове Ст.).

ГЛИНУ́ЩЕ *с.* ‘місце, де копають глину’ (Кутрів Грх.).

ГЛИНЯ́НИК *ч.* ‘місце, де копають глину’ (Радомишль Лцк.).

ГЛИНЯ́ВКА *ж.* ‘місце, де вибрали глину’ (Зоряне Рт.).

ГЛИНЯ́К *ч.* ‘місце, де вибрали глину’ (Волиця Дружкопільська Грх.).

ГЛИНЯНКА *ж.* ‘місце, де вибрали глину’ (Воєгоща К.-К.; Ківерці Крц.).

ГЛУШ *ж.* ‘густий ліс’ (Шепель Лцк.).

ГЛУША *ж.* ‘яма в болоті’ (Кашівка Кв.).

ГЛЯДЬ *ж.* ‘частина водної поверхні, вільна від водоростей’ (Човниця Крц.).

ГНСЧА́ВКА *ж.* ‘грузьке болото, де трясеться, колишеться земля’ (Згорани Лбм.).

ГНИЛІ́ БОЛО́ТО *с.* ‘болото з іржавою водою’ (Любитів Кв.).

ГНИЛЯ́К *ч.* 1. ‘болото’ (Ківерці Крц.);
2. ‘поганий ліс’ (Маньків Лкч.).

ГО́ЛЛЯ *с.* ‘купа гілля, лісового сміття’ (Завітне Крц.).

ГОЛО́ДНЯ *ж.* ‘непридатні землі’ (Годомичі Мн.).

ГОЛЬША́НИК *ч.* ‘вільховий ліс’ (Ситниця Мн.).

ГОЛЯ́КИ *мн.* ‘купа гілля, лісового сміття’ (Буцинь, Поліське Ст.).

ГОЛЯ́ЧЧЕ *с.* ‘купа гілля, лісового сміття’ (Щедрогір Рт.).

ГО́НКІЙ ЛІС *ч.* ‘великий ліс’ (Карасин К.-К.).

ГО́НЯ *ж.* ‘орна земля’ (Затурці Лкч.).

ГОРА́ *ж.* 1. ‘підвищення на поверхні рівнини’ (Сильне Крц.)
(Аркушин 1996: 70);

ГОРБІСЬКО

2. ‘невелике підвищення’ (Микуличі В.-В.; Галичани Грх.; Грушів Ів.; Воєгоща, Волиця К.-К.; Хопнів Крц.; Голоби, Мельниця Кв.; Затурці Лкч.; Липини, Романів, Хорохорин Лцк.; Гірки, Велика Глуша, Шлапань Лбш.; Любомль Лбм.; Мала Яблунька, Лишнівка Мн.; Щедрогір Рт.; Буцинь, Глухи, Стара Гута Ст.; Озеряни Тр.; Кропивники Шцк.).

ГО́РАНКА *ж.* ‘поле, підготовлене до обробітку’ (Маркелівка В.-В.; Гречища, Шлапань Лбш.).

ГОРБ *ч.* 1. ‘невисока, похила гірка, пагорб’ (Підгородне Лбм.) (Марусенко 223);

2. ‘невелике підвищення над рівниною’ (Володимир-Волинський, Федорівка, Устилуг В.-В.; Гряди, Заболотці, Литовеж, Луковичі Ів.; Боровне, Воєгоща, Ворокомле, Запруддя, Карасин, Хотешів, Черче К.-К.; Берестяне, Жидичин, Човниця Крц.; Голоби, Зелена, Козлиничі, Підріжжя, Пісочне Кв.; Маньків, Привітне Лкч.; Баїв, Боратин, Маяки, Несвіч, Шепель Лцк.; Березичі, Бихів, Гірки, Люб’язь Лбш.; Гуща, Олеськ, Столинські Смоляри, Штунь, Любомль Лбм.; Боровичі, Карасин, Ситниця, Маневичі Мн.; Самари Рт.; Мильськ, Оленівка, Сокіл, Топільне Рж.; Кримне, Мокре, Нова Вижва, Шкроби Ст.; Кульчин, Новий Двір, Свинарин Тр.; Ростань, Шацьк Шцк.).

ГО́РБАН *ч.* ‘невелике підвищення’ (Проходи Лбш.; Майдан-Липненський Мн.)

ГО́РБИК *ч.* ‘штучно насипаний горб’ (Ківерці Крц.).

ГОРБІ́НА *ж.* ‘підвищене сухе місце серед болота’ (Мала Глуша Лбш.).

ГОРБІСЬКО *ч.* ‘підвищене сухе місце серед болота’ (Оленівка Рж.).

ГОРБÓК *ч.* 1. ‘невелике підвищення’ (Березичі, Бубнів, Зоря, Маркелівка, Суходоли В.-В.; Лобачівка, Мерва, Пірванче, Рачин, Шклинъ Грх.; Грушів, Іваничі Ів.; Воєгоща, Ворокомле, Мостище К.-К.; Воля Любитівська, Любитів Кв.; Дорогиничі, Садівські Дубини, Старий Загорів, Шельвів Лкч.; Боголюби, Буяни, Радомишль, Одереди, Чаруків Лцк.);

2. ‘підвищене сухе місце серед болота’ (Бубнів, Володимир-Волинський В.-В.);

3. ‘невелике підвищення, поросле травою’ (Затурці Лкч.);

4. ‘підвищена місцевість, горб’ (Мосир, Штунь Лбм.) (Шульгач 1993: 23).

ГОРІДЧИК *ч.* ‘загороджена ділянка землі біля будинку’ (Холоневичі Крц.).

ГОРІЛИЩЕ *с.* ‘випалене місце в лісі’ (Мизове Ст.).

ГОРІЛЬНИК *ч.* ‘випалене місце’ (Мала Яблунька Мн.).

ГОРІЩЕ *с.* ‘велике підвищення’ (Піщане К.-К.).

ГОРЄЛЬНИК *ч.* ‘випалене місце в лісі’ (Ківерці Крц.; Затурці Лкч.; Шкробы Ст.).

ГОРЇЛИЩЕ *с.* ‘випалене місце на болоті’ (Березовичі В.-В.).

ГОРЇЛЬНИК *ч.* ‘випалене місце в лісі’ (Запруддя, Піщане К.-К.; Гірки Лбш.; Поліське Ст.).

ГОРÓД *ч.* ‘оброблене поле’ (Бубнів, Зоря, Льотниче, Хмелівка В.-В.; Грушів, Заболотці, Іваничі Ів.; Воєгоща, Запруддя, Карасин К.-К.; Клепачів, Човниця, Макаревичі Крц.; Маньків, Привітне Лкч.; Боратин, Гірка Полонка,

ГРАДКОВИЩЕ

Маяки, Чаруків Лцк.; Гуща Лбм.; Оленівка Рж.; Любохини, Секунь Ст.; Овлочин, Озеряни Тр.; Мельники Шцк.).

ГОРÓДЕЦЬ *ч.* ‘місце, де було поселення’ (Затурці Лкч.).

ГО́СТРИВ *ч.* 1. те саме, що **О́СТРИВ 1** (Баїв Лцк.);
2. те саме, що **О́СТРИВ 2** (Баїв Лцк.; Ситниця Мн.);
3. ‘луг, де випасають корів’ (Одєради Лцк.).

ГРАБÉНА *ж.* те саме, що **ГРАБИ́НА** (Микуличі В.-В.; Грушів, Милятин Ів.; Дорогиничі Лкч.).

ГРАБИ́НА *ж.* ‘грабовий ліс’ (Лобачівка, Мерва, Рачин Грх.; Гряди Ів.).

ГРАБНИ́К *ч.* ‘грабовий ліс’ (Берестяне, Холонєвичі Крц.).

ГРАБОВИ́К *ч.* ‘грабовий ліс’ (Жабче Грх.).

ГРА́БЛЯ *ж.* те саме, що **ГРЕ́БЛЯ** (Бубнів В.-В.).

ГРА́БІНЬ *ч.* ‘горбок із двох скиб, нагорнутий плугом під час оранки вздовж поля’ (Орищі, Риковичі Ів.) (Корзюк 100).

ГРАБОВÉЦЬ *ч.* ‘ліс за породою дерев’ (Шельвів Лкч.).

ГРАДА́ *ж.* 1. ‘гора, підвищення’ (Овадне В.-В.);
2. ‘довгасте підвищення’ (Люб’язь Лбш.).

ГРАДКОВИ́ЩЕ *с.* ‘місце, де викапали картоплю’ (Літогоща Кв.).

ГРАДКОВИ́ЩЕ *с.* ‘місце, де викапали картоплю’ (Щєдрогір Рт.).

ГРАДОВІЇСЬКО *с.* ‘низина, поросла травою’ (Піщане К.-К.).

ГРАЗЬ *ж.* те саме, що **ГРЯЗЬ** (Оленівка Рж.).

ГРАНЄЦЯ *ж.* ‘межа, яка відділяє землі одного села колгоспу від іншого’ (Верхнів, Млинище, Петрове Ів.; Рогожани В.-В.) (Корзонюк 100).

ГРАЧНИСЬКО *с.* ‘поле, з якого зібрана гречка’ (Лежниця, Млинище, Петрове, Поромів Ів.) (Корзонюк 101).

ГРЄБІНЬ *ч.* ‘місце, де розходяться дві річки, дороги’ (Оконськ Мн.).

ГРЄБЛЯ *ж.* 1. ‘дорога через болото’ (Маркелівка В.-В.; Ворокомле К.-К.; Білопіль, Столинські Смоляри Лбм.; Шепель, Хорохорин Лцк.; Новий Двір, Свинарин Тр.);
2. ‘довгасте підвищення’ (Озерці Грх.).

ГРЄВА *ж.* ‘смуга трави, яка лишається недокошеною скраю сінокосу’ (Амбуків, Рогожани В.-В.; Будятичі, Грибовиця, Лудин, Литовеж, Млинище, Морозовичі Ів.) (Корзонюк 101).

ГРЄЦА *ж.* ‘земля, розм’якшена водою’ (Мельники, Ростань Щцк.).

ГРЄЧИСЬКО *с.* ‘поле, на якому росла гречка’ (Сильне Крц.).

ГРІВА *ж.* 1. ‘берег високий, крутий’ (Старий Чорторійськ Мн.);
2. ‘луг, де косять сіно’ (Топільне Рж.);
3. ‘луг, який заливається водою’ (Сокіл Рж.);
4. ‘низина біля річки’ (Сокіл Рж.);
5. ‘частина водоймища, яка вдається в сушу’ (Люб’язь Лбш.);
6. ‘низина, поросла травою’ (Крать Рж.) (Шульгач 1998б: 220);
7. ‘пропуск у косінні’ (Годомичі Мн.) (Шульгач 1998б: 220).

ГРУЗЬ

ГРОМОШИНА́ *ж.* ‘земля: ні глина, ні торф, як попіл, на ній нічого не росте’ (Радехів Лбм.) (Шульгач 1998б: 220).

ГРУД *ч.* 1. ‘підвищене, відносно сухе місце серед болота’ (Сильне Крц.) (Аркушин 1996: 72); (Хорохорин Лцк.);
2. ‘великий пагорб’ (Хворостів Лбм.);
3. ‘підвищення на низині’ (Старий Чорторійськ Мн.);
4. ‘горб, високе місце’ (Рудка Мн.) (Шульгач 1993: 23).

ГРУ́ДА *ж.* 1. ‘грудка землі’ (Млинище, Петрове Ів.) (Корзонюк 101);
2. ‘замерзлі груди на дорозі’ (Млинище, Петрове Ів.) (Корзонюк 101).

ГРУДО́К *ч.* 1. ‘підвищене, відносно сухе місце серед болота’ (Сильне Крц.) (Аркушин 1996: 72); (Ківерці Крц.; Овлочин Тр.);
2. ‘острів, суша на болоті’ (Овадне В.-В.; Липини Лцк.; Бучин Шлапань Лбш.);
3. ‘довгасте підвищення’ (Овлочин Тр.);
4. ‘невелике підвищення’ (Жорнище, Холоневичі Крц.; Береськ Рж.; Мизове Ст.; Дольськ Тр.);
5. ‘частина рівнинного рельєфу, яка ніколи не затоплюється водою’ (Гірки Лбш.).

ГРУЗА́К *ч.* ‘грузьке болото, де трясеться, колишеться земля’ (Храськ Мн.).

ГРУ́ЗКЕ *с.* ‘земля, розм’якшена водою’ (Ростань Шцк.).

ГРУЗО́ВИНА *ж.* ‘болото’ (Березичі Лбш.).

ГРУЗЬ *ж.* ‘болото біля річки’ (Ківерці Крц.).

ГРУНТ ч. 1. ‘повний земельний наділ’ (Лежниця, Млинище Ів.);

2. ‘дно річки’ (Млинище Ів.) (Корзонюк 102);

3. ‘оброблене поле’ (Любитів Кв.).

ГРЯДИЩЕ с. ‘поле, на якому щось росло’ (Якушів Рт.).

ГРЯЗЬ ж. ‘місцевість, розмокла внаслідок дощів і танення снігу’ (Жабче, Лобачівка Грх.; Бережниця, Мн.; Холоневичі Крц.).

ГРЯЗЮКА ж. ‘місцевість, розмокла внаслідок дощів і танення снігу’ (Черемошна Воля Лбм.; Старий Чорторійськ Мн.; Мизове Ст.).

ГУВСЕНІСКО с. ‘поле, з якого зібрано овес’ (Бужанка Ів.) (Корзонюк 102).

ГУЛЄКА ж. ‘купа гілля, лісового сміття’ (Люб’язь Лбш.).

ГУЛУМУРО́ЖА ж. ‘непокрита снігом замерзла земля’ (Бортнів, Млинище Ів.) (Корзонюк 103).

ГУЛЯ ж. ‘вершина гори, пагорба’ (Столинські Смоляри Лбм.).

ГУЛЛЯ́ЧЧИ с. ‘купа гілля, лісового сміття’ (Боровне К.-К.).

ГУРА́ ж. ‘підвищення на поверхні ґрунту’ (Бужанка, Млинище, Поромів Ів.) (Корзонюк 104).

ГУ́РКА ж. ‘невелике підвищення’ (Перевали Тр.).

ГУРО́ХВИСЬКО с. ‘поле, де ріс горох’ (Бужанка, Млинище, Поромів Ів.) (Корзонюк 105).

ДАРИНЬ

ГУСТОЛІС *ч.* ‘густий ліс’ (Журавичі Крц.).

ГУ́ЩА *ж.* ‘густий ліс’ (Озерці Грх.; Воєгоща К.-К.; Дорогиничі Лкч.; Маяки Лцк.; Карасин Мн.; Овлочин, Мельники, Ростань Шцк.).

ГУЩАВІ́К *ч.* ‘густий ліс’ (Боровне К.-К.).

ГУЩА́ВИНА *ж.* 1. ‘густий ліс’ (Березовичі, Овадне В.-В.; Лобачівка, Мерва, Рачин, Озерці, Шклинь Грх.; Гряди, Грушів, Заболотці, Іваничі Ів.; Воєгоща, Ворокомле, Раків Ліс К.-К.; Човниця Крц.; Конюхи Лкч.; Бихів, Бучин Лбш.; Четвертня Мн.; Залюття, Любохини, Шкроби Ст.; Новий Двір Тр.; Шацьк Шцк.);

2. ‘зарості кущів’ (Забороль, Підгайці Лцк.; Тристеня Рж.);

3. ‘старий ліс’ (Тростянець Крц.).

ГУЩА́ВИНА *ж.* ‘зарості лісу’ (Дорогиничі Лкч.).

ГУЩА́К *ч.* ‘густий ліс’ (Баїв Лцк.).

ГУЩЕ́К *ч.* те саме, що **ГУЩА́К** (Карасин К.-К.).

ГУЩЕ́ВИНА *ж.* те саме, що **ГУЩА́ВИНА** (Люб’язь Лбш.).

ГРУНТ *ч.* ‘міра площі землі’ (Липне Крц.) (Аркушин 2000а: 121).

ДА́МБА *ж.* 1. ‘штучно викопане водоймище’ (Верба В.-В.);

2. ‘рибне місце’ (Озеряни Тр.);

3. ‘місце, де копали торф’ (Гречища, Шлапань Лбш.).

ДА́РИНЬ *ж.* ‘порослий корінням трави шар землі; дерен’ (Кречів, Мовники, Млинище, Морозовичі, Низкиничі Ів.) (Корзонюк 106).

ДЕБРА *ж.* 1. ‘невелика заглибина в землі, в якій постійно є небагато води’ (Кукли Мн.);

2. ‘низька місцина, поросла лозою і очеретом’ (Рудка Мн.) (Шульгач 1998б: 220).

ДЕБРИ *мн.* ‘зарості лісу’ (Романів Лцк.; Береськ Рж.).

ДЕРЕН *ч.* ‘рівнина, заросла травою’ (Гектари Грх.).

ДЕРИНЬ *ж.* ‘вперше зране поле’ (Бубнів В.-В.).

ДЕРНО *с.* ‘необроблене поле’ (Столинські Смоляри Лбм.).

ДЕРНЯК *ч.* ‘зарості лісу, кущів’ (Кутрів Грх.).

ДЖАРОК *ч.* ‘викопана яма, яка наповнюється водою джерела’ (Ситниця Мн.).

ДЖЕРЕЛЮ *с.* 1. ‘місце, звідки витікає вода’ (Галинівка, Березовичі, Бубнів, Зоря, Маркелівка, Микуличі, Овадне, П’ятидні, Суходоли, Федорівка, Хмелівка, Володимир-Волинський В.-В.; Галичани, Гектари, Лобачівка, Мерва, Озерці, Пірванче, Рачин, Скобелка, Шклинть Грх.; Гряди, Грушів, Заболотці, Іваничі Ів.; Ворокомле, Воєгоща, Запруддя, Хотешів К.-К.; Берестяне, Тростянець, Човниця Крц.; Козлиничі, Любитів, Поворськ Кв.; Дорогиничі, Затурці, Маньків, Садівські Дубини, Шельвів Лкч.; Баїв, Боратин, Городище-2, Гірка Полонка, Забороль, Маяки, Одеради, Підгайці, Чаруків, Хорохорин Лцк.; Гірки, Гуща, Олеськ Лбм.; Красноволя, Лишнівка Мн.; Копачівка, Любче, Мильськ, Оленівка, Тристень, Рудка-Козинська Рж.; Залюття, Нова Вижва, Поліське, Стара Гута, Шкроби Ст.; Бобли, Купичів, Маковичі, Новий Двір, Овлочин, Свинарин, Синявка Тр.; Мельники, Ростань, Світязь Шцк.);

2. ‘місце в річці, де вирує вода’ (Ворокомле К.-К.).

ДЖЕРЕЉЬЦЕ *с.* ‘витік водної артерії’ (Мостище К.-К.).

ДЖОГ *ч.* ‘видне місце’ (Млинище Ів.) (Корзонюк 107).

ДЖУРЛО *с.* ‘джерело в колодязі’ (Олеськ Лбм.) (Аркушин 2000а: 128).

ДЗЕРКАЛО *с.* ‘частина водної поверхні, вільна від заростей’ (Зелена Кв.; Тельчі Мн.).

ДЗЮРКА *ж.* ‘маленьке джерельце’ (Маневичі Мн.).

ДЗЯЛКА *ж.* 1. ‘ділянка просапних, яку наділяють колгоспникам для обробітку’ (Сильне Крц.) (Аркушин 1996: 74);

2. ‘сінокос, виділений колгоспникам для косіння’ (Сильне Крц.) (Аркушин 1996: 74);

3. ‘ділянка поля’ (Устилуг В.-В.; Мерва, Озерці, Рачин, Шклинь Грх.; Холоневичі Крц.; Торчин Лцк.; Гуца, Згорани, Столинські Смоляри Лбм.; Мельники Шцк.).

ДИЛ *ч.* 1. те саме, що **ДІЛ** 1 (Лежниця, Морозовичі Ів.);

2. ‘долина’ (Млинище, Петрове Ів.).

ДИЛЯНКА *ж.* ‘ділянка (частина) поля’ (Ворокомле К.-К.).

ДІБРОВА *ж.* 1. ‘великий ліс’ (Овадне В.-В.; Жидичин Крц.);

2. ‘малий ліс’ (Підгайці Лцк.; Турійськ Гр.);

3. ‘ліс, в якому переважає дуб’ (Лобачівка, Пірванче Грх.; Тростянець, Ківерці Крц.; Городище-2, Липини Лцк.; Любешів Лбш.; Любохини Ст.);

4. ‘ділянка поля біля дубів’ (Старосілля Мн.).

ДІЛ *ч.* 1. ‘низина’ (Рожище Рж.);

2. ‘місце, де вибрали глину’ (Милятин Ів.).

ДІЛОВИЙ ЛІС *ч.* ‘ліс для вирубки’ (Гектари Грх.; Тростянець Крц.).

ДІЛЯНЕЦЯ *ж.* ‘невелика частина земельного наділу’ (Рокитниця, Чорників В.-В.) (Корзонюк 110).

ДІЛЯНКА *ж.* 1. ‘оброблене поле’ (Піщане К.-К.);
2. ‘молодий ліс’ (Піщане К.-К.).

ДОБОВИЦЯ *ж.* ‘ділянка землі, де добувають крейду’ (Несвіч Лцк.).

ДОВБША *ж.* ‘місце, де добувають глину, пісок’ (Лишнівка Мн.).

ДОДАТОК *ч.* ‘ділянка поля’ (Оленівка Рж.).

ДОЛІНА *ж.* 1. ‘долина’ (Підгородне Лбм.) (Марусенко 226);
2. ‘низина, поросла травою’ (Льотниче В.-В.; Гектари Грх.; Ворокомле, Черче К.-К.; Підріжжя Кв.; Затурці Лкч.; Любомль Лбм.; Оленівка, Ясенівка Рж.; Буцинь, Нова Вижва, Мизове, Любохيني Ст.; Дольськ, Овлочин, Озеряни, Свилярин Тр.);

3. ‘низина біля річки’ (Зоря, Володимир-Волинський В.-В.; Шклинь Грх.; Боровне, Воегоща, Карасин К.-К.; Зелена, Козлиничі, Пісочне, Поворськ Кв.; Боголюби, Забороль, Маяки Лцк.; Ситниця Мн.; Любче, Рудка-Козинська, Тристеня Рж.; Самійличі Шцк.);

4. ‘рівнинна місцевість’ (Маркелівка В.-В.; Горохів Грх.; Голоби Кв.; Одерати Лцк.; Олеськ, Хворостів Лбм.);

5. ‘заболочена низина’ (Заболотці Ів.; Мильськ Рж.);

6. ‘ділянка, яка заповнюється водою під час повені’ (Копачівка Рж.; Маньків Лкч.);

7. ‘луг, де косять сіно’ (Березичі Лбш.).

ДУБ'ЕНА

ДОЛЮНЬКА *ж.* 'рівнинна місцевість' (Журавичі Крц.).

ДОНКА *ж.* 'частина водної поверхні, вільної від заростей' (Грабове Шцк.).

ДОРОЖКА *ж.* 'вузька ґрунтова дорога' (Сильне Крц.) (Аркушин 1996: 75).

ДРАГВА́ *ж.* 'іржаве болото' (Велимче Рт.) (Аркушин 2000а: 141).

ДРА́ГЛЯ *ж.* 1. 'грузьке болото, де трясеться, колишеться земля' (Гораймівка Мн.) (Аркушин 2000а: 141);

2. 'грузьке заболочене місце, яке поросло травою і мохом' (Рудники Мн.) (Аркушин 2000а: 141).

ДРАГОВИНА́ *ж.* 1. 'розмокла внаслідок дощів і танення снігу та ін. грузька місцевість, болото' (Бужанка, Верхнів, Ласків Ів.) (Корзонюк 111);

2. 'грузьке болото, де трясеться, колишеться земля' (Бубнів, Суходоли В.-В.; Гектари Грх.; Голоби Кв.; Буяни, Забороль Лцк.; Топільне Рж.);

3. 'заболочена низина' (Суходоли В.-В.);

4. 'болото біля річки' (Микуличі В.-В.; Турійськ Тр.);

5. 'болото в лісі' (Овлочин Тр.).

ДРА́ННИЙ ЛІС *ч.* 'поганий ліс' (Воєгоща К.-К.).

ДРЕБЕЗА́ *ж.* 'густий ліс' (Зоря В.-В.).

ДРИМУ́ЧИЙ ЛІС *ч.* 'густий ліс' (Карасин К.-К.).

ДРЯ́НА *ж.* 'непридатна земля' (Хотешів К.-К.) (Шульгач 1998б: 220).

ДУБ'ЕНА *ж.* те саме, що **ДУБІ́НА** (Грушів Ів.; Дорогиничі Лкч.).

ДУБИ́НА *ж.* ‘дубовийліс’ (Березовичі, Верба, Зоря, П’ятидні, Хмелівка, Устилуг В.-В.; Іваничі Ів.; Воєгоща К.-К.; Хром’яків Крц.; Голоби, Зелена, Любитів Кв.; Білопіль, Затурці, Шельвів Лкч.; Буяни, Підгайці, Радомишль, Хорохорин Лцк.; Маневичі Мн.; Буцинь, Мизове, Мокре Ст.; Бобли, Кульчин, Овлочин, Озеряни, Турійськ Тр.; Світязь, Шацьк Шцк.).

ДУБИНА́ (Ворокомле, Раків Ліс, Піщане К.-К.; Човниця Крц.; Бихів, Велика Глуша Лбш.; Оленівка Рж.; Любохини Ст.).

ДУБИ́НКА *ж.* ‘дубовий ліс’ (Овадне В.-В.; Мерва Грх.; Гірки Лбш.; Оленівка Рж.; Синявка Тр.).

ДУБИВЕ́ЦЬ *ч.* ‘дубовий ліс’ (Баїв Лцк.).

ДУБКИ́ *мн.* ‘дубовий ліс’ (Маньків Лкч.; Романів Лцк.).

ДУБНИ́К *ч.* ‘дубовий ліс’ (Холоневичі Крц.).

ДУБНЯ́К *ч.* ‘дубовий ліс’ (Льотниче, Володимир-Волинський В.-В.; Гряди Ів.; Шепель Лцк.; Столинські Смоляри Лбм.; Четвертня Мн.; Ростань Шцк.).

ДУБО́ВЕ *с.* ‘дубовий ліс’ (Радехів Лбм.).

ДУБОВИНА́ *ж.* ‘дубовий ліс’ (Торчин Лцк.).

ДУБОВЩИ́НА *ж.* ‘дубовий ліс’ (Маркелівка В.-В.).

ДУБРА́ВА *ж.* ‘старий дубовий ліс’ (Піща Шцк.).

ДУБРО́ВА *ж.* 1. ‘старий дубовий ліс’ (Ворокомле К.-К.; Піща Шцк.);

2. ‘хороший ліс’ (Любитів Кв.; Радомишль Лцк.).

ЖИ́ЛА

ДУЛÉНА *ж.* 1. те саме, що **ДОЛИНА 2** (Дорогиничі Лкч.);
2. ‘низинна місцевість’ (Велика Глуша Лбш.).

ДЯ́ЛКА *ж.* ‘ділянка землі’ (Підріжжя Кв.).

Ѓ́МА *ж.* те саме, що **Я́МА 4** (Ворокомле К.-К.).

Ѓ́МКА *ж.* 1. те саме, що **Я́МКА 1** (Ворокомле К.-К.);
2. те саме, що **Я́МКА 4** (Ворокомле К.-К.);
3. ‘яма у водоймі’ (Люб’язь Лбш.);
4. ‘заглиблення в ґрунті’ (Велика Глуша Лбш.; Ситниця Мн.).

ЖАБÉЧНИК *ч.* ‘старе русло, яке пересохло’ (Радомишль Лцк.).

ЖДЖА́РІ *мн.* ‘пасовище з непересихаючим джерелом і річечкою’ (Головно Лбм.) (Аркушин 2000а:152).

ЖДЖИР *ч.* ‘луг, де випасають корів’ (Теклине К.-К.).

ЖЕРЕЛÓ *с.* ‘місце, звідки витікає вода’ (Черче К.-К.; Новостав Лцк.; Ветли Лбш.; Самари Рт.).

ЖÉРЛО *с.* ‘джерело в колодязі’ (Сильне Крц.) (Аркушин 1996: 77).

ЖÉТНИСКО *с.* ‘поле, де росло жито’ (Амбуків, Млинище, Петрове Ів.; Чорників В.-В.) (Корзонюк 115).

ЖЖСР *ч.* ‘грузьке болото, де трясеться, колишеться земля’ (Грабове Шцк.).

ЖИ́ЛА *ж.* ‘джерело прісної води’ (Амбуків, Млинище, Петрове Ів.; Чорників В.-В.) (Корзонюк 115). **ЖИЛÁ**
1. ‘джерело в криниці’ (Голоби Кв.);

2. 'підземний потік' (Камінь-Каширський К.-К.) (Шульгач 1993: 25).

ЖОЛОБ *ч.* 1. 'балка' (Радомишль Лцк.);

2. 'найглибше місце у водоймі' (Лобачівка Грх.).

ЖОЛОБИНА *ж.* 'місце між двома горбами' (Щедрогір Рт.).

ЖОЛОБО́К *ч.* 'рівчак, заповнений водою' (Гектари Грх.).

ЖУРАВЕ́ЛЬ *ч.* 'викопана яма, яка наповнюється водою джерела' (Маркелівка В.-В.; Маневичі Мн.).

ЗА́БОЛОТО *с.* 'місце в озері, поросле очеретом' (Ківерці Крц.).

ЗА́БОЛОТЬ *ж.* 'болото' (Оконськ Мн.).

ЗАВА́Л *ч.* 'повалені бурєю дерева' (Хмелівка В.-В.; Іваничі Ів.; Тумин Лкч.).

ЗАВА́ЛЛЯ *с.* 'повалені бурєю дерева' (Зелена Кв.; Липини Лцк.; Маковичі Тр.).

ЗАВІ́ЛИНА *ж.* 'поворот дороги, річки' (Звірів Крц.).

ЗАВІ́К *ч.* 'мілка ділянка у водоймі' (Воєгоща К.-К.).

ЗАВО́ДЦЯ *с.* 'низина, залита водою' (Володимир-Волинський В.-В.).

ЗАВО́ДЬ *ж.* 1. 'болото біля річки' (Любитів Кв.);

2. 'тиха течія' (Любитів Кв.);

3. 'затоплене місце в лісі' (Садів Лцк.; Переспа Рж.; Березичі Лбш.).

ЗА́КЛО

- ЗА́ВОРОТ** *ч.* 1. ‘крута зміна напрямку річки’ (Боровне К.-К.);
2. ‘місце в річці, де вирує вода’ (Залюття Ст.);
3. ‘поворот річки’ (Звірів Крц.).

ЗАВУ́ДКА *жс.* ‘невелика спеціальна затока на річці, в яку заводився на тимчасову стоянку млин під час сплаву лісу’ (Млинище Ів.) (Корзонюк 117).

ЗАГА́ТА *жс.* ‘дорога через болото’ (Холоневичі Крц.).

ЗА́ГИБ *ч.* ‘поворот річки, дороги’ (Грузятин Мн.).

ЗАГІ́Н *ч.* ‘поворот річки’ (Мала Глуша Лбш.).

- ЗАГІ́Н** *ч.* 1. ‘частина поля’ (Лежниця, Млинище, Поромів, Петрове Ів.) (Корзонюк 118);
2. ‘ділянка поля’ (Воєгоща, Раків Ліс, Теклине К.-К.; Штунь Лбм.; Холоневичі Крц.; Гулівка Кв.; Ситниця Мн.; Кримне Ст.).

ЗАГЛІ́БА *жс.* ‘вирита яма’ (Човниця Крц.).

ЗАГЛІ́БИНА *жс.* ‘яма у водоймі’ (Зелена Кв.).

ЗА́ЙМИСЬКО *с.* ‘ділянка поля’ (Звірів Крц.).

ЗА́КІНЬ *ч.* ‘схил гори, не освітлений сонцем’ (Підгородне Лбм.) (Марусенко 229).

- ЗА́КЛО** *с.* 1. ‘місце біля закруту дороги’ (Дольськ Лбш.) (Аркушин 2000а: 168);
2. ‘місце біля дороги, на якому стоїть мисливець під час полювання з нагоничами’ (Дольськ Лбш.) (Аркушин 2000а: 168);
3. ‘поворот річки’ (Верхи К.-К.) (Шульгач 1998б: 220).

ЗАКРАЇНИЦЯ *ж.* ‘смуга льоду біля берега річки перед її замерзанням’ (Амбуків В.-В.; Млинище Ів.) (Корзнюк 119).

ЗАКРАНТ *ч.* ‘поворот річки (дороги)’ (Кречів, Лежниця, Млинище, Морозовичі Ів.) (Корзнюк 119).

ЗАКРЕНТ *ч.* ‘поворот річки’ (Люб’язь Лбш.).

ЗАКРУЖЕНОК *ч.* ‘місце, де росте багато чорниць’ (Лісняки Ст.) (Аркушин 2000а: 169).

ЗАКРУТ *ч.* 1. ‘поворот річки’ (Мерва, Лобачівка, Озерці, Шклинь Грх.; Будятичі Ів.; Клепачів Крц.);
2. ‘місце в річці, де вирує вода’ (Мокрець Тр.).

ЗАКРУТЕНЬ *ч.* ‘поворот дороги; закрут’ (Коритниця Лкч.) (Аркушин 2000а: 169).

ЗАКРУТЬ *ч.* ‘місце в річці, озері з круговим рухом води’ (Чорниж Мн.) (Дзензелівський 1978: 136).

ЗАКУТОК *ч.* ‘природна стояча водойма’ (Воєгоща К.-К.).

ЗАЛÁВОК *ч.* ‘город за селом; десь збоку, не біля хати’ (Сильне Крц.) (Аркушин 2000а: 169).

ЗАЛÉЧОК *ч.* ‘невеликий мис, піщана коса на березі річки, що відокремлює затоку від основного русла’ (Млинище Ів.) (Корзнюк 120).

ЗАЛІЇВ *ч.* 1. ‘глухий непроточний рукав річки’ (Журавичі Крц.; Мощена Кв.; Усичі Лцк.; Грибовиця Ів.; Смолява Грх.) (Дзензелівський 1982: 7);
2. ‘частина водоймища, яка вдається в сушу’ (Човниця Крц.; Іваничі Ів.; Зелена Кв.);

ЗАПА́ДИНА

3. 'ділянка, яка заповнюється водою під час повені' (Липини Лцк.).

ЗАЛІ́ВА *ж.* 'частина водоймища, яка вдається в сушу' (Звиняче Грх.).

ЗАЛІ́ВИ *мн.* 'вода, яка витікає з річки й вимиває берег' (Несвіч Лцк.).

ЗАЛІ́ЗНА КВА́ША *ж.* 'болото з іржавою водою' (Клепачів Крц.).

ЗАЛІ́ССЯ *с.* 'частина вирубаного лісу' (Гектари Грх.).

ЗАЛІ́ХА *ж.* 'ділянка поля' (Зоряне Рт.).

ЗАМІ́ЖОК *ч.* те саме, що **ЗАМІ́ЖОК** б (Гірники Рт.) (Аркушин 2000а: 171).

ЗАМІ́ШОК *ч.* 'сінокіс біля будинку' (Шменьки Рт.).

ЗАМІ́ЖОК *ч.* 1. 'необроблене поле' (Воєгоща К.-К.; Кукли, Старий Чорторийськ Мн.);

2. 'межа біля поля' (Ворокомле К.-К.);

3. 'обмежена ділянка' (Кукли Мн.);

4. 'поле нічим не засіяне' (Невір Лбш.) (Аркушин 2000а: 171);

5. 'пасовище' (Невір Лбш.) (Аркушин 2000а: 171);

6. 'сінокіс біля будинку' (Велика Осниця, Гораймівка, Карасин, Прилісне, Храськ Мн.; Річиця, Якушів Рт.; Солов'їв Ст.).

ЗАМУ́ЛЕННЯ *с.* 'місцевість, розмокла внаслідок дощів і танення снігу' (Переспа Рж.).

ЗАПА́ДИНА *ж.* 1. 'яма у водоймі' (Заболотці Ів.; Романів Лцк.);

2. 'заболочена низина' (Шепель Лцк.).

ЗАПАДНЯ *ж.* 1. ‘яма у водоймі’ (Тростянець Крц.; Мала Яблунька Мн.);

2. ‘глибока долина понад річкою’ (Гектари Грх.).

ЗАПЁН *ч.* ‘споруда на заплаві річки чи озера для ловлі риби’ (Заставне, Коритниця Ів.) (Корзонюк 121).

ЗАПЛА́ВА *ж.* 1. ‘низина, залита водою’ (Льотниче, П’ятидні В.-В.);

2. ‘ділянка, яка заповнюється водою під час повені’ (Льотниче, Володимир-Волинський В.-В.; Шкльинь Грх.; Луковичі Ів.; Клепачів Крц.; Зелена, Козлиничі, Підріжжя Кв.; Затурці, Маньків, Привітне Лкч.; Боратин, Гірка Полонка, Маяки, Одерати, Шепель Лцк.; Гірки, Люб’язь Лбш.; Любче, Рудка-Козинська, Тристеня Рж.; Буцинь Ст.; Мельники Шцк.);

3. ‘низина біля річки’ (Хмелівка В.-В.).

ЗАПЛА́ВНИЙ ЛУГ *ч.* ‘низина, залита водою’ (Хмелівка В.-В.).

ЗА́ПРУТЕНЬ *ч.* ‘місце в річці, де вирує вода’ (Тельчі Мн.).

ЗАПУСТІЮ́НЕ *с.* ‘необроблене поле’ (Люб’язь Лбш.).

ЗАПУ́ЩЕНЕ *с.* ‘необроблене поле’ (Воєгоща К.-К.; Прилісне, Тельчі Мн.; Річиця Рт.; Кримне Ст.).

ЗАРІ́ЧОК *ч.* те саме, що **ЗАРІ́ЧОК** (Острівок К.-К.) (Аркушин 2000а: 171).

ЗАРІ́ЧКИ *мн.* ‘грузьке болото’ (Баїв Лцк.).

ЗАРІ́ЧОК *ч.* ‘водяний потік, який відійшов у бік від головного русла річки’ (Мизове Ст.) (Дзендзелівський 1982: 4).

ЗАРО́СЛЕ *с.* ‘зарості кущів’ (Воєгоща К.-К.).

ЗА́ТИН

- ЗА́РОСЛІ** *мн.* 1. ‘місце в озері, поросле очеретом’ (Бубнів, Зоря, Володимир-Волинський В.-В.; Дорогиничі Лкч.; Гірка Полонка, Хорохорин Лцк.; Буцинь, Кримне Ст.);
2. ‘густий ліс’ (Литовеж, Іваничі Ів.; Ворокомле К.-К.; Тристеня Рж.; Бобли Тр.);
3. ‘зарості кущів’ (Копачівка Рж.).

ЗА́РОСЛЬ *жс.* ‘поганий лі’ (Любитів Кв.).

ЗАРОСЛЯ́К *ч.* ‘зарості кущів’ (Клепачів Крц.).

- ЗА́РОСТІ** *мн.* 1. ‘зарості лісу’ (Боратин Лцк.);
2. ‘зарості кущів’ (Льотниче В.-В.);
3. ‘низина, поросла травою’ (Вербичне Тр.);
4. ‘місце в озері, поросле очеретом’ (Ростань Шцк.).

- ЗА́РОСТЬ** *жс.* 1. ‘старе русло річки’ (Гуша Лбм.);
2. ‘місце у водоймі, поросле очеретом’ (П’ятидні, Володимир-Волинський В.-В.).

ЗАСІ́В *ч.* ‘оброблене поле’ (Березовичі В.-В.).

ЗАСТО́ЙНИКИ *мн.* ‘стоячі водойми’ (Лудин В.-В.).

ЗАСТО́ЯНЕ *с.* ‘болото з іржавою водою’ (Березичі Лбш.).

ЗАСЦІ́НОК *ч.* ‘смуга орної землі, відділена від основної частини поля дорогою, яку називають “стілкою”’ (Млинище Ів.) (Корзонюк 123).

- ЗА́ТИН** *ч.* 1. ‘відгалуження від основного русла річки’ (Комарове Рт.) (Шульгач 1998б: 221);
2. ‘дуже грузьке місце в річці’ (Мельники Річицькі Рт.) (Шульгач 1998б: 221).

ЗАТІК *ч.* ‘низина, залита водою’ (Лобачівка, Мерва, Озерці, Рачин Грх.).

ЗАТІНЬ *ж.* ‘схил гори, не освітлений сонцем’ (Підгородне Лбм.) (Марусенко 228).

ЗАТÓКА *ж.* 1. ‘частина водоймища, яка вдається в сушу’ (Маркелівка В.-В.; Тростянець Крц.; Городище-2 Лцк.; Рудка-Козинська Рж.; Буцинь Ст.; Світязь Шцк.);
2. ‘непроточний рукав річки’ (Гектари Грх.);
3. ‘місце, де сходяться дві річки’ (Заболотці Ів.).

ЗАТÓН *ч.* 1. ‘ділянка, яка заповнюється водою під час повені’ (Скобелка Грх.; Рожище Рж.);
2. ‘відгалуження від основного русла ріки’ (Комарове Рт.) (Шульгач 1998б: 221).

ЗАТÓП *ч.* ‘ділянка суші, яка заповнюється водою під час повені’ (Воєгоща К.-К.).

ЗАТÓПКА *ж.* ‘ділянка, яка заповнюється водою під час повені’ (Клепачів Крц.).

ЗАТУКА *ж.* ‘нерівність на дорозі’ (Лудин, Литовеж, Млинище Ів.; Хотячів В.-В.) (Корзонюк 24).

ЗАХВА́Т *ч.* ‘частина поля’ (Залухів Рт.).

ЗАЧА́ПА *ж.* ‘місце на річці чи озері, на дні якого є корчі’ (Амбуків, Чорників В.-В.) (Корзонюк 124).

ЗВА́ЛИЩЕ *с.* ‘купа гілля, лісового сміття’ (Свійчів В.-В.; Будятичі Ів.; Лаврів, Садів Лцк.; Любче Рж.).

ЗВИР *ч.* ‘поворот річки’ (Тростянець Крц.).

ЗГÁРАНА *ж.* ‘випалене місце в лісі’ (Буцинь Ст.).

ЗГРУБЕРÓВАНЕ

ЗГÁРИ *мн.* ‘випалене місце в лісі’ (Березовичі В.-В.).

ЗГÁРИСКО *с.* те саме, що **ЗГÁРИСЬКО** (Млинище Ів.) (Корзонюк 127).

ЗГÁРИСЬКО *с.* ‘випалене місце в лісі’ (Озерці Грх.; Поворськ Кв.; Гуща Лбм.; Мизове Ст.).

ЗГÁРИЩЕ *с.* ‘випалене місце в лісі’ (Зоря, Льотниче, Микуличі, Овадне, П’ятидні, Хмелівка В.-В.; Лобачівка, Мерва, Рачин, Шклинь Грх.; Литовеж, Іваничі Ів.; Воєгоща, Черче К.-К.; Берестяне, Журавичі, Хопнів Крц.; Голоби, Зелена, Любитів, Пісочне, Поворськ Кв.; Дорогиничі, Затурці Лкч.; Гірка Полонка, Несвіч, Липини, Маяки, Шепель Лщк.; Головне, Згорани, Олеськ, Штунь Лбм.; Лишнівка, Мала Яблунька Мн.; Щедрогір Рт.; Береськ, Оленівка, Сокіл, Ясенівка Рж.; Дубечне, Поліське Ст.; Бобли, Вербичне, Дольськ, Крать, Овлочин, Новий Двір, Турійськ Тр.; Самійличі Щцк.).

ЗГИБ *ч.* ‘поворот річки’ (Буцинь Ст.).

ЗГИН *ч.* ‘поворот річки’ (Милятин Ів.; Човниця Крц.).

ЗГІРОК *ч.* ‘невелике підвищення’ (Ситниця Мн.).

ЗГÓРИНА *ж.* ‘випалене місце в лісі’ (Милятин Ів.).

ЗГÓРИЩЕ *с.* ‘випалене місце в лісі’ (Кутрів Грх.; Світязь, Шацьк Щцк.).

ЗГÓРОК *ч.* ‘горбок, невеличкий пагорб’ (Гірники Рт.) (Аркушин 2000а: 185).

ЗГРУБЕРÓВАНЕ *с.* ‘поле, підготовлене до обробітку’ (Устилуг В.-В.).

ЗДÓВЖАНЕ *с.* ‘поле, підготовлене до обробітку’ (Буцинь Ст.).

ЗДЯ́ЛКА *ж.* ‘ділянка поля’ (Кутрів Грх.).

ЗЕЛЕНЧА́К *ч.* 1. ‘хороший ліс’ (Маковичі Тр.);
2. ‘сухе річище’ (Маковичі Тр.).

ЗЕМНЯ́ *ж.* ‘поле, підготовлене до обробітку’ (Мельники Шцк.).

ЗИЛАНЯ́ВА *ж.* ‘зарості дрібних водоростей на поверхні води в старих стоячих водоймах’ (Млинище Ів.) (Корзонюк 128).

ЗИМОВА́Л *ч.* ‘яма, заповнена водою, де вирощують рибу’ (Лище Лцк.).

ЗІ́РОК *ч.* ‘пагорб’ (Копилля Мн.) (Шульгач 1998б: 221).

ЗІ́БЛЄ́ *с.* ‘зяб’ (Грибовиця, Гряди, Литовеж, Млинище, Хренів Ів.) (Корзонюк 129).

ЗІ́БУРЕ́НС *с.* ‘дрібні водорості, які ростуть у стоячій водоймі, жабуриння’ (Амбуків В.-В.; Млинище, Петрове Ів.) (Корзонюк 129).

ЗЛИ́В *ч.* ‘місце, де сходяться дві річки’ (Хмелівка В.-В.).

ЗЛИ́Г *ч.* ‘вперше зоране поле’ (Якушів Рт.).

ЗЛІ́Г *ч.* ‘необроблене поле’ (Старий Чорторійськ Мн.).

ЗЛІ́СОК *ч.* ‘глиняна гора’ (ГорохівГрх.).

ЗЛО́Г *ч.* ‘необроблене поле’ (Воєгоща К.-К.).

КАБА́НЯ

ЗЛУЩЕНЕ *с.* ‘вперше зоране поле’ (Поліське Ст.).

ЗРА́ЛЛЕ *с.* ‘вперше зоране поле’ (Шепель Лцк.).

ЗРУБ *ч.* ‘місце, де зрізані дерева’ (Бубнів В.-В.; Галичини, Жабка, Лобачівка Грх.; Будятичі Ів.; Буків Лцк.).

ЗРУ́БИЩЕ *с.* ‘просіка’ (Дубечне Ст.).

ЗЧИ́ЩЕНЕ *с.* ‘поле, підготовлене до обробітку’ (Карасин К.-К.).

ЗЯБ *ч.* 1. ‘вперше зоране поле’ (Луковичі Ів.; Конюхи Лкч.; Підгайці Лцк.; Овлочин Тр.);

2. ‘оброблене поле’ (Воля Любитівська Кв.; Буцинь Ст.);

3. ‘необроблене поле’ (Пісочне Кв.; Столинські Смоляри Лбм.);

4. ‘поле, підготовлене до обробітку’ (Холоневичі Крц.; Ворокомле К.-К.; Привітне Лкч.; Торчин Лцк.; Шацьк Шцк.).

ЗЯ́БКА *ж.* ‘вперше зоране поле’ (Дорогиничі Лкч.).

ЗЯ́БЛИКИ *мн.* ‘вперше зоране поле’ (Звірів Крц.).

ЗЯ́БЛЯ *ж.* ‘поле, виоране восени для сіяння ярих культур’ (Сильне Крц.) (Аркушин 1996: 83).

ЇЗ *ч.* ‘місце, залите під час повені водою і відгороджене сітями’ (Амбуків В.-В.; Млинище, Петрове Ів.) (Корзюк 132).

ЇЗКИ *мн.* ‘дорога через болото’ (Бихів Лбш.).

ЇЛНІ́К *ч.* ‘ліс за породою дерев’ (Воєгоща К.-К.).

КАБА́НЯ *ж.* 1. ‘викопана яма, яка наповнюється водою джерела’ (Головне Лбм.);

2. 'штучно викопана водойма' (Кропивники, Шацьк Шцк.);
3. 'заповнена водою яма, де вибрали торф чи пісок' (Сильне Лбм.).

КАВА́ЛОК *ч.* 'ділянка поля' (Зоряне Рт.).

КАВА́ЛЬОС *ч.* 'місцевість, розмокла внаслідок дощів і танення снігу' (Якушів Рт.).

КАЃАН *ч.* 'купа гілля; хмиз, ломаччя' (Кроватка Рж.) (Аркушин 2000а: 203).

КАЃАТИ *мн.* 'заповнена водою яма, де вибрали торф чи пісок' (Ворокомле К.-К.).

КАДЛІ́НА *ж.* 'молодий ліс' (Ківерці Крц.).

КА́ДЛУБ *ч.* 'суха простора заглибина на полі або сіножаті' (Млинище Ів.) (Корзонюк 133).

КА́ЗНА *ж.* 'великий ліс' (Секунь Ст.).

- КАЛ** *ч.* 1. 'болото, грязь' (Великий Окорськ Лкч.);
2. 'мул на дні річки' (Комарове Рт.) (Шульгач 1993: 23);
 3. 'земля, розм'якшена водою' (Березовичі, Микуличі В.-В.; Запруддя К.-К.; Головне, Штунь Лбм.; Поліське Ст.).

КАЛАБА́НЯ *ж.* 'яма, заповнена водою' (Гектари Грх.; Затурці Лкч.; Маковичі Тр.).

КАЛАМЕ́ХА *ж.* 'земля, розм'якшена водою' (Столинські Смоляри Лбм.).

КАЛАМЕ́ША *ж.* 'місцевість, розмокла внаслідок дощів і танення снігу' (Велимче В.-В.).

КАЛЮ́ЖА

КА́ЛДУБЕЦЬ *ч.* ‘лісове джерело’ (Піща Шцк.).

КАЛÉЩЕ *с.* те саме, що **КАЛІ́ЩЕ** (Ворокомле, Раків Ліс К.-К.).

КАЛІ́ЩЕ *с.* 1. ‘земля, розм’якшена водою’ (Боровне, Воєгоща К.-К.; Ківерці Крц.; Березичі, Бучин; Люб’язь, Мала Глуша Лбш.; Кукли, Старий Чорторийськ Мн.; Річиця Рт.);
2. ‘грязь після дощу’ (Люб’язь Лбш.) (Шульгач 1998б: 221);
3. ‘грязь на болоті’ (Воєгоща К.-К.) (Шульгач 1998б: 221);
4. ‘грузьке болото’ (Воєгоща К.-К.) (Шульгач 1998б: 221);
5. ‘болото, грязь’ (Лахвичі Лбш.; Березники Рт.) (Шульгач 1998б: 221).

КАЛИНОВÉЦЬ *ч.* ‘ліс, в якому багато калини’ (Радомишль Лцк.).

КАЛНІ́К *ч.* ‘земля, розм’якшена водою’ (Бихів Лбш.).

КАЛНÓ *с.* ‘земля, розм’якшена водою’ (Березовичі В.-В.).

КАЛÓТА *ж.* ‘земля, розм’якшена водою’ (Буцинь, Нова Вишва Ст.).

КАЛЬÓГА *ж.* ‘земля, розм’якшена водою’ (Овлочин Тр.).

КАЛЮ́ГА *ж.* ‘заглибина на дорозі, заповнена водою’ (Амбуків, Петрове, Поромів Ів.) (Корзонюк 134).

КАЛЮ́ЖА *ж.* 1. ‘мале болото’ (Хмелівка В.-В.);
2. ‘яма, заповнена водою після дощу’ (Гектари Грх.);
3. ‘заглибина на дорозі, вибита транспортом’ (Липини, Шепель Лцк.; Олеськ, Штунь Лбм.).

КАМПА *ж.* ‘острів, порослий кущами’ (Млинище Ів.) (Корзонюк 135).

КАНА́В *ч.* ‘викопаний поздовжній рів’ (Воєгоща, Черче К.-К.).

КАНА́ВА *ж.* 1. ‘заглиблення у ґрунті невизначеної форми’ (Підгородне Лбм.) (Марусенко 230);

2. ‘викопаний повздовжній рів’ (Устилуг В.-В.; Грибовиця Ів.; Воєгоща, Карасин, Піщане К.-К.; Берестяне, Ківерці Крц.; Голоби, Козлиничі, Підріжжя, Поворськ Кв.; Новостав, Одерати, Шепель Лцк.; Бихів, Велика Глуша, Люб’язь Лбш.; Залісці, Мильськ, Топільне, Ясенівка Рж.; Лишнівка, Старий Чорторійськ, Маневичі Мн.; Любохини, Мокре, Шкроби Ст.; Маковичі Тр.; Ростань Шцк.);

3. ‘струмок’ (Раків Ліс К.-К.).

КАНА́ВЧИК *ч.* ‘викопаний повздовжній рів’ (Воєгоща К.-К.).

КАР’ЄР *ч.* 1. ‘місце, де вибрали глину, пісок’ (Бубнів, Галинівка, Льотниче, Микуличі, П’ятидні, Устилуг В.-В.; Гряди, Грушів, Заболотці, Луковичі Ів.; Воєгоща, Волиця, Ворокомле К.-К.; Клепачів, Холоневичі, Човниця Крц.; Велицьк, Голоби, Зелена, Козлиничі, Пісочне Кв.; Маньків, Привітне, Локачі Лкч.; Баїв, Боратин, Гірка Полонка, Підгайці, Хорохорин, Чаруків Лцк.; Бихів, Бучин, Люб’язь Лбш.; Радехів, Олеськ, Штунь Лбм.; Ситниця Мн.; Копачівка, Любче, Мильськ, Оленівка, Топільне, Ясенівка Рж.; Буцинь, Кримне, Нова Вижва, Любохини Ст.; Бобли, Кульчин, Купичів, Мокрець, Свинарин Тр.; Кропивники, Мельники, Ростань, Світязь Шцк.);

2. ‘висохле русло’ (Дерно Крц.).

КАЧАНІ́СЬКО *с.* ‘поле, на якому росла кукурудза’ (Сильне Крц.) (Аркушин 1996: 83).

КЛИН

КА́ША *ж.* ‘місцевість, розмокла внаслідок дощів і танення снігу’ (Берестяне Крц.).

КВА́ША *ж.* ‘земля, розм’якшена водою’ (Клепачів Крц.).

КВІ́ЦЯ *ж.* ‘місцевість, розмокла внаслідок дощів і танення снігу’ (Кукли Мн.).

КЕ́МПА *ж.* 1. ‘острів на річці, озері’ (Старий Загорів Лкч.);
2. ‘підвищене, відносно сухе місце серед болота’ (Милятин Ів.; Теклине К.-К.).

КЕ́МПА *ж.* ‘горбик на рівній поверхні, невелике підняття’ (Сильне Крц.) (Аркушин 1996: 85).

КИРНИ́ЦА *ж.* ‘викопана чи прочищена яма, яка наповнюється водою джерела’ (Ветли Лбш.; Самари Рт.).

КИТ *ч.* ‘частина водоймища, яка вдається в сушу’ (Хмелівка В.-В.).

КІНЕ́ЦЬ *ч.* ‘край лісу’ (Пісочне Кв.).

КЛА́ДКА *ж.* ‘дорога через болото’ (Ситниця Мн.).

КЛА́ПОТЬ *ч.* ‘ділянка поля’ (Зоря В.-В.; Мовчанів Ів.).

КЛА́ПТИК *ч.* ‘ділянка поля’ (Зоря В.-В.; Заболоття Ів.; Лаврів Лцк.; Велика Осниця Мн.).

КЛИН *ч.* 1. ‘ділянка поля’ (Овадне В.-В.; Голоби Кв.);
2. ‘край лісу’ (Лобачівка, Мерва, Озерці, Рачин, Шклянь Грх.; Любитів Кв.);
3. ‘частина водоймища, яка вдається в сушу’ (Льотниче В.-В.).

КЛЮЧ *ч.* ‘викопана яма, яка наповнюється водою джерела’ (Кукли Мн.).

КЛЬОЦА *ж.* ‘місцевість, розмокла внаслідок дощів і танення снігу’ (Грабове Шцк.).

КО́БАНЬ *ж.* ‘найглибше місце у водоймі’ (Солов’їв Ст.).

КОБА́НЯ *ж.* 1. ‘викопана водойма’ (Запруддя, Карасин К.-К.; Олеськ Лбм.; Стара Гута Ст.);
2. ‘місце біля річки, де мочили коноплі’ (Радомишль Лцк.);
3. ‘яма в болоті’ (Грузятин Мн.).

КОБЕ́НЯ *ж.* ‘яма в болоті’ (Раків Ліс К.-К.).

КОВБА́НЯ *ж.* 1. ‘яма у водоймі’ (Маркелівка, Микуличі, Хмелівка, Володимир-Волинський В.-В.; Іваничі Ів.; Голоби Кв.; Березичі Лбш.; Сокіл Рж.; Кульчин, Овлочин Тр.; Мельники, Самійличі Шцк.);
2. ‘заповнена водою яма, де вибрали торф чи пісок’ (Устилуг, Володимир-Волинський В.-В.; Шкроби Ст.);
3. ‘викопане водоймище’ (Ківерці Крц.; Зелена, Любитів Кв.; Велика Яблунька, Маневичі Мн.; Нова Вижва, Шкроби Ст.);
4. ‘природна стояча водойма’ (Олеськ, Штунь Лбм.);
5. ‘заглибина на дорозі, вибита транспортом’ (Устилуг В.-В.).

КОВБЕ́НЯ *ж.* ‘викопана яма’ (Воєгоща К.-К.).

КОВПО́К *ч.* ‘підвищене, відносно сухе місце серед болота’ (Буцинь Ст.).

КОЛДО́БИНА *ж.* ‘заглибина на дорозі, вибита транспортом’ (Зоря В.-В.).

КОЛО́ДЯЗЬ

КОЛДО́МЕР *ч.* ‘заглибина на дорозі, вибита транспортом’ (Клепачів Крц.).

КОЛЄ́ЙКА *ж.* ‘наїжджене заглиблення від коліс на дорозі’ (Сильне Крц.) (Аркушин 1996: 87); (Холоневичі Крц.).

КОЛІ́ЙНА *ж.* ‘заглибина на дорозі, вибита транспортом’ (Люб’язь Лбш.).

КОЛІ́НО *с.* 1. ‘поворот річки’ (Маркелівка, Микуличі, Овадне, П’ятидні, Хмелівка В.-В.; Воєгоща, Запруддя, Раків Ліс К.-К.; Дідичі, Залісоче Крц.; Тростянець Крц.; Кашівка, Підріжжя Кв.; Дорогиничі, Затурці Лкч.; Боголюби, Гірка Полонка, Одеради, Підгайці Лцк.; Олеськ Лбм.; Любче, Оленівка, Рудка-Козинська Рж.; Залюття Ст.; Шацьк Шцк.); 2. ‘частина водоймища, яка вдається в сушу’ (Гірка Полонка Лцк.).

КО́ЛІЯ *ж.* ‘заглибина на дорозі, вибита транспортом’ (Овадне, Хмелівка В.-В.; Лобачівка, Мерва, Озерці, Шклинь Грх.; Голоби, Любитів Кв.; Привітне Лкч.; Одеради Лцк.; Любче Рж.; Кульчин Тр.). **КОЛІ́Я** (Торчин, Хорохорин Лцк.).

КОЛОВОРО́Т *ч.* ‘місце в річці, де вирує вода’ (Маркелівка В.-В.; Тростянець Крц.; Голоби, Поворськ Кв.; Мовчанів Лкч.). **КОЛО́ВОРОТ** (Гектари Грх.).

КОЛО́ДЯЗ *ч.* те саме, що **КОЛО́ДЯЗЬ** (Холоневичі Крц.; Люб’язь Лбш.; Датинь Рт.).

КОЛО́ДЯЗИК *ч.* ‘викопана яма, яка наповнюється водою джерела’ (Ворокомле К.-К.).

КОЛО́ДЯЗЬ *ч.* ‘викопана яма, яка наповнюється водою джерела’ (Липини Лцк.; Бихів, Гірки Лбш.; Красноволя Мн.; Мильськ Рж.; Буцинь, Нова Вижва, Шкроби Ст.; Озеряни Тр.).

КОЛО́ДЯЦ *ч.* те саме, що **КОЛО́ДЯЗЬ** (Боровне К.-К.).

КОЛОТУ́ХА *ж.* ‘грязь із водою на дорозі’ (Сильне Крц.) (Аркушин 2000а: 237).

КОМБЕ́ЛЯ *ж.* 1. ‘западина, заглибина, яма на полі, на дорозі’ (Сереховичі Ст.) (Аркушин 2000а: 239);
2. ‘найглибше місце в річці’ (Сереховичі Ст.) (Аркушин 2000а: 239).

КОПА́ЛЬНЯ *ж.* 1. ‘яма в болоті’ (Рудка-Козинська Рж.);
2. ‘місце, де вибрали глину, пісок’ (Самійличі Шцк.).

КО́ПАНКА *ж.* 1. ‘викопана водойма’ (Льотниче, Маркелівка, Овадне, Володимир-Волинський В.-В.; Кутрів, Мерва, Озерці, Рачин, Шклинь Грх.; Заболотці Ів.; Боровне, Воєгоща К.-К.; Клепачів, Тростянець Крц.; Голоби, Поворськ Кв.; Затурці, Маньків Лкч.; Городище-2, Гірка Полонка, Лище, Маяки, Шепель Лцк.; Гречища, Проходи, Шлапань, Щитинь Лбш.; Кукли, Ситниця Мн.; Береськ, Любче Рж.; Дубечне, Залюття, Кримне, Мокре Ст.; Дольськ, Крать, Овлочин Тр.);
2. ‘викопана яма, яка наповнюється водою джерела’ (Новий Двір, Турійськ Тр.; Тристеня Рж.).

КОПЕ́ЦЬ *ч.* 1. ‘викопана яма’ (Тростянець Крц.);
2. ‘штучно насипаний горб’ (Перевали Шцк.).

КО́ПИСКО *с. ж.* ‘поле з-під картоплі’ (Старі Кошари Кв.) (Аркушин 2000а: 241).

КО́ПИЦЬ *ч.* 1. ‘невелика ямка на сіножаті для позначення межі’ (Лежниця, Млинище, Морозовичі Ів.);
2. ‘висока могила’ (Амбуків, Чорників В.-В.; Бужанка Ів.) (Корзонюк 141).

КОСТРІЩЕ

КОРАБЕЛЬНИЙ ЛІС *ч.* ‘хороший ліс’ (Маркелівка В.-В.; Тростянець Крц.).

КОРАБЛЄВИЙ ЛІС *ч.* ‘хороший ліс’ (Овадне В.-В.).

КОРІТИНА *жс.* ‘низина, поросла травою’ (Буяни Лцк.).

КОРИТО *с.* ‘пологий берег’ (Володимир-Волинський В.-В.).

КОРІНЬ *ч.* ‘яр’ (Підріжжя Кв.).

КОРЧИКИ *мн.* ‘малий ліс’ (Гораймівка Мн.)

КОРЧІ *мн.* ‘зарості кущів’ (Маркелівка В.-В.; Жорнище Крц.; Шельвів Лкч.; Боголюби Лцк.).

КОРЧУНОК *ч.* ‘випалене місце в лісі’ (Підгайці Лцк.).

КОСА́ *жс.* 1. ‘глухий, непроточний рукав річки’ (Поворськ Кв.) (Дзензелівський 1982: 8);

2. ‘мілка ділянка у водоймі’ (Льотниче В.-В.; Боровне К.-К.; Звірів, Човниця Крц.; ЛюбомльЛбм.; Кримне Ст.);

3. ‘частина водоймища, яка вдається в сушу’ (Затурці Лкч.; Підгайці Лцк.; Залюття Ст.);

4. ‘довгасте підвищення’ (Воєгоща К.-К.).

КОСОВИ́ЦЯ *жс.* ‘луг, де косять сіно’ (Хмелівка В.-В.; Щедро-гір Рт.).

КОСОВИ́ЩЕ *с.* ‘луг, де косять сіно’ (Поворськ Кв.).

КОСОГІ́Р *ч.* ‘довгасте підвищення’ (Зелена, Любитів Кв.).

КОСТРІ́ЩЕ *с.* ‘випалене місце в лісі’ (Тростянець Крц.; Голоби Кв.).

КОТЕЛІ *мн.* 1. ‘грузьке болото, де трясеться, колишеться земля’ (Козлиничі Кв.);

2. ‘частина водоймища, яка вдається в сушу’ (Поліське Ст.).

КОТІЛЬ *ч.* ‘заглиблення з водою від ніг худоби’ (Сильне Крц.) (Аркушин 1996: 88).

КОТІЛЬ *ч.* 1. ‘глухий, непроточний рукав річки’ (Смідин Ст.; Старі Кошари Кв.) (Дзєндзелівський 1982: 10);

2. ‘вир’ (Сильне Лбм.) (Шульгач 1998б: 221);

3. ‘невеликий рукав річки’ (Луків Рж.) (Шульгач 1998б: 221);

4. ‘яма в болоті’ (Луковичі Ів.).

КОТЛОВАН *ч.* 1. ‘викопана яма’ (Суходоли В.-В.; Торчин Лцк.; Залюття Ст.);

2. ‘викопана яма, яка наповнюється водою джерела’ (Бубнів В.-В.);

3. ‘яма в річці’ (Бубнів В.-В.; Маньків Лкч.);

4. ‘тиха течія річки’ (Поворськ Кв.).

КРАЙ *ч.* 1. ‘вершина гори, пагорба’ (Володимир-Волинський В.-В.);

2. ‘край лісу’ (Тристеня Рж.).

КРЕКОТА *ж.* ‘невеличка печера під корінням вивернутого дерева, де живуть звірі’ (Дольськ, Мукошин Лбш.) (Аркушин 2000а: 252).

КРИВА *ж.* ‘поворот річки, дороги’ (Поліське Ст.).

КРИВУЛЯ *ж.* ‘поворот річки, дороги’ (Залухів Рт.; Поліське Ст.).

КРИЖ *ч.* ‘роздоріжжя’ (Радошинка К.-К.) (Шульгач 1998б: 222).

КРИЧ

КРИЖОВА ДУРОГА *жс.* ‘роздоріжжя’ (Амбуків, Воцатин В.-В.; Бортнів, Млинище, Петрове, Шахтарське Ів.) (Корзюнок 143).

КРИНІЦЯ *жс.* те саме, що **КРИНІЦЯ 1** (Суходоли В.-В.).

КРИНІЧКА *жс.* те саме, що **КРИНІЧКА 1** (Ворокомле К.-К.).

КРИНІЦА *жс.* те саме, що **КРИНІЦЯ 2** (Сильне Крц.) (Аркушин 1996: 89).

КРИНІЦЯ *жс.* 1. ‘викопана яма, яка наповнюється водою джерела’ (Галинівка, Зоря, Микуличі, П’ятидні, Федорівка В.-В.; Лобачівка, Мерва, Озерці, Рачин, Скобелка, Шклинь Грх.; Воєгоща, Черче К.-К.; Клепачів, Тростянець Крц.; Голоби, Зелена, Козлиничі, Любитів, Підріжжя Кв.; Локачі Лкч.; Баїв, Маяки, Одераци, Чаруків Лцк.; Олеськ, Штунь Лбм.; Сокіл Рж.; Буцинь Ст.; Маковичі, Овлочин Тр.; Світязь Шцк.);

2. ‘джерело’ (Ворокомле, Піщане К.-К.; Радомишль Лцк.; Старий Чорторійськ Мн.; Озеряни Тр.; Мизове Ст.).

КРИНІЧКА *жс.* 1. ‘викопана яма, яка наповнюється водою джерела’ (Литовеж Ів.; Ківерці Крц.; Гірка Полонка Лцк.);

2. ‘місце, звідки витікає вода’ (Кутрів Грх.; Боровне К.-К.; Старосілля Мн.);

3. ‘струмок’ (Ситниця, Маневичі Мн.);

4. ‘яма в болоті’ (Литовеж Ів.).

КРИНКА *жс.* ‘місце, звідки витікає вода’ (Ситниця Мн.).

КРИНЬКА *жс.* ‘місце, де беруть воду’ (Старосілля Мн.).

КРИЧ *ч.* ‘підвищення’ (Жидичин Крц.).

КРОМ БÉРЕГА *ч.* ‘берегова лінія при розливі’ (Заболтці Ів.).

КРУГАНЧИК *ч.* ‘невелика ділянка чого-небудь; місце, де що-небудь родить’ (Мизове Ст.) (Аркушин 2000а: 257).

КРУГОВÉРТЬ *ж.* ‘місце в річці, де вирує вода’ (Хмелівка В.-В.; Завітне Крц.).

КРУГОВОРÓТ *ч.* ‘місце в річці, де вирує вода’ (Льотниче В.-В.; Підгайці, Садів Лцк.; Переспа Рж.).

КРУЖÓК *ч.* 1. ‘гора, яка поросла лісом’ (Буцинь Ст.);
2. ‘долина’ (Глухи Ст.);
3. ‘малий ліс’ (Буцинь Ст.).

КРУТИВÓД *ч.* ‘місце в річці, де вирує вода’ (Маковичі Тр.).

КРУТИЗНА́ *ж.* 1. ‘крута зміна напряму річки’ (Підгайці Лцк.; Олеськ, Штунь Лбм.; Топільне Рж.);
2. ‘місце в річці, де вирує вода’ (Підріжжя Кв.);
3. ‘високий крутий берег’ (Хмелівка В.-В.);
4. ‘гора, підвищення’ (Хмелівка В.-В.);
5. ‘яма у водоймі’ (Бубнів В.-В.).

КРУТИ́Й ВИР *ч.* ‘найглибше місце в річці’ (Мельники Кв.).

КРУТÍЖ *ч.* 1. ‘місце в річці, де вирує вода’ (Гектари Грх.);
2. ‘місце в річці, озері та ін. з круговим рухом води’ (Поворськ Кв.) (Дзендзелівський 1978: 138).

КРУТÍЛЬ *ж.* ‘вир’ (Сильне Лбм.) (Шульгач 1998б: 222).

КРУТНЯ́К *ч.* ‘місце в річці, де вирує вода’ (Маковичі Тр.).

КРУТÓВИНА *ж.* ‘місце в річці, де вирує вода’ (Овадне В.-В.; Гуща Лбм.).

КРУТОВІР *ч.* ‘пороги в річці’ (Маневичі Мн.).

КРУГОВОРÓТ *ч.* ‘місце в річці, де вирує вода’ (Поліське Ст.).

КРУТÓК *ч.* ‘місце в річці, де вирує вода’ (Ківерці Крц.).

КРУТОСХІЛ *ч.* ‘берег високий, крутий’ (Любитів Кв.).

КРУТЮ́ХА *ж.* ‘місце в річці, де вирує вода’ (Тойкут Кв.).

КРУТЬ *ж.* ‘місце в річці, де вирує вода’ (Озерці Грх.).

КРУ́ЧА *ж.* 1. ‘вир; місце в річці з круговим рухом води’ (Сильне Крц.) (Аркушин 1996: 89); (Ниці Ст.);

2. ‘високий, крутий берег’ (Овадне В.-В.; Галичани, Лоба-
чівка, Мерва, Озерці, Рачин, Шклинъ Грх.; Заболотці,
Литовеж Ів.; Зелена, Любитів Кв.; Затурці, Маньків, Ста-
рий Загорів Лкч.; Боратин, Лише, Одераци, Радомишль,
Підгайці Лцк.; Гуца Лбм.; Сокіл Рж.; Кропивники Шцк.);

3. ‘місце в річці, де вирує вода’ (Любитів Кв.; Старий
Чорторийськ Мн.);

4. ‘крута зміна напряму річки’ (Боратин Лцк.);

5. ‘місце в річці, озері та ін. з круговим рухом води’
(Мизове Ст.) (Дзендзелівський 1978: 134).

КРУ́ЧАНИ *мн.* ‘місце в річці, де вирує вода’ (Боровне К.-К.).

КРУЧІ́НА *ж.* ‘крутий берег’ (Голоби Кв.).

КРУ́ЧИ *мн.* ‘горби’ (Романів Лцк.).

КРУ́ЦЮХ *ч.* ‘місце в річці, де вирує вода’ (Столинські Смоляри
Лбм.).

КРЯЖ *ч.* 1. ‘підвищення, кряж’ (Підгородне Лбм.) (Мару-
сенко 233);

2. ‘довгасте підвищення’ (П’ятидні В.-В.).

- КУБА́НЬ** *жс.* 1. ‘яма в річці’ (Жорнище Крц.; Турійськ Тр.);
2. ‘місце, де більша глибина річки’ (Ясенівка Рж.);
3. ‘маленьке болото’ (Підгайці Лцк.);
4. ‘викопана водойма’ (Човниця Крц.).

КУБА́НЬКА *жс.* ‘невелика водойма’ (Синявка Тр.).

- КУБА́НЯ** *жс.* 1. ‘яма у водоймі’ (Грушів Ів.; Хром’яків Крц.; Підріжжя, Поворськ, Тойкут Кв.; Мильськ, Оленівка Рж.; Любохини Ст.);
2. ‘викопана яма’ (Гірка Полонка Лцк.; Гуца Лбм.; Ситниця Мн.; Топільне Рж.);
3. ‘місце, де після дощу стоїть вода’ (Піщане К.-К.).

КУБЛЮ́ *с.* ‘місце на полі без рослинності’ (Річиця Рт.).

- КУЛІ́НО** *с.* 1. ‘поворот дороги’ (Бужанка, Верхнів, Іваничі Ів.; Хренів В.-В.) (Корзонюк 146).
2. те саме, що **КОЛІ́НО** 1 (Заставне, Литовеж Ів.; Ізов, Чорників В.-В.) (Корзонюк 146).

КУЛІ́ЙКА *жс.* ‘дорога через болото’ (Копилля Мн.).

КУЛІ́НА *жс.* ‘яма в болоті’ (Ситниця Мн.).

КУ́ЛЬЧА *жс.* ‘поворот річки’ (Овадне В.-В.).

КУМО́К *ч.* ‘маленький острів в озері’ (Мала Яблунька Мн.).

КУНА́ЦЬ *ч.* те саме, що **КІНЕ́ЦЬ** (Дорогиничі Лкч.).

КУ́НИНСЬК *ч.* ‘поле, на якому щось росло’ (Галузія Мн.).

КУНО́ПЛИСКО *с.* ‘поле, з якого зібрали коноплі’ (Млинище, Петрове Ів.) (Корзонюк 148).

КУП'Я

КУПАЛЬНЯ *ж.* ‘місце для купання’ (Мизове Ст.).

КУПЕЛЬ *ч.* ‘водойма, в якій купаються’ (Сильне Крц.) (Аркушин 1996: 90).

КУПЕЛЯ *ж.* ‘висохле місце у формі ями’ (Мельники Річицькі Рт.) (Шульгач 1998б: 222).

КУПЕЯ *ж.* ‘яма в болоті’ (Річиця Рт.).

КУП'ЄК *ч.* ‘окремий куц на полі чи сіножаті’ (Млинище, Петрове Ів.) (Корзонюк 149).

КУПИНА *ж.* 1. ‘підвищене сухе місце серед болота’ (Березовичі, Льотниче, Маркелівка В.-В.; Лобачівка, Мерва, Озерці, Рачин, Шклинь Грх.; Карасин К.-К.; Холоневичі Крц.; Затурці, Конюхи Лкч.; Одереди, Підгайці, Торчин, Хорохорин Лцк.; Велика Глуша Лбш.; Буцинь, Шкроби Ст.; Бобли, Мокрець Тр.);

2. ‘мокра, заболочена низина’ (Поворськ Кв.; Овлочин Тр.);

3. ‘ділянка землі серед озера’ (Шельвів Лкч.);

4. ‘болото в лісі’ (Човниця Крц.; Любохини Ст.);

5. ‘мохове болото’ (Воєгоща, Ворокомле К.-К.);

6. ‘випалене місце на болоті’ (Штунь Лбм.);

7. ‘низина, поросла травою’ (Овлочин Тр.).

КУПКА *ж.* ‘невеличка гірка’ (Затурці Лкч.).

КУПОВАТЕНЬ *ч.* 1. ‘низина біля річки’ (Любче Рж.);

2. ‘велике болото’ (Любче Рж.).

КУПОВАТЕЦЬ *ч.* ‘торф'яне болото’ (Баїв Лцк.).

КУПУВИНА *ж.* ‘велике болото’ (Любче Рж.).

КУП'Я *с.* ‘підвищене, відносно сухе місце серед болота’ (Березичі Лбш.).

- КУРГАН** *ч.* 1. ‘насипаний горб, штучне підвищення’ (Підгородне Лбм.) (Марусенко 234);
2. ‘штучно насипаний горб’ (Овадне, Маркелівка Володимир-Волинський В.-В.; Гряди Ів.; Голоби Кв.; Баїв, Буяни, Забороль Лцк.; Гірки Лбш.; Кукли Мн.; Вербичне Тр.);
3. ‘гора без рослинності’ (Свинарин Тр.).

КУРГАНИ *мн.* ‘старе русло річки’ (ТорчинЛцк.).

КУРЧАКЄ *мн.* ‘зарості кущів’ (Дорогиничі Лкч.).

КУРЧІ *мн.* ‘малий ліс’ (Суходоли В.-В.; Ясенівка Рж.).

- КУРЧУНОК** *ч.* 1. ‘місце, на якому зрубаний ліс підлягає розкорчуванню’ (Кропивщина, Милятин, Павлівка, Хренів Ів.; П’ятидні, Хотячів В.-В.);
2. ‘поле на місці розкорчованого лісу’ (Завидів, Милятин, Павлівка, Радовичі, Хренів Ів.) (Корзонюк 150).

КУСЕНЬ *ч.* ‘частина водоймища, яка вдається в сушу’ (Клепачів Крц.).

- КУСÓК** *ч.* 1. ‘ділянка поля’ (Хмелівка В.-В.; Боровне К.-К.; Пісочне Кв.; Шельвів Лкч.; Буцинъ Ст.; Ростанъ Шцк.);
2. ‘край лісу’ (Ківерці Крц.).

- КУТ** *ч.* 1. ‘рукав річки’ (Литовеж Ів.);
2. ‘поворот річки’ (Литовеж Ів.);
3. ‘край лісу’ (Мерва, Озерці, Рачин, Шклинь Грх.).

КУТЕЛІ *мн.* ‘грузьке болото, де трясеться земля’ (Любитів Кв.).

КУТІ *мн.* ‘край лісу, клин лісу’ (Гряди Ів.).

ЛАНКА

КУТІЛЬ *ч.* 1. ‘заглибина на сіножаті, буйно заросла високою травою’ (Лежниця, Млинище Морозовичі Ів.; Рогожани В.-В.) (Корзонюк 150);

2. ‘яма в болоті’ (Бубнів В.-В.).

КУТІЛЬ *ч.* 1. ‘природна стояча водойма’ (Овадне В.-В.; Ясенівка Рж.);

2. ‘яма в болоті’ (Овлочин Тр.).

КУТЛУБАЯ *ж.* ‘яма в річці’ (Поворськ Кв.).

КУ́ЧА *ж.* 1. ‘штучно насипаний горб’ (Човниця Крц.; Маяки Лцк.);

2. ‘купа гілля, лісового сміття’ (Буцинь Ст.).

КУ́ЧКА *ж.* 1. ‘штучно насипаний горб’ (Бихів Лбш.);

2. ‘галявина в лісі’ (Хопнів Крц.).

КУЩІ *мн.* ‘зарості кущів’ (Бихів Лбш.).

КУЩІЙ *ч.* ‘зарості кущів’ (Клепачів Крц.).

КУЩІВКА *ж.* ‘малий ліс’ (Кутрів Грх.).

КУЩОВИ́ЩА *мн.* ‘зарості кущів’ (Липини Лцк.).

ЛА́ДО *с.* те саме, що **ЛЯ́ДО** (Маковичі Тр.).

ЛАЗ *ч.* ‘місце ночівлі звірів’ (Гектари Грх.).

ЛАМІ́ЧЧЯ *с.* ‘купа гілля, лісового сміття’ (Седлище Ст.).

ЛАН *ч.* ‘ділянка поля’ (Маркелівка В.-В.; Підріжжя Кв.; Човниця Крц.; Дорогиничі Лкч.).

ЛАНКА *ж.* 1. ‘оброблене поле’ (Гірка Полонка Лцк.);

2. ‘ділянка поля’ (Білопіль Лкч.).

ЛАНО́К *ч.* ‘ділянка поля’ (Маркелівка В.-В.).

ЛАПАЙДО́ХА *жс.* ‘болото’ (Поромів Ів.).

ЛА́ТКА *жс.* ‘ділянка поля’ (Голоби Кв.; Солов’їв Ст.).

ЛАЩІ́НА *жс.* ‘місце між двома горбами’ (Піски Річицькі Рт.).

ЛАЩІВЩИ́НА *жс.* ‘орна нива біля лісу’ (Мала Яблунька Мн.).

ЛЕВА́ДА *жс.* ‘луг, який заливається водою’ (Свинарин Тр.).

ЛЕ́ДО *с.* ‘рідкий ліс’ (Воєгоша К.-К.).

ЛЕЖНІ́ВКА *жс.* ‘дорога через болото’ (Заліси Рт.).

ЛЕ́ХАВКА *жс.* ‘місцевість, розмокла внаслідок дощів, танення снігу’ (Кашівка Кв.).

ЛИЖНЬО́ВКА *жс.* ‘дорога через болото’ (Тельчі Мн.).

ЛИМА́Н *ч.* ‘частина водоймища, яка вдається в сушу’ (Липини Лцк.).

ЛИ́МІНЬ *ч.* ‘частина водоймища, яка вдається в сушу’ (Навіз Рж.).

ЛИ́ПНИКИ *мн.* ‘ліс, де ростуть липи’ (Маневичі Мн.).

ЛИПОВЕ́ЦЬ *ч.* ‘ліс, де ростуть липи’ (Микуличі, Хмелівка В.-В.; Боголюби Лцк.).

ЛІ́СА ГОРА́ *жс.* ‘гора без рослинності’ (Бубнів, Меркелівка, Овадне, Володимир-Волинський В.-В.; Озерці, Шклинь

Грх.; Литовеж, Луковичі, Іваничі Ів.; Карасин К.-К.; Клепачів Крц.; Затурці, Маньків, Привітне, Шельвів Лкч.; Баїв Лцк.; Гуца, Олеськ, Штунь Лбм.; Сокіл, Ясенівка Рж.; Купичів Тр.).

ЛІСА́К *ч.* ‘гора без рослинності’ (Воєгоща К.-К.).

ЛІСА́НЯ *ж.* ‘гора без рослинності’ (Мала Яблунька Мн.).

ЛІСИ́НА *ж.* ‘місце на полі без рослинності’ (Солов’їв Ст.; Столинські Смоляри Лбм.).

ЛІСО́К *ч.* 1. ‘малий ліс’ (Ворокомле К.-К.);
2. ‘низина, поросла травою’ (Березичі Лбш.).

ЛІСО́НЯ *ж.* ‘гора без рослинності’ (Підгайці Лцк.).

ЛІСУ́ХА *ж.* ‘гора без рослинності’ (Воєгоща К.-К.; Карасин, Лишнівка Мн.; Мокре Ст.).

ЛІСУ́ХИ *мн.* ‘поле, на якому нічого не росте’ (Федорівка В.-В.; Хотешів К.-К.).

ЛИША́Й *ч.* ‘місце на полі без рослинності’ (Столинські Смоляри Лбм.; Якушів Рт.; Солов’їв Ст.).

ЛІ́НЯ *ж.* 1. ‘довга сільська вулиця’ (Вошатин, Рогожани В.-В.; Поромів Ів.) (Корзонюк 55);
2. ‘лісова просіка’ (Сильне Крц.) (Аркушин 1996: 92); (Володимир-Волинський В.-В.; Воєгоща, Ворокомле К.-К.; Клепачів Крц.; Березичі, Шлапань Лбш.; Штунь Лбм.; Велика Мала Яблунька, Маневичі Мн.; Шкроби Ст.; Ростань Шцк.).

ЛІС *ч.* 1. ‘великий простір, порослий деревами (у всіх досліджуваних населених пунктах);

2. 'великий ліс' (Микуличі В.-В.; Човниця Крц.; Боратин Лцк.; Маневичі Мн.; Маковичі Тр.).

ЛІСОГÓРА *ж.* 'гора, поросла лісом' (Клепачів Крц.).

ЛІСÓК *ч.* 'малий ліс' (Зоря В.-В.; Гектари, Пірванче, Горохів Грх.; Черче К.-К.; Воля Любитівська, Козлиничі, Пісочне Кв.; Затурці, Маньків, Шельвів Лкч.; Боратин, Липини, Маяки, Радомишль Лцк.; Гірки Лбш.; Мала Яблунька Мн.; Крать, Синявка Тр.).

ЛІСОПОВА́Л *ч.* 'повалений бурею ліс' (Зоря В.-В.).

ЛІСОПОСА́ДКА *ж.* 'малий ліс' (Підгайці Лцк.).

ЛІСОСМУ́ГА *ж.* 1. 'край лісу, клин лісу' (Маркелівка В.-В.);
2. 'суцільний лісовий масив' (Гектари Грх.).

ЛІ́СЦЯ *мн.* 'поле під лісом' (Мизове Ст.).

ЛІ́ЩИНА *ж.* 'ліщиновий ліс' (Лобачівка, Мерва, Рачин Грх.; Озеряни Тр.).

ЛІ́ЩИННИК *ч.* 'ліщиновий ліс' (Воєгоща К.-К.; Голоби Кв.; Хром'яків Крц.).

ЛОБ *ч.* 1. 'гора без рослинності' (Хмелівка В.-В.);
2. 'опуклий виступ на схилі' (Гектари Грх.).

ЛО́ЖИЩА *мн.* 'необроблене поле' (Ківерці Крц.).

ЛОЗА́ *ж.* 'затоплений ліс' (Кукли Мн.).

ЛО́ЗИ *мн.* 'зарості кущів' (Зоря В.-В.; Радехів Лбм.; Овлочин Тр.).

ЛОЗИНА *ж.* ‘зарості кущів’ (Турійськ Тр.).

ЛОЗНЯК *ч.* ‘місце, де росте багато лози’ (Шлапань Лбш.).

ЛОМ *ч.* ‘купа гілля, лісового сміття’ (Воєгоща, Ворокомле, Карасин К.-К.; Холоневичі Крц.; Столинські Смоляри Лбм.).

ЛОМА́КИ *мн.* ‘купа гілля, лісового сміття’ (Поромів Ів.).

ЛОМА́ЧЧЄ *с.* те саме, що **ЛОМА́ЧЧЯ** (Любохини Ст.).

ЛОМА́ЧЧЯ *с.* ‘купа гілля, лісового сміття’ (Маркелівка В.-В.; Голоби Кв.; Боголюби Лцк.; Секунь Ст.).

ЛО́НКА *ж.* 1. ‘низина біля річки’ (Володимир-Волинський, Устилуг В.-В.; Одеради Лцк.);

2. ‘луг, де випасають корів’ (Володимир-Волинський В.-В.; Ківерці, Човниця Крц.; Маньків Лкч.);

3. ‘луг, який заливається водою’ (Маркелівка В.-В.).

ЛОПА́ТКА *ж.* ‘ділянка поля’ (Раків Ліс К.-К.; Ситниця Мн.).

ЛОЩИ́НА *ж.* ‘невелика балка’ (Дідичі, Залісоче Крц.; Підгородне Лбм.) (Марусенко 234).

ЛОЩО́НА *ж.* ‘мокра заболочена низовина’ (Тельчі Мн.).

ЛУБИ́НЕ́СКО *с.* ‘поле, з якого зібрано люпин’ (Бужанка, Верхнів, Поромів Ів.) (Корзонюк 156).

ЛУБЦІ́ *мн.* ‘луг, де косять сіно’ (Теклине К.-К.).

ЛУГ *ч.* 1. ‘заболочена місцевість із сінокосом і вільховим лісом’ (Сильне Крц.) (Аркушин 1996: 92);

2. ‘низина, поросла травою’ (П’ятидні, Хмелівка В.-В.; Лобачівка, Мерва, Озерці, Рачин, Шклинь Грх.; Литовеж Ів.;

Воєгоща, Ворокомле, Карасин К.-К.; Котів, Тростянець Крц.; Зелена Кв.; Затурці, Маньків Лкч.; Баїв, Гірка Полонка Лцк.; Гуща, Столинські Смоляри Лбм.; Годомичі, Кукли, Маневичі Мн.; Любче, Мильськ Рж.; Стара Гута Ст.; Бобли Тр.; Самійличі Шцк.);

3. 'низина, яка заливається водою' (Грушів, Заболотці, Луковичі, Іваничі Ів.; Запруддя К.-К.; Дорогиничі, Затурці, Старий Загорів, Шельвів Лкч.; Одеради, Торчин, Чаруків, Шепель Лцк.; Гуща, Радехів, Штунь Лбм.);

4. 'низина біля річки' (Маркелівка, Овадне, Володимир-Волинський В.-В.; Грибовиця Ів.; Тростянець, Холоневичі, Ківерці Крц.; Буяни, Одеради Лцк.; Березичі Лбш.; Ситниця Мн.; Мельники Шцк.);

5. 'місце, де косять сіно' (Боратин Лцк.);

6. 'місце, де випасають корів' (Боратин Лцк.; Озеряни Тр.);

7. 'мокра, заболочена низина' (Дорогиничі Лкч.);

8. 'природна стояча водойма' (Шепель Лцк.);

9. 'частина водної поверхні, вільна від заростей' (Любче Рж.);

10. 'необроблене поле' (Іваничі Ів.).

ЛУГОВІНА *ж.* 1. 'місце, де раніше був луг' (Підгородне Лбм.) (Марусенко 236);

2. 'необроблене поле' (Клепачів Крц.).

ЛУЖЕЧКИ *мн.* 'низина біля річки' (Ківерці Крц.).

ЛУЖОК *ч.* 1. 'невелика лісова лука' (Сильне Крц.) (Аркушин 1996: 92);

2. 'заболочена низина, поросла травою' (Бужанка Ів.; Жорнище, Хром'яків Крц.; Гречища, Шлапань Лбш.).

ЛУК *ч.* 'низина, поросла травою' (Човниця Крц.; Липини Лцк.).

ЛУКА *ж.* 1. 'низина біля річки' (Маркелівка В.-В.);

МАКО́ТРИНА

2. 'низина, поросла травою' (Новостав Лцк.; Кукли Мн.; Топільне, Рожище Рж.; Світязь, Шацьк Шцк.);
3. 'низина, поросла травою' (Горохів Грх.; Заболотці Ів.; Олика Крц.; Голоби Кв.; Кукли Мн.; Шацьк Шцк.);
4. 'поворот річки' (Підгайці Лцк.).

- ЛУ́КИ** *мн.* 1. 'низина біля річки' (Шепель Лцк.);
2. 'низина, поросла травою' (Шклинь Грх.; Клепачів Крц.; Щедрогір Рт.; Дубечне Ст.; Перевали Тр.; Мельники Шцк.);
 3. 'рівнинна місцевість' (Якушів Рт.).

- ЛУ́НКА** *ж.* 1. 'частина водної поверхні, вільної від заростей' (Маркелівка В.-В.);
2. 'яма в болоті' (Грабове Шцк.).

ЛУ́ЧКА *ж.* 'невелика лука, сінокос серед лісу' (Сильне Крц.) (Аркушин 1996: 93).

ЛУЩО́ВКА *ж.* 'вперше зоране поле' (Любитів Кв.).

ЛЯ́ДО *с.* 'оброблене поле' (Карасин Мн.).

ЛЯШО́К *ч.* 'луг, який навесні затоплюється водою' (Гірки Лбш.).

ЛЬОНД *ч.* 'берег, суша' (Млинище Ів.) (Корзонюк 58).

- МА́ДА** *ж.* 1. 'пласт піску на дні колодязя' (Бужанка, Гряди, Млинище, Риковичі Ів.) (Корзонюк 158);
2. 'земля, розм'якшена водою' (Овлочин, Свинарин Тр.; Мельники, Світязь Шцк.).

МА́КІВКА *ж.* 'вершина гори, пагорба' (Заболотці Ів.).

МАКО́ТРИНА *ж.* 'прогалина в лісі' (Мала Яблунька Мн.).

МАЛІННИК *ч.* ‘зарості малини’ (Хром’яків Крц.; Озеряни Тр.).

МАЛИНЧАК *ч.* ‘зарості малини’ (Маковичі Тр.).

МАНДОРЯ *ж.* ‘місце в річці, де вирує вода’ (Цумань Крц.).

МАНІВЕЦЬ *ч.* ‘дорога через болото’ (Велика Осниця Мн.).

МАСІВ *ч.* ‘великий ліс’ (Оконськ Мн.).

МАТЛАВА *ж.* ‘дорога через болото’ (Грузятин Мн.).

МАТОЧНИК *ч.* ‘яма, заповнена водою, де вирощують рибу’ (Іваничі Ів.; Лище Лцк.).

МАЧТОВИЙ ЛІС *ч.* ‘хороший ліс’ (Овадне В.-В.; Підгайці Лцк.).

МЕЖА *ж.* ‘вузький прохід між двома полями’ (Крать Тр.).

МЕЖИГІР’Я *с.* ‘долина між горбами’ (Гектари Грх.).

МЕЖИРІЧЧЯ *с.* ‘парні островки на річці’ (Гектари Грх.).

МЕРТВЕ ОКО *с.* ‘частина спаленого лісу’ (Маковичі Тр.).

МИЛИНА *ж.* те саме, що **МІЛИНА** (Люб’язь, Головне Лбм.; Мельники, Ростань Шцк.).

МИРІГ *ч.* ‘сінокіс біля будинку’ (Мовчанів Лкч.).

МІЛИНА *ж.* ‘мілка ділянка у водоймі’ (Березовичі, Зоря, Льотниче, Хмелівка В.-В.; Гектари, Лобачівка, Мерва,

МОЛОДНЯК

Озерці, Рачин, Шклинъ Грх.; Грушів, Заболотці, Литовеж, Іваничі Ів.; Ворокомле, Карасин К.-К.; Гростянець, Човниця Крц.; Зелена, Козлиничі, Любитів Кв.; Затурці, Конюхи, Маньків Лкч.; Баїв, Городище-2, Підгайці, Чаруків Лцк.; Березичі, Бихів, Бучин, Штунь Лбм.; Ситниця Мн.; Копачівка, Любче Рж.; Буцинь, Любохини Ст.; Вербичне, Бобли, Свинарин Тр.; Ростань, Самійличі Шцк.).

МІЛКОВИНА́ *ж.* ‘неглибоке місце у водоймі’ (Воцатин В.-В.) (Корзонюк 162).

МІЛКОВО́ДДЕ *с.* ‘місце, де мочили коноплі’ (Несвіч Лцк.).

МІЛКОВО́ДДЯ *с.* ‘мілка ділянка у водоймі’ (Карасин К.-К.; Клепачів Крц.; Козлиничі Кв.; Боратин, Липини Лцк.).

МІЛЬ *ж.* ‘мілка ділянка у водоймі’ (Штунь Лбм.).

МІСИВО *с.* ‘місцевість, розмокла внаслідок дощів і танення снігу’ (Залісоче Крц.).

МІСЯВКА *ж.* ‘місцевість, розмокла внаслідок дощів і танення снігу’ (Тельчі Мн.).

МОГІ́ЛА *ж.* ‘штучне земляне підвищення, курган’ (Підгородне Лбм.) (Марусенко 236).

МОКВА́ *ж.* ‘мокра, заболочена низина’ (Клепачів Крц.).

МОКРІ́НА *ж.* ‘затоплений ліс’ (Завітне Крц.).

МОКРОТА́ *ж.* ‘місцевість, розмокла внаслідок дощів і танення снігу’ (Звірів Крц.).

МОЛОДНЯ́К *ч.* ‘молодий ліс’ (Зоря, Льотниче В.-В.; Кутрів, Озерці, Пірванче, Горохів Грх.; Литовеж Ів.; Карасин, Раків

Ліс К.-К.; Хопнів Крц.; Воля Любитівська, Голоби, Зелена, Козлиничі, Підріжжя Кв.; Дорогиничі, Затурці Лкч.; Баїв, Буяни, Маяки, Підгайці Лцк.; Гірки Лбш.; Лишнівка, Мала Яблунька Мн.; Ясенівка Рж.; Глухи, Дубечне, Залюття Ст.; Дольськ, Маковичі, Новий Двір Тр.; Мельники, Овітязь, Шацьк Шцк.).

МОРГ ч. ‘ділянка поля’ (Ситниця Мн.).

МОРЕНИЙ ЛІС ч. ‘затоплений ліс’ (Оленівка Рж.).

МОРІГ ч. ‘сінокіс біля будинку’ (Якушів Рт.).

МОХ ч. 1. ‘мохове болото’ (Ворокомле, Раків Ліс К.-К.; Бихів, Бучин Лбш.);

2. ‘маленький ліс’ (Гречища, Шлапань Лбш.);

3. ‘затоплений ліс’ (Березичі Лбш.);

4. ‘зарості кущів’ (Воєгоща К.-К.);

5. ‘мокра, заболочена низина’ (Березичі Лбш.).

МОХІВНИК ч. 1. ‘мохове болото’ (Підгайці Лцк.);

2. ‘старий ліс’ (Маковичі Тр.).

МОХНАТКА ж. ‘мохове болото’ (Тумин Лкч.).

МОХНЯВКА ж. ‘мокра, заболочена низовина’ (Личани Крц.).

МОХНЯК ч. ‘мохове болото’ (Шепель Лцк.).

МОХОВІК ч. ‘мохове болото’ (Бубнів, Володимир-Волинський В.-В.; Тростянець Крц.; Поворськ Кв.).

МОХОВІННЯ с. ‘мохове болото’ (Човниця Крц.).

МОХОВІЩЕ с. ‘мохове болото’ (Володимир-Волинський В.-В.).

МУЛУДНЯК

МОЧ *ж.* ‘мокре місце на сіножаті або в лісовій долині’ (Коритниця Ів.; Чорників В.-В.) (Корзонюк 163).

МОЧА́Р *ч.* 1. ‘заболочена місцевість, драговина, трясо-
вина’ (Сильне Крц.) (Аркушин 1996: 96);

2. ‘затоплений ліс’ (Ростань Шцк.);

3. ‘болото’ (Буків Лцк.; Олеськ, Штунь Лбм.);

4. ‘маленьке болото’ (Овлочин Тр.).

МОЧА́РИ *мн.* 1. ‘грузьке болото, де трясеться, колишеться
земля’ (Ківерці Крц.; Карасин Мн.);

2. ‘низина, залита водою’ (Ситниця Мн.).

МОЧА́РІ *мн.* ‘затоплений ліс’ (Лобачівка Грх.).

МОЧЕ́СКО *с.* ‘долина на полі, у якій вимокають посіви’
(Литовеж Ів.) (Корзонюк 163).

МОЧІ́ЛИ *мн.* ‘місце в озері, де вимочують коноплі’
(Шацьк Шцк.) (Шульгач 1998б: 223).

МОЧІ́ЛО *с.* ‘місце в річці, де вимочують коноплі’ (Підріж-
жя Кв.).

МОША́НИЦЬ *ч.* ‘мохове болото’ (Буцинь Ст.).

МУГЕ́ЛА *ж.* ‘штучно насипаний горб’ (Милятин Ів.).

МУЛ *ч.* ‘земля, розм’якшена водою’ (Лобачівка, Мерва,
Рачин, Шклинь Грх.; Заболотці, Луковичі Ів.; Маяки Лцк.;
Залюття Ст.).

МУЛУДНЄ́К *ч.* те саме, що **МОЛОДНЯ́К** (Ситниця Мн.).

МУЛУДНЯ́К *ч.* те саме, що **МОЛОДНЯ́К** (Велика Глуша,
Люб’язь Лбш.).

МУЛІАВИНА *жс.* 1. ‘грузьке болото, де трясеться земля’ (Щитинь Лбш.);

2. ‘місце в озері, поросле очеретом’ (Овлочин Тр.).

МУЛИНА *жс.* ‘мокра, заболочена низовина’ (Оконськ Мн.).

МУЛЯВИНА *жс.* 1. ‘грузьке болото, де трясеться земля’ (Шацьк Шцк.);

2. ‘земля, розм’якшена водою’ (Буцинь Ст.);

3. ‘затоплений ліс’ (Грабове Шцк.).

МУРАВА *жс.* ‘місце на полі біля рослинності’ (Грив’ятки Кв.).

МУЧАР *ч.* ‘мокра, заболочена низовина’ (Милятин Ів.).

НАВАЛЛЯ *с.* ‘купа гілля, лісового сміття’ (Шменьки Рт.).

НАДІЛ *ч.* ‘ділянка поля’ (Маркелівка В.-В.; Волиця Дружко-пільська Грх.; Дідичі, Залісоче Крц.; Березичі Лбш.; Затурці Лкч.).

НАСИП *ч.* 1. ‘штучно насипаний горб’ (Бубнів, Зоря, Маркелівка, Микуличі В.-В.; Гектари Грх.; Боровне, Раків Ліс К.-К.; Тростянець Крц.; Зелена, Любитів, Підріжжя Кв.; Дорогиничі, Маньків Лкч.; Гірка Полонка. Городище-2 Лцк.; Березичі Лбш.; Гуца, Олеськ, Штунь Лбм.; Маневичі Мн.; Оленівка, Сокіл, Топільне Рж.; Любохини Ст.; Бобли, Мокрець, Овлочин, Ростань Тр.);

2. ‘довгасте підвищення’ (Іваничі Ів.; Ківерці Крц.; Підгайці Лцк.; Копачівка Рж.);

3. ‘штучне земляне підвищення’ (Корзонюк 170).

НАТУЛА *жс.* ‘земля, розм’якшена водою’ (Шельвів Лкч.).

НІВА *жс.* ‘рівнинна місцевість’ (Велика Глуша Лбш.).

НИЗ

НІВКА *ж.* ‘ділянка поля’ (Ворокомле К.-К.; Старий Загорів Лкч.).

НІЖАЛО *с.* ‘необроблене поле’ (КуклиМн.).

НІЖАР *ч.* ‘випалене місце на болоті’ (Шлапань Лбш.).

НІТІЧА *ж.* ‘дуже велике, непрохідне болото, заросле кущами’ (Люб’язь Лбш.) (Шульгач 1998б: 223).

НІТРА *ж.* ‘густий ліс’ (Столинські Смоляри Лбм.).

НІТРИ *мн.* 1. ‘зарості лісу’ (Заболотці Ів.; Олеськ, Радехів, Штунь Лбм.; Березичі Лбш.; Оконськ Мн.; Кримне Ст.);
2. ‘поганий ліс’ (Поворськ Кв.);
3. ‘заболочена низина’ (Поворськ Кв.).

НЕУДІБСТВО *с.* ‘необроблене поле’ (Любитів Кв.).

НІВА *ж.* 1. ‘ділянка поля’ (Овадне В.-В.);
2. ‘оброблене поле’ (Тростянець Крц.; Підріжжя Кв.; Торчин Лцк.);
3. ‘необроблене поле’ (Ворокомле, Раків Ліс К.-К.);
4. ‘сосновий ліс у вигляді квадрата’ (Гектари Грх.).

НІВКА *ж.* 1. ‘ділянка поля’ (Березовичі В.-В.; Воєгоща К.-К.; Зелена, Любитів Кв.; Березичі Лбш.; Головне Лбм.);
2. ‘поле, підготовлене до обробітку’ (Столинські Смоляри Лбм.; Залюття, Любохини Ст.; Мельники Шцк.).

НИЗ *ч.* 1. ‘низина біля річки’ (Бобли, Новий Двір Тр.);
2. ‘ділянка, яка заливається водою’ (Хорохорин Лцк.; Поліське Ст.; Дольськ Тр.).

- НИЗИНА́** *ж.* 1. ‘рівнина в загальному значенні’ (Підгородне Лбм.) (Марусенко 238);
2. ‘низина біля річки’ (Рудка-Козинська Рж.);
3. ‘заболочена низина’ (Заболотці Ів.; Раків Ліс К.-К.; Овлочин Тр.);
4. ‘місцевість, поросла травою’ (Суходоли В.-В.; Гектари Грх.; Боратин Лцк.; Велика Глуша Лбш.).

НИЗОВИНА́ *ж.* ‘ділянка, яка заповнюється водою’ (Любитів Кв.; Красноволя Мн.).

НИЗЬКОДІ́Л *ч.* ‘широка низовина’ (Гектари Грх.).

НИУДО́БЩИНА *ж.* ‘непридатне для обробітку поле’ (Литовеж, Мовники Ів.) (Корзонюк 174).

- НОВИНА́** *ж.* 1. ‘поле, вперше засіяне після розкорчування лісу’ (Великий Щенятин Ів.) (Корзонюк 174);
2. ‘вперше зоране поле’ (Боровне, Воегоща, Ворокомле, Карасин К.-К.; Тростянець, Ківерці Крц.; Козлиничі, Підріжжя, Поворськ, Тойкут Кв.; Березичі, Бихів, Бучин, Люб’язь Лбш.; Згорани, Радехів Лбм.; Ситниця, Старий Чорторійськ Мн.; Заболоття Рт.; Оленівка, Топільне Рж.; Буцинь, Кримне, Любохини, Секунь Ст.; Мельники, Мокрець, Ростань, Самійличі Шцк.).

НОРА́ *ж.* ‘місце, звідки бере початок річка’ (Гектари Грх.).

- ОБІ́РОК** *ч.* 1. ‘ділянка сінокосу біля будинків’ (Завітне, Холоневичі Крц.);
2. ‘край лісу, клин лісу’ (Топільне Рж.).

ОБІ́ЙСТЯ *с.* ‘ділянка землі біля будинку’ (Лобачівка Грх.).

ОБОЛОН́НЄ *с.* ‘луг при березі річки’ (Старий Чорторійськ Мн.) (Шульгач 1998б: 223).

ОБРІВ

ОБРО́БЛЮНЕ *с.* ‘оброблене поле’ (Люб’язь Лбш.).

ОБЛІ́Г *ч.* ‘необроблене поле’ (Маркелівка, Березовичі, П’ятидні В.-В.; Мерва, Озерці, Рачин, Шклинь Грх.; Бужанка, Грибовиця, Іваничі Ів.; Жорнище, Холоневичі Крц.; Велицьк, Зелена, Підріжжя Кв.; Боголюби, Буяни, Одереди Лцк.; Головне Гуша, Згорани, Олеськ, Штунь Лбм.; Мала Яблунька Мн.; Мильськ, Оленівка, Топільне, Ясенівка Рж.; Буцинь, Дубечне, Залюття, Любохини, Мизове, Секунь, Шкроби Ст.; Дольськ, Крать, Мокрець, Овлочин Тр.; Мельники, Самійличі, Шацьк Шцк.).

ОБЛЮ́ГА *ж.* ‘необроблене поле’ (Заболотці Ів.).

ОБЛОГІ́ *мн.* ‘орні ниви’ (Залісці Рж.).

ОБЛУ́Г *ч.* те саме, що **ОБЛІ́Г** (Лобачівка Грх.; Грушів Ів.; Дорогиничі Лкч.).

ОБЛУГО́ВИНА *ж.* ‘місце на полі без рослинності’ (Звірів Крц.).

ОБМІ́ЛИНА *ж.* ‘мілка ділянка у водоймі’ (Луковичі Ів.; Підгайці Лцк.; Поворськ Кв.).

ОБОЛОН́НС *с.* ‘луг при березі річки’ (Старий Чорторійськ Мн.) (Шульгач 1998б: 223).

ОБОЛЮ́НЬ *ж.* 1. ‘мокра заболочена низина’ (Льотниче В.-В.); 2. ‘поганий ліс’ (Карасин К.-К.).

ОБРІ́В *ч.* 1. ‘крутий берег’ (Бубнів, Зоря, Маркелівка, Овадне, Хмелівка В.-В.; Грибовиця, Заболотці, Луковичі, Іваничі Ів.; Воєгоша, Карасин, Раків Ліс К.-К.; Жорнище, Тростянець, Холоневичі, Човниця Крц.; Зелена, Козлиничі,

Поворськ Кв.; Боголюби, Гірка Полонка, Маяки, Радомишль, Чаруків Лцк.; Привітне Лкч.; Березичі, Гірки Лбш.; Олеськ, Штунь Лбм.; Маневичі Мн.; Копачівка, Любче, Сокіл Рж.; Буцинь, Залюття, Кримне, Шкроби Ст.; Бобли, Перевали, Турійськ Тр.; Мельники, Шацьк Шцк.);
2. ‘яма у водоймі’ (Гірки Лбш.; Любомль Лбм.).

ОГО́НЯ *ж.* ‘ділянка поля’ (Турійськ Тр.).

ОГОРО́Д *ч.* ‘ділянка поля’ (Тростянець Крц.; Самійличі Шцк.).

ОДГО́РА *ж.* ‘недоорані кінці ниви’ (Буяни Лцк.; Купичів Тр.) (Аркушин 2000б: 8).

ОДЕНО́К *ч.* ‘острів, суша на болоті’ (Тростянець Крц.).

ОЖИ́ННИК *ч.* ‘місце, де ростуть ожини’ (Крать Тр.).

ОЗЕРÉВА *ж.* ‘яма в болоті’ (Нові Червища К.-К.).

ОЗÉРНИЦЯ *ж.* ‘штучне водоймище для прання’ (Любешівська Воля Лбш.).

ОЗÉРО *с.* ‘природна стояча водойма’ (Березовичі, Зоря, Льотниче, Микуличі В.-В.; Заболотці Ів.; Запруддя К.-К.; Тростянець Крц.; Зелена Кв.; Затурці, Маньків Лкч.; Липини, Маяки Лцк.; Лишнівка Мн.; Любче Рж.; Буцинь, Шкроби Ст.; Бобли, Озеряни, Перевали Тр.; Мельники, Світязь Шцк.).

ОЗÉРЦЕ *с.* 1. ‘природна стояча водойма’ (Любитів, Підріжжя Кв.);

2. ‘висихаюча водойма’ (Піща Шцк.).

ОЛЬОС

ОЗЮРКО *с.* ‘природна стояча водойма’ (Камінь-Каширський К.-К.).

ОЗЯБ *ч.* ‘земля, виорана на зиму під весняну сівбу’ (Сильне Крц.) (Аркушин 1996: 102).

ОЗЯБИНА *ж.* ‘земля, виорана на зиму під весняну сівбу’ (Сильне Крц.) (Аркушин 1996: 102).

ОЗЯЛКА *ж.* ‘ділянка поля’ (Маркелівка В.-В.).

ОКІП *ч.* ‘рів із земляним насипом’ (в усіх досліджуваних населених пунктах В.-В. та Ів.) (Корзонюк 175).

ОКНО́ *с.* 1. ‘яма в болоті’ (Карасин К.-К.; Шкроби Ст.; Озеряни Тр.) (Шульгач 1993: 26);
2. те саме, що **ВІКНО́ 1** (Голоби Кв.; Будиць Ст.).

ОКОНЦЯ *ж.* ‘частина водної поверхні, вільна від заростей’ (Полапи Лбм.).

ОКО́ЛИЦЯ *ж.* ‘край лісу, клин лісу’ (Затурі Лкч.).

ОКО́П *ч.* ‘викопана яма’ (Зоря В.-В.; Поворськ Кв.; Буків Лцк.; Щедрогір Рт.; Світязь Шцк.).

ОКО́ПИ *мн.* ‘довгасте підвищення’ (Старий Чорторійськ Мн.).

ОКРА́ЙНА *ж.* ‘край лісу, клин лісу’ (Льотниче В.-В.; Гірка Полонка Лцк.).

ОКРИ́НИЦЯ *ж.* ‘викопана яма, яка наповнюється водою джерела’ (Човниця Крц.).

ОЛЬОС *ч.* ‘непрохідне болотне місце, заросле вільхою’ (Комарове Рт.) (Шульгач 1998б: 223).

ОЛЬША́НКА *жс.* ‘вільховий ліс’ (Тростянець Крц.).

ОЛЬШИ́НА *жс.* ‘вільховий ліс’ (Шлапань Лбш.; Хорохорин Лцк.; Оленівка Рж.).

ОЛЬШИННИК *ч.* ‘вільховий ліс’ (Старий Чорторийськ Мн.).

О́МУТ *ч.* 1. ‘місце в річці, озері та ін. з круговим рухом води’ (Поворськ Кв.) (Дзензелівський 1978: 138); (Поромів Ів.; Прилісне Мн.);

2. ‘найглибше місце у водоймі’ (Старий Чорторийськ Мн.).

ОПА́ЛОК *ч.* ‘випалене місце в лісі’ (Маркелівка В.-В.).

ОПУ́ШКИ *мн.* ‘край лісу’ (Буяни Лцк.).

ОРАНИ́ЦЯ *жс.* ‘земля, яку щороку орють’ (Федорівка В.-В.; Скобелка Грх.; Локачі Лкч.).

О́РАНКА *жс.* 1. ‘орна нива’ (Льотниче В.-В.; Гектари Грх.; Котів Крц.; Маневичі Мн.);

2. ‘ділянка поля’ (Кукли Мн.).

ОСА́ЛЬБА *жс.* ‘ділянка землі навколо хати; садиба’ (Підманеве Шцк.) (Аркушин 2000б: 16).

ОСИ́НА *жс.* ‘ліс за породою дерев’ (Грабове Шцк.).

ОСИ́ННИК *ч.* ‘молодий осиковий ліс’ (Березичі Лбш.).

ОСИ́ЧИНА *жс.* ‘осиковий ліс’ (Зоря В.-В.; Гектари Грх.).

ОСИ́ЧНИК *ч.* ‘осиковий ліс’ (Садів Лцк.; Переспа Рж.; Вербичне Тр.).

ОСМА́ЛЯНЕ *с.* ‘випалене місце в лісі’ (Буцинь Ст.).

ОЧЕРЕТНЯК

ОСТÓВИНА *ж.* ‘підвищене, відносно сухе місце серед болота’ (Річиця Рт.).

ОСТРИВÓК *ч.* ‘острів (суша) на болоті’ (Купичів Тр.).

ÓСТРИВ *ч.* 1. ‘ділянка землі серед озера’ (Березовичі, Микуличі В.-В.; Заболотці Ів.; Запруддя К.-К.; Голоби, Зелена, Поворськ Кв.; Клепачів, Тростянець, Ківерці Крц.; Дорогиничі, Затурці, Маньків Лкч.; Боратин, Маяки, Хорохорин Лцк.; Головне, Гуща Лбм.; Красноволя Мн.; Мильськ, Рудка-Козинська Рж.; Залюття, Любохини, Поліське Ст.; Бобли, Кульчин Тр.; Ростань, Світязь Шцк.); 2. ‘підвищене сухе місце серед болота’ (Луковичі Ів.; Копачівка, Любче, Рж.; Бобли, Новий Двір Тр.).

ОСТРИВÉЦЬ *ч.* 1. ‘острів на річці, озері’ (Льотниче В.-В.; Пірванче Грх.; Литовеж Ів.); 2. ‘острів (суша) на болоті’ (Заболотці Ів.; Ківерці Крц.; Старий Загорів Лкч.).

ÓСТРОВ *ч.* ‘ділянка землі серед озера’ (Хмелівка В.-В.; Воєгоща К.-К.; Гірки Лбш.; Мельники Шцк.).

ОСТРОВÓК *ч.* ‘острів (суша) на болоті’ (Мельники Шцк.).

ОЧЕРÉТ *ч.* ‘місце в озері, поросле очеретом’ (Березовичі В.-В.; Маньків Лкч.; Старий Чорторийськ Мн.).

ОЧЕРÉТИСЬКО *ч.* ‘місце в озері, поросле очеретом’ (Липини Лцк.).

ОЧЕРÉТНИК *ч.* ‘місце в озері, поросле очеретом’ (Вербичне Тр.).

ОЧЕРЕТНЯК *ч.* ‘місце в озері, поросле очеретом’ (Заболотці Ів.; Баїв, Лище, Шепель Лцк.).

ОЧЕРЕТЯ́НИК *ч.* ‘місце в озері, поросле очеретом’ (Човниця Крц.; Поворськ Кв.).

ПА́БУРОК *ч.* ‘необроблена ділянка землі, яка знаходиться на підвищенні’ (Волиця К.-К.).

ПА́ГІРОК *ч.* ‘невелике підвищення’ (Маркелівка В.-В.).

ПА́ГОРБ *ч.* 1. ‘невелике підвищення’ (Льотниче, Володимир-Волинський В.-В.; Грибовиця, Литовеж Ів.; Клепачів Тростянець, Хопнів Крц.; Голоби Кв.; Підгайці Лцк.; Бучин Лбш.; Красноволя Мн.; Щедрогір Рт.; Глухи Ст.; Бобли Тр.);
2. ‘штучно насипаний горб’ (Іваничі Ів.; Затурці Лкч.; Рудка-Козинська Рж.);
3. ‘довгасте підвищення’ (Запруддя К.-К.; Бучин Лбш.);
4. ‘підвищене сухе місце серед болота’ (П’ятидні В.-В.; Боратин Лцк.; Топільне Рж.).

ПА́ГОРБОК *ч.* 1. ‘невеликий пологий горб’ (Підгородне Лбм.) (Марусенко 239);
2. ‘невелике підвищення’ (Маневичі Мн.; Бучин Ст.);
3. ‘підвищене сухе місце серед болота’ (Підгайці Лцк.).

ПА́ГОРОК *ч.* ‘невисока гірка, горб’ (Підгородне Лбм.) (Марусенко 239).

ПА́ГУРОК *ч.* 1. те саме, що **ПА́ГОРОК** (Хорохорин Лцк.; Гречища, Велика Глуша, Шлапань Лбш.);
2. ‘підвищене сухе місце серед болота’ (Ворокомле К.-К.).

ПАДÓЛЛЄ *с.* ‘ділянка землі біля будинку’ (Поромів Ів.).

ПА́ЗБИЩЕ *с.* ‘луг, де випасають корів’ (Хром’яків Крц.).

ПАЙ *ч.* ‘ділянка поля’ (Завітне, Залісоче Крц.; Садів Лцк.; Кукли, Старий Чорторійськ Мн.; Переспа Рж.; Кримне, Мизове Ст.).

ПАРЕНИ́НА

ПАЛ *ч.* ‘випалене місце в лісі’ (Прилісне Мн.; Кримне Ст.).

ПАЛЕНИ́СЬКО *с.* ‘випалене місце в лісі’ (Торчин Лцк.).

ПАЛУ́ЗЗЄ *с.* ‘дрібне гілля; хмиз’ (Сильне Крц.) (Аркушин 2000б: 23).

ПА́НСЬКИЙ ЛІС *ч.* ‘великий ліс’ (Звірів Крц.; Галузія Мн.).

ПАР *ч.* 1. ‘необроблене поле’ (Маркелівка В.-В.; Заболотці Ів.; БерестянеКрц.; Любитів Кв.; Забороль Лцк.);

2. ‘вперше зоране поле’ (Клепачів Крц.; Велицьк, Зелена Кв.; Головне Лбм.; Проходи Лбш.; Кримне, Мизове Ст.);

3. ‘поле, яке відпочиває від посіву рік або два’ (Затурці Лкч.).

ПА́РАНА *ж.* ‘необроблене поле’ (Володимир-Волинський В.-В.; Голоби Кв.; Ситниця Мн.; Свинарин Тр.).

ПАРАНИ́НА *ж.* 1. ‘необроблене поле’ (Микуличі, Суходоли, Устилуг В.-В.; Гектари, Лобачівка, Мерва, Рачин Грх.; Тойкут Кв.; Затурці Лкч.; Чаруків Лцк.; Сильне Лбм.; Турійськ Тр.);

2. ‘поле, підготовлене до обробітку’ (Любитів Кв.); **ПА́РАНИНА**

3. ‘поле, яке відпочиває’ (Старий Загорів Лкч.);

4. ‘поле, на якому протягом кількох років випасають корів’ (Радомишль Лцк.);

5. ‘необроблене поле’ (Бубнів, Березовичі В.-В.; Запруддя К.-К.; Конюхи Лкч.; Береськ, Топільне Рж.; Дольськ Тр.);

6. ‘поле, підготовлене до обробітку’ (П’ятидні В.-В.; Штунь Лбм.; Шкроби Ст.);

7. ‘поле, яке певний час не обробляється, а використовується для випасання корів’ (Ясенівка Рж.).

ПА́РАНКА *ж.* ‘вперше зоране поле’ (Дольськ Тр.).

ПАРЕНИ́НА *ж.* ‘необроблене поле’ (Підгайці Лцк.).

ПА́РИНА *ж.* 1. ‘необроблене поле’ (Гряди, Луковичі Ів.; Маньків Лкч.; Баїв, Городище-2 Лцк.; Столинські Смоляри Лбм.; Залісці Рж.; Володимир Волинський В.-В.; Кульчин Тр.);

2. ‘поле, підготовлене до обробітку’ (Воєгоща К.-К.);

ПАРИНА́ 3. ‘переорана стерня, на якій є посохла трава чи зерно, що висипалося з колосків’ (Сильне Крц.) (Аркушин 1996: 103);

4. ‘необроблене поле’ (Володимир-Волинський В.-В.; Луковичі Ів.; Баїв Лцк.; Кульчин Тр.).

ПАРИНИ́НА *ж.* ‘необроблене поле’ (Лище Лцк.).

ПАРНИ́НА *ж.* ‘необроблене поле’ (ТорчинЛцк.).

ПА́РОСЛЯ *ж.* ‘молодий ліс’ (Холоневичі Крц.; Столинські Смоляри Лбм.).

ПА́РОСЛЬ *ж.* 1. ‘гора, поросла лісом’ (Воєгоща К.-К.);

2. ‘зарості лісу’ (Ківерці Крц.).

ПАРО́ХА *ж.* ‘необроблене поле’ (Ростань Шцк.).

ПАРО́ШЛЯ *ж.* те саме, що **ПА́РОСЛЯ** (Овадне В.-В.).

ПА́СИКЕ *ж.* ‘зарості берези’ (Велимче Рт.) (Аркушин 2000б: 29).

ПАСМО́ *с.* ‘довгасте підвищення’ (Хмелівка В.-В.; Клепачів Крц.).

ПАСОВІ́К *ч.* ‘луг, де випасають корів’ (Шепель Лцк.).

ПАСОВЕ́СКО *с.* те саме, що **ПАСОВІ́СЬКО** (Ворокомле К.-К.).

ПАСОВЕ́СЬКО *с.* те саме, що **ПАСОВІ́СЬКО** (Старий Загорів Лкч.).

ПАСТУВІНЬ

ПАСОВІСЬКО *с.* ‘луг, де випасають корів’ (Льотниче, Овадне В.-В.; Гектари, Перемиль Грх.; Заболотці, Литовеж, Грибовиця, Грушів Ів.; Боровне К.-К.; Любитів, Підріжжя Кв.; Жорнище, Тростянець Крц.; Боголюби, Липини, Чаруків Лцк.; Люб’язь Лбш.; Гуща, Хворостів, Штунь Лбм.; Старий Чорторійськ Мн.; Мильськ, Рж.; Мельники, Самійличі Шцк.; Затурці Лчч.; Буцинь Ст.). **ПАСÓВИСЬКО** (Грибовиця, Грушів Ів.; Хворостів Лбм.; Буцинь Ст.).

ПАСОВІЩЕ *с.* ‘луг, де випасають корів’ (Льотниче, П’ятидні В.-В.; Гряди Ів.; Воєгоща К.-К.; Човниця Крц.; Дорогиничі Лчч.; Радехів Лбм.; Красноволя, Маневичі Мн.; Копачівка, Любче, Береськ Рж.; Кримне Ст.; Новий Двір Тр.; Шацьк Шцк.). **ПАСÓВИЩЕ** (Козлиничі Кв.; Маяки Лцк.; Маневичі Мн.; Береськ Рж.).

ПАСТЬЩИЩЕ *с.* ‘луг, де випасають корів’ (Жорнище Крц.; Перевали Тр.).

ПАСТÓВЕНЬ *ч.* 1. ‘глухий, непроточний рукав річки’ (Мизове Ст.) (Дзендзелівський 1982: 10);
2. ‘луг, де випасають корів’ (Верба, Зоря, Овадне В.-В.);
3. ‘низина біля річки’ (Литовеж Ів.); **ПАСТОВÉНЬ**. 4. ‘луг, де випасають корів’ (Голоби Кв.; Ситниця Мн.; Мильськ, Топільне Рж.; Вербичне, Овлочин, Турійськ Тр.).

ПАСТÓВНИК *ч.* ‘луг, де випасають корів’ (Гектари Грх.; Залісці Рж.).

ПАСТÓВНЯ *ж.* ‘луг, де випасають корів’ (Кутрів Грх.; Голоби Кв.). **ПАСТОВНЯ** (Суходоли В.-В.).

ПАСТУВЕНЬ *ч.* те саме, що **ПАСТÓВЕНЬ** 2 (Бужанка Ів.).

ПАСТУВІНЬ *ч.* ‘вигін, пасовище’ (Будятичі, Литовеж, Стара Лішня, Шахтарське Ів.; Воцатин, Русів В.-В.) (Корзонюк 180).

ПА́СТУНЬ *ч.* ‘луг, де випасають корів’ (Заболотці Ів.).

ПАСУВЕ́СКО *с.* те саме, що **ПАСОВИСЬКО** (Бужанка, Верхнів Ів.) (Корзонюк 180).

ПА́СЬБИЩЕ *с.* ‘місце, де випасають худобу’ (Овлочин Тр.).

ПАХО́ВИНА *ж.* ‘вперше зоране поле’ (Личани Крц.).

ПА́ША *ж.* ‘луг, де випасають корів’ (Маркелівка В.-В.; Горохів Грх.; Волиця, Раків Ліс, Черче К.-К.; Жорнище Крц.; Мельниця Кв.; Садівські Дубини Лкч.; Антонівка, Новостав, Радомишль Лцк.; Штунь, Любомль Лбм.; Кукли, Майдан Мн.; Датинь, Самари, Ратне Рт.; Оленівка, Ясенівка Рж.; Любохини, Мизове, Маковичі Тр.; Кропивники Шцк.).

ПАШИНА́ *ж.* ‘поле, з якого зібрали зернові’ (Рівне Лбм.) (Аркушин 2000б: 33).

ПА́ШНЯ *ж.* ‘оброблене поле’ (Зелена Кв.; Березичі Лбш.; Свинарин Тр.).

ПЕ́КЛЮ *с.* ‘торф’яне болото’ (Овлочин Тр.).

ПЕРЕБРІ́Д *ч.* ‘мілка ділянка у водоймі’ (Воєгоща К.-К.; Холоневичі Крц.; Маковичі Тр.).

ПЕРЕВА́Л *ч.* ‘ділянка річки, завалена стовбурами дерев’ (Гектари Грх.).

ПЕРЕВІ́З *ч.* ‘переправа’ (Грабове Лбм.) (Шульгач 1998б: 224).

ПЕРЕГО́НКА *ж.* ‘дорога через болото’ (Буцинь Ст.).

ПЕЧО́РА

ПЕРЕКА́Т *ч.* ‘місце в річці, де вирує вода’ (Клепачів Крц.; Самійличі Шцк.).

ПЕРЕКІ́П *ч.* ‘поле, засіяне травою’ (Мала Яблунька Мн.).

ПЕРЕЛІ́Г *ч.* ‘необроблене поле’ (Льотниче, Березовичі В.-В.; Любешів Лбш.).

ПЕРЕ́ЛІСОК *ч.* ‘рідкий ліс’ (П’ятидні В.-В.; Затурці Лкч.).

ПЕРЕМІ́Л *ч.* ‘мілка ділянка у водоймі, яку можна перейти’ (Гірки, Шлапань Лбш.).

ПЕРЕПРА́ВА *ж.* ‘місце, де можна переправитися з одного берега на інший’ (Жидичин Крц.).

ПЕРЕРУ́ДНИЧІ *мн.* ‘рідкий ліс’ (Ківерці Крц.).

ПЕРЕ́СМИК *ч.* ‘звірина стежка’ (Мукошин, Судче Лбш.; Піща Лбм.) (Аркушин 1993: 5).

ПЕРЕХО́ДА *ж.* ‘мілка ділянка у водоймі, яку можна перейти’ (Клепачів Крц.).

ПЕРЕХРÉСТЯ *с.* ‘місце, де сходяться дві річки’ (Баїв Лцк.).

ПЕЧÉРА *ж.* 1. ‘печера’ (Підгородне Лбм.) (Марусенко 240);
2. ‘яма в річці’ (Топільне Рж.);
3. ‘бокова шахта землі під корінням дерев’ (Гектари Грх.).

ПЕЧИ́РКА *ж.* ‘невеликий горбок серед болота, де робить гніздо дика качка’ (Підманеве Шцк.) (Аркушин 2000а: 42).

ПЕЧО́РА *ж.* ‘круча’ (Грабове Лбм.) (Шульгач 1998б: 224).

ПИРА́СМИК *ч.* ‘частина немощеної, заболоченої дороги’ (Лежниця, Млинище Ів.) (Корзонюк 182).

ПИРЕ́РВА *ж.* ‘стояча водойма’ (Велика Глуша Лбш.).

ПИСКО́ВНЯ *ж.* те саме, що **ПІСКО́ВНЯ** (Холопичі Лкч.) (Аркушин 2000б: 47).

ПИЩУ́ГА *ж.* ‘гора без рослинності’ (Люб’язь Лбш.).

ПІВО́СТРИВ *ч.* ‘частина суші, яка входить у воду’ (Красноволя Мн.).

ПІДГІ́РКА *ж.* ‘місцевість біля гори’ (Хворостів Лбм.).

ПІДГІ́Р’Я *с.* ‘місцевість біля підніжжя гори’ (Підгородне Лбм.) (Марусенко 241).

ПІДГО́РАНКА *ж.* ‘поле, підготовлене до обробітку’ (Шепель Лцк.).

ПІДЙО́М *ч.* ‘довгасте підвищення’ (Тростянець Крц.).

ПІДЙО́МИЩЕ *с.* ‘викопана яма, яка наповнюється водою джерела’ (Гуща Лбм.).

ПІДКЛА́ДКА *ж.* ‘вперше зоране поле’ (Маркелівка, Овадне В.-В.).

ПІДЛІ́ССЯ *с.* ‘кущі вздовж лісу’ (Гектари Грх.).

ПІДНІ́ЖЖЯ *с.* ‘місце біля самого низу гори, подошва гори’ (Підгородне Лбм.) (Марусенко 241).

ПІД ПА́РОЮ ‘необроблене поле’ (Піщане К.-К.; Маковичі Тр.).

ПЛАВНИКІ

ПІДПÁРЕНЕ *с.* ‘вперше зоране поле’ (Сокіл Рж.).

ПІ́ЛКА *жс.* ‘ділянка поля’ (Хорохорин Лцк.).

ПІСКІ́Й *мн.* ‘місце, де копають пісок’ (Маневичі Мн.).

ПІСКОВІ́ЙК *ч.* ‘піщаний берег’ (Клепачів Крц.).

ПІСКÓВНЯ *жс.* ‘місце, де вибрали пісок’ (Березовичі В.-В.).

ПІЩА́НКА *жс.* ‘піщаний берег’ (Мерва, Рачин Грх.; Тростянець Крц.).

ПІЩА́РНЯ *жс.* ‘місце, де вибрали пісок’ (Боголюби Лцк.).

ПІЩІ́НКА *жс.* ‘піщаний берег’ (Озерці Грх.).

ПІЩУ́ГА *жс.* ‘гора без рослинності’ (Грузятин Мн.; Буцинь Ст.).

- ПЛАВ** *ч.* 1. ‘місце в озері, де рухається вода’ (Мизове Ст.);
2. ‘місце в озері, поросле очеретом’ (Любитів Кв.);
3. ‘грузьке болото, де трясеться, колишеться земля’ (Залюття Ст.; Мельники Шцк.);
4. ‘луг, який заливається водою’ (Карасин К.-К.; Шкроби Ст.).

ПЛАВІ́ *мн.* ‘непрохідні болотисті місця, часто порослі кущами, з трясовиною’ (Світязь Шцк.) (Шульгач 1998б: 224).

ПЛАВКІ́ *мн.* ‘грузьке болото, де трясеться земля’ (Тельчі Мн.).

ПЛАВЛЮ́ *с.* ‘мохове болото’ (Столинські Смоляри Лбм.).

ПЛАВНИКІ́ *мн.* ‘грузьке болото, де трясеться, колишеться земля’ (Боголюби Лцк.).

ПЛА́ВНІ *мн.* 1. ‘місце в озері, поросле очеретом’ (Льотниче, Маркелівка, Овадне В.-В.; Козлиничі Кв.; Затурці Лкч.);
2. ‘тиха течія річки’ (Тростянець Крц.);
3. ‘низина, залита водою’ (Буцинь Ст.).

ПЛА́ВНЯ *жс.* 1. ‘берегова лінія при розливі’ (Тростянець Крц.);
2. ‘місце в озері, поросле очеретом’ (Тростянець Крц.);
3. ‘болото біля річки’ (Тростянець Крц.).

ПЛАВО́К *ч.* ‘бхід, мїлководдя’ (Шацьк Шцк.) (Шульгач 1998б: 224).

ПЛАВУ́Н *ч.* 1. ‘земля, розм’якшена водою’ (Згорани Лбм.);
2. ‘острів на річці’ (Смїдин Ст.; Старі Кошари Кв.) (Дзензелівський 1966: 104).

ПЛА́ЖКА *жс.* ‘ділянка поля’ (Воєгоща К.-К.).

ПЛАЩИНА́ *жс.* ‘місце на річці, куди вода наносить пісок, мул’ (Кречів, Морозовичі Ів.) (Корзонюк 16).

ПЛАЩУВИНА́ *жс.* 1. ‘плоский берег річки, озера’ (Заставне Ів.);
2. ‘місце на річці, куди вода наносить пісок, мул’ (Млинище, Петрове Ів.; Чорників В.-В.) (Корзонюк 186).

ПЛЕС *ч.* ‘рівнинна місцевість’ (Овлочин Тр.).

ПЛЕСКА́ЛО *с.* ‘місце для купання’ (Маковичі Тр.).

ПЛЕ́СО *с.* 1. ‘місце на полі без рослинності’ (Сильне Крц.) (Аркушин 1996: 103);
2. ‘частина водної поверхні, вільної від заростей’ (Хмелівка, Устилуг В.-В.; Лобачівка, Мерва, Рачин, Шклинь Грх.; Запруддя К.-К.; Берестяне, Клепачів, Ківерці Крц.; Козлиничі, Любитів Кв.; Привітне, Старий Загорів Лкч.; Бо-

ПЛЯЖ

голюби, Підгайці Лцк.; Столинські Смоляри Лбм.; Ситниця Мн.; Мильськ Рж.; Кульчин, Новий Двір Тр.);

3. ‘ділянка, яка заливається водою’ (Бубнів В.-В.; Запруддя К.-К.; Клепачів Крц.);

4. ‘низина біля річки’ (Воєгоща, Карасин К.-К.);

5. ‘заплава річки’ (Холоневичі Крц.; Підріжжя Кв.; Шлапань Лбш.; Маневичі Мн.);

6. ‘місце, де було старе русло річки’ (Ясенівка Рж.);

7. ‘природна стояча водойма’ (Гуща Лбм.);

8. ‘частина водоймища, яка вдається в сушу’ (Боголюби Лцк.);

9. ‘тиха течія’ (Старий Чорторийськ Мн.).

ПЛІСО *с.* те саме, що **ПЛЕСО** 2 (Майдан-Липненський Мн.; Проходи Лбш.; Шменьки Рт.).

ПЛОСКИНЬ *ж.* 1. ‘берег пологий, не крутий’ (Клепачів Крц.);

2. ‘тиха течія річки’ (Клепачів Крц.);

3. ‘рівнинна місцевість’ (Гречища, Шлапань Лбш.).

ПЛОСКОГІР’Я *с.* ‘підвищення’ (ШклиньГрх.).

ПЛОСКОТНЯ *ж.* ‘територія з рівнинним рельєфом’ (Хром’яків Крц.).

ПЛОСКОТЬ *ж.* ‘рівнинна місцевість’ (Грабове Шцк.)

ПЛОЩА *ж.* 1. ‘рівнина’ (Підгородне Лбм.) (Марусенко 240); (Мовчанів Лкч.);

2. ‘поле, підготовлене до обробітку’ (Тростянець Крц.).

ПЛОЩИНА *ж.* ‘рівнина’ (Підгородне Лбм.) (Марусенко 243).

ПЛЯЖ *ч.* ‘місце для купання’ (Дубище Крц.; Романів Лцк.).

- ПЛЯЦ** *ч.* 1. ‘рівна місцевість’ (Березовичі В.-В.; Мерва, Рачин Грх.; Ситниця Мн.; Оленівка Рж.);
2. ‘ділянка під забудову’ (Пірванче Грх.; Мала Яблунька Мн.);
3. ‘місце, площина’ (Кречів, Морозовичі, Петрове Ів.) (Корзюнюк187);
4. ‘місце на полі без рослинності’ (Лобачівка Грх.).

ПЛЬОС *ч.* ‘частина водної поверхні, вільна від заростей’ (Озерці Грх.).

ПОБЕРЕЖЖЯ *с.* ‘берег річки’ (Володимир-Волинський В.-В.; Зелена Кв.).

ПОВА́Л *ч.* ‘дерева, повалені бурею’ (Сильне Крц.) (Аркушин 1996: 106); (Овадне В.-В.; Воєгоща, Ворокомле К.-К.; Підріжжя, Поворськ Кв.; Бихів Лбш.; Радехів Лбм.; Овлочин, Свинарин Тр.).

ПОВА́ЛИЩЕ *с.* ‘повалений бурею ліс’ (Грабове Шцк.).

ПОВОРО́Т *ч.* ‘поворот річки’ (Клепачів, Човниця Крц.; Підріжжя, Поворськ Кв.; Маньків Лкч.; Липини, Маяки Лцк.; Любче Рж.).

ПО́ГАР *ч.* ‘випалене місце в лісі’ (Ростань Шцк.).

ПОГÁРИСЬКО *с.* ‘випалене місце в лісі’ (Поворськ Кв.).

ПОГІ́НЬКА *ж.* ‘невелике болото’ (Оленіно К.-К.) (Аркушин 2000б: 59).

ПОГÓНЯ *ж.* ‘заболочений ліс’ (Бихів, Бучин, Гірки, Греєчища, Шлапань Лбш.).

ПОГОРІ́ВЩИНА *ж.* ‘спалений ліс’ (Гектари Грх.).

ПОКО́ПИЩЕ

ПОГОРІ́ЛЛЯ *с.* ‘випалене місце в лісі’ (Човниця Крц.; Бихів, Бучин Лбш.).

ПОГОРІ́ЛЬНИК *ч.* ‘випалене місце в лісі’ (Тойкут Кв.; Шлапань Лбш.).

ПОДЗЯ́БЛЕНЕ *с.* ‘вперше зоране поле’ (Звірів Крц.).

ПОЖА́Р *ч.* ‘випалене місце в лісі’ (Свинарин Тр.).

ПАЖА́РИЩЕ *с.* ‘випалене місце в лісі’ (Галинівка В.-В.; Підріжжя Кв.; Маньків Лкч.; Підгайці, Радомишль Лцк.).

ПОЖА́РИСЬКО *с.* ‘випалене місце в лісі’ (Піща Щцк.).

ПОЖА́РНЕК *ч.* те саме, що **ПОЖА́РНИК** (Ворокомле К.-К.).

ПОЖА́РНИК *ч.* ‘випалене місце в лісі’ (Раків Ліс, Боровне, Воєгоща К.-К.; Березичі, Велика Глуша Лбш.; Карасин Мн.).

ПОЖЕ́РНИЦЯ *ж.* ‘випалене місце на болоті’ (Гірки Лбш.).

ПО́ЙМА *ж.* 1. ‘впад водної артерії’ (Залісці Рж.);
2. ‘мокра, заболочена низовина’ (Мстишин Лцк.).

ПОКІ́С *ч.* ‘луг, де косять сіно’ (Шменьки Рт.; Кримне Ст.).

ПОКО́ПИЩА *мн.* ‘поле з-під картоплі’ (Череваха Мн.) (Аркушин 2000б: 65).

ПОКО́ПИЩЕ *с.* 1. ‘необроблене поле’ (Боровне К.-К.);
2. ‘поле, на якому щось росло’ (Заліси Рт.);
3. ‘невелике болото’ (Дубечне Ст.) (Аркушин 2000б: 65).

ПОКО́С *ч.* ‘луг, де косять сіно’ (Човниця Крц.; Маяки Лцк.).

ПОКРУ́ЧАНИ ДИРЕ́ВА *мн.* ‘повалений бурєю ліс’ (Шкροби Ст.).

ПО́ЛЕ *с.* ‘ділянка обробленої землі’ (в усіх досліджуваних населених пунктах В.-В. та Ів.).

ПОЛІГОН *ч.* ‘рівнинна місцевість’ (Старий Чорторийськ Мн.).

ПОЛІ́ССЯ *с.* ‘болото, поросле кущами’ (Верхи К-К.) (Шульгач 1998б: 224).

ПОЛО́М *ч.* ‘повалені бурєю дерева’ (Піща Шцк.).

ПОЛОНІ́НА *ж.* ‘гора, поросла лісом’ (Маркелівка В.-В.).

ПОЛО́НЬ *ж.* ‘рівнинна місцевість’ (Шлапань Лбш.).

ПО́ЛЬЦЕ *с.* ‘рівнинна місцевість’ (Прилісне Мн.).

ПОЛЯ́НА *ж.* 1. ‘галявина в лісі’ (П’ятидні В.-В.; Гектари Грх.; Заболотці Ів.; Жорнище, Журавичі, Холоневичі Крц.; Голоби Кв.; Затурці Лкч.; Гірки, Гречища Лбш.; Боратин, Одереди, Торчин Лцк.; Маневичі Мн.; Копачівка Рж.; Глухи, Мизове Ст.; Дольськ, Свинарин Тр.; Світязь, Шацьк Шцк.);

2. ‘місце в лісі, не заросле травою’ (Дубечне Ст.);

3. ‘край лісу’ (Шельвів Лкч.);

4. ‘довгасте підвищення’ (Льотниче В.-В.).

ПОМАКІ́ *мн.* ‘місце, де вимочували льон’ (Піща Шцк.).

ПОМІ́РКИ *мн.* ‘низина біля річки’ (Боратин Лцк.).

ПОСА́ДКА

ПОНИ́ЗЗЯ *с.* ‘маленьке болото’ (Човниця Крц.).

ПО́ПАСОК *ч.* ‘місце, де випасають корів’ (Проходи Лбш.).

ПО́ПЛАВ *ч.* 1. ‘сінокіс біля городів, де навесні багато води’ (Сильне Крц.) (Аркушин 1996: 108); (Холоневичі Крц.; Лаврів Лцк.);

2. ‘низина, поросла травою’ (Боровне К.-К.; Підріжжя Кв.);

3. ‘луг, який заливається водою’ (Велицьк Кв.).

ПОПЛАВÓК *ч.* ‘грузьке болото, де трясеться, колишеться земля’ (Ворокомле К.-К.).

ПОРІ́Г *ч.* ‘поперечне підвищення дна річки’ (Галичани Грх.; Буків Лцк.).

ПОРО́СЛИНА *ж.* ‘рідкий ліс’ (Ситниця Мн.).

ПОРОСЛЯ́ *ж.* 1. ‘молодий ліс’ (Боровне К.-К.);

ПОРО́СЛЯ. 2. ‘рідкий ліс’ (Шацьк Шцк.);

3. ‘зарості кущів’ (Велицьк Кв.);

4. ‘молодий ліс після згарища’ (Торчин Лцк.);

5. ‘гора, поросла лісом’ (Воєгоща К.-К.; Торчин Лцк.; Березичі Лбш.).

ПО́РОСЛЬ *ж.* 1. ‘рідкий ліс’ (Хорохорин Лцк.);

2. ‘зарості кущів’ (Зелена Кв.);

3. ‘гора, поросла лісом’ (Карасин К.-К.).

ПО́РУБ *ч.* ‘вирубане місце в лісі’ (Солов’їв Ст.).

ПОРУ́БКА *ж.* ‘вирубане місце в лісі’ (Поліське Ст.).

ПОСА́ДКА *ж.* ‘молодий ліс’ (в усіх досліджуваних населених пунктах).

ПОСÉЛА *ж.* ‘ділянка землі біля будинку’ (Річиця Рт.).

ПÓСУШ *ж.* 1. ‘острів (суша) на болоті’ (Любитів Кв.);
2. ‘сухий ліс’ (Березовичі В.-В.).

ПОТІ́К *ч.* ‘невелика водна артерія, менша, ніж річка’ (Шклинь Грх.; Локачі Лкч.; Новостав Лцк.; Маневичі Мн.; Рожище Рж.).

ПОТІ́ЧОК *ч.* 1. ‘невелика водна артерія, менша, ніж річка’ (Володимир-Волинський В.-В.; Гряди Ів.; Підгайці Лцк.);
2. ‘місце, звідки витікає вода’ (Привітне Лкч.).

ПОТОЛÓК *ч.* ‘вершина гори, пагорба’ (Клепачів Крц.).

ПОТÓП *ч.* ‘потоплений ліс’ (Волиця Дружкопільська Грх.).

ПÓТРЕБ *ч.* ‘низина біля річки’ (Згорани Лбм.).

ПОЧÁТОК *ч.* ‘місце, звідки витікає вода’ (Галичани Грх.; КіверціКрц.).

ПÓШЕСТЬ *ж.* ‘сухий ліс’ (Любитів Кв.).

ПРАВЧУКÓВИЙ ЛІС *ч.* ‘ліс, де ростуть дерева з покрученими і зламаними стовбурами’ (Шлапань Лбш.).

ПРА́ДУХА *ж.* ‘ополонка на озері чи річці, яка закладається соломною для доступу повітря під лід’ (Млинище Ів.) (Корзонюк 189).

ПРА́ЛІС *ч.* ‘старий ліс’ (Володимир-Волинський В.-В.; Гектари Грх.; Липини, Підгайці Лцк.).

ПРАТВА́ *ж.* ‘штучно викопане водоймище для прання’ (Боголюби Лцк.).

ПРИП'ІК

ПРЕГУЛО́ВОК *ч.* ‘частина поля, яка знаходиться в кінці урочища, в "головах"' (Лежниця, Млинище Ів.) (Корзонюк 189).

ПРИБОЛО́ТТЯ *с.* ‘мокра, заболочена низовина’ (Прилісне Мн.).

ПРИВА́Л *ч.* ‘пропуск при оранці, коли плуг не відгорнув скибу’ (Млинище Ів.) (Корзонюк 182).

ПРИ́ГІР *ч.* ‘невелике підвищення’ (Голоби Кв.; Олика Крц.; Старосілля Мн.; Озеряни Тр.).

ПРИГО́РОК *ч.* 1. ‘невисоке підвищення’ (Горохів Грх.; Жорнище Крц.; Шацьк Шцк.);
2. ‘підніжжя горба’ (Шлапань Лбш.).

ПРИДА́ТОК *ч.* ‘город, доданий до основного біля будинків, або розміщений у полі’ (Сильне Крц.) (Аркушин 1996: 109).

ПРИДИВÉСКО *с.* ‘поле, на якому ріс льон’ (Бужанка, Гряди, Лежниця, Млинище, Петрове Ів.; Воцатин В.-В.) (Корзонюк 190).

ПРИКІ́Л *ч.* ‘пристань’ (Жидичин Крц.).

ПРИ́КРИЙ *ч.* ‘крутий берег’ (Сильне Лбм.).

ПРИКРИНЄ́ *с.* ‘крутий берег річки’ (Лежниця, Млинище, Петрове Ів.) (Корзонюк 190).

ПРИ́КРИНЬ *ч.* ‘крутий берег’ (Гуща Лбм.).

ПРИП'І́К *ч.* ‘раптове підвищення на дорозі; високий горб при виїзді з ями’ (Сильне Крц.) (Аркушин 1996: 109).

ПРІРВА *ж.* 1. 'урвище' (Олика Крц.);
2. 'найглибше місце у водоймі' (Звірів Крц.).

ПРИСАДИБА *ж.* 'ділянка землі біля будинку' (Лаврів, Садів Лцк.; Переспа Рж.).

ПРІСИЩЕ *с.* 'поле з-під проса' (Самари Рт.) (Аркушин 2000б: 89).

ПРИСТАНЬ *ж.* 1. 'мілка ділянка у водоймі' (Підріжжя Кв.; Кульчин Тр.);
2. 'піщаний берег' (Мильськ Рж.);
3. 'частина водної поверхні, вільної від заростей' (Овадне В.-В.).

ПРИТО́К *ч.* 1. 'проточний рукав, який вливається в основне русло цієї ж річки' (Смолява Грх.; Грибовиця Ів.; Карасин К.-К.; Журавичі Крц.; Ситовичі Кв.; Прип'ять Лбм) (Дзендзелівський 1982: 6);
2. 'рукав річки' (Рудка-Козинська Рж.).

ПРІРВА *ж.* 1. 'яма у водоймі' (Льотниче В.-В.; Гуща Лбм.);
2. 'велике болото' (Гростянець Крц.);
3. 'бездонне заглиблення' (Кукли Мн.).

ПРІРВИСЬКО *с.* 'крутий берег річки' (Ситниця Мн.).

ПРІСТКА *ж.* 'місце в річці, де вирує вода' (Якушів Рт.).

ПРОВА́ЛІС *с.* те саме, що **ПРОВА́ЛЛЯ 4** (Шацьк Шцк.).

ПРОВА́ЛЛЯ *с.* 1. 'урвище' (Жорнище Крц.);
2. 'крутий берег' (Бубнів В.-В.; Боголюби Лцк.);
3. 'яма в болоті' (Любохини Ст.);
4. 'яма у водоймі' (Озерці Грх.);

ПРОПÁСНИЦЯ

ПРОГÁЛИНА *ж.* 1. ‘просіка в лісі’ (Боровне К.-К.; Боголюби Лцк.; Ситниця Мн.).

2. ‘частина водної поверхні, вільної від заростей’ (Воєгоща К.-К.).

ПРОГÁЛОК *ч.* ‘невелика лісова галявина’ (Сильне Крц.) (Аркушин 1996: 110).

ПРОГÁРНИК *ч.* ‘випалене місце в лісі’ (Карасин К.-К.).

ПРОГНІЛЛЄ *с.* ‘грузьке дно озера’ (Воєгоща К.-К.) (Шульгач 1998б: 224).

ПРОГНОЇ *мн.* ‘грузьке болото, де трясеться, колишеться земля’ (Річиця Рт.).

ПРОГОН *ч.* 1. ‘місце водопою худоби’ (Підріжжя Кв.);
2. ‘місце серед городів, де женуть корів на пасовище’ (Сильне Крц.) (Аркушин 2000б: 93).

ПРОЖАРОК *ч.* ‘випалене місце в лісі’ (Раків Ліс К.-К.).

ПРОЗОР *ч.* ‘вершина гори, пагорба’ (Буцинь Ст.).

ПРОЛІЗ *ч.* ‘галявина в лісі’ (Дольськ Лбш.) (Аркушин 2000б: 94).

ПРОЛЬОТ *ч.* ‘сінокос між двома рядами дерев чи кущів’ (Сильне Крц.) (Аркушин 1996: 110).

ПРОПÁЛЛЯ *с.* ‘випалене місце в лісі’ (Оконськ Мн.).

ПРОПÁСНИЦЯ *ж.* ‘затоплений ліс’ (Кукли Мн.).

ПРО́ПАСТЬ *ж.* ‘безодня, глибока прірва’ (Підгородне Лбм.) (Марусенко 247); (Завітне Крц.; Кукли Мн.).

ПРОПÓЛЛЯ *с.* ‘випалене місце в лісі’ (Лобачівка Грх.).

ПРОРЄ́ЗКА *ж.* ‘рідкий ліс’ (Карасин К.-К.).

ПРОРІ́ЧКА *ж.* ‘невелика річка як притока більшої’ (Кропивники Шцк.) (Аркушин 2000б: 94).

ПРОРУ́БКА *ж.* ‘прогалина в лісі’ (Овлочин Тр.).

ПРО́СВИСКО *с.* ‘поле, на якому росло просо’ (Амбуків В.-В.; Морозовичі, Петрове К.-К.) (Корзонюк 193).

ПРОСВІ́СТИНА *ж.* ‘прогалина в лісі’ (Піщане К.-К.).

ПРОСЄ́К *ч.* те саме, що **ПРО́СІК** (Холоневичі Крц.).

ПРОСЄ́КА *ж.* те саме, що **ПРО́СІКА** (Жорнище Крц.).

ПРОСІ́КА *ж.* те саме, що **ПРО́СІКА** (Мельники, Світязь Шцк.).

ПРОСІ́К *ч.* ‘вирубане місце в лісі’ (Ростань Шцк.).

ПРО́СІКА *ж.* ‘вирубане місце в лісі’ (Березовичі В.-В.; Гектари Грх.; Запруддя К.-К.; Човниця Крц.; Підріжжя, Пісочне Кв.; Затурці, Шельвів Лкч.; Несвіч, Маяки Лцк.; Гірки Лбш.; Головне, Гуща Лбм.; Кукли Мн.; Мильськ, Тристенъ Рж.; Буцинь, Нова Вижва Ст.; Кратъ, Синявка Тр.; Шацьк Шцк.).

ПРОСТА́К *ч.* ‘мілка ділянка у водоймі’ (Підріжжя Кв.).

ПУСТІНЯ

ПРО́ТЕРЕБ *ч.* ‘галявина в лісі’ (Городок Мн.) (Шульгач 1998б: 224).

ПРО́ТЕРІБ *ч.* ‘старе русло’ (Маневичі Мн.).

ПРОТÓКА *ж.* 1. ‘рукав річки’ (Хмелівка В.-В.; Зелена Кв.; Любче Рж.);

2. ‘менша, ніж річка, водна артерія’ (Заболотці Ів.);

3. ‘струмок, який впадає в річку’ (Гектари Грх.);

ПРОЯ́ВА *ж.* ‘яма в болоті’ (Любитів Кв.).

ПРУГО́Н *ч.* ‘ділянка землі між урочищами, на яку виганяють худобу на пасовище’ (Литовеж, Морозовичі, Стара Лішня Ів.) (Корзонюк193).

ПРУД *ч.* ‘місце на річці, де швидко тече вода’ (Млинище Ів.) (Корзонюк 193).

ПРУ́ДА *ж.* ‘грузьке болото, де трясеться, колишеться земля’ (Галузія Мн.).

ПРУДО́К *ч.* ‘місце, звідки витікає вода’ (Карасин К.-К.).

ПРУ́СІСЬКО *с.* ‘поле, на якому росло просо’ (Сильне Крц.) (Аркушин 1996: 110).

ПРУСТУВІ́ЛЛЄ *с.* ‘відкрите сонячне місце’ (Гряди, Млинище, Поромів Ів.) (Корзонюк 194).

ПУВА́Л *ч.* те саме, що **ПОВА́Л** (Грушів Ів.).

ПУ́РУБ *ч.* ‘затоплений ліс’ (Карасин Мн.).

ПУСТІ́НЯ *ж.* ‘місце, де нічого, крім бур’яну, не росте’ (Ворокомле К.-К.) (Аркушин 2000б: 107).

ПУСТІР *ч.* ‘необроблене поле’ (Зоря В.-В.; Воля Дружкопільська Грх.; Будятичі Ів.; Залісоче, Холоневичі Крц.; Шепель Лцк.; Березичі, Бихів Лбш.; Мала Глуша Лбш.; Кукли Мн.; Вербичне Тр.).

ПУСТІРИСЬКО *с.* ‘місце на полі без рослинності’ (Залісоче Крц.).

ПУСТІРНИК *ч.* ‘необроблене поле’ (Колки Мн.).

ПУСТИЩЕ *с.* ‘необроблене поле’ (Хмелівка В.-В.).

ПУСТКА *ж.* ‘необроблене поле’ (Грибовиця Ів.; Шменьки Рт.; Лаврів, Шепель Лцк.).

ПУСТОЇВИНА *ж.* ‘місце на полі без рослинності’ (Світязь Шцк.).

ПУСТОГІР’Я *с.* ‘гора без рослинності’ (Лище Лцк.).

ПУСТОЇТА *ж.* ‘місце на полі без рослинності’ (Лаврів Лцк.).

ПУЧИНА *ж.* ‘болото’ (Зелена Кв.).

ПУЩА *ж.* 1. ‘густий ліс’ (Холоневичі Крц.; Любитів Кв.; Пуща Лбм.);

2. ‘зарості кущів’ (Бучин Лбш.);

3. ‘старий ліс’ (Шкроби Ст.);

4. ‘великий ліс’ (Ситниця Мн.);

5. ‘малий ліс’ (Зелена Кв.);

6. ‘необроблене поле’ (Гулівка Кв.).

ПШИНІЧНИСКО *с.* ‘поле, на якому росла пшениця’ (Бужанка Ів.) (Корзонюк 205).

Р'ЕМНЯ

ПШИНІШНИСЬКО *с.* ‘поле, на якому росла пшениця’ (Сильне Крц.) (Аркушин 1996: 112).

РАЗЬ *ж.* те саме, що **ГРЯЗЬ** (Білін Кв.) (Аркушин 2000б: 112).

РАЙКА *ж.* ‘рідке болото на дорозі, розмішане колесами’ (Лежниця, Морозовичі Ів.) (Корзонюк 205).

РЕБРО *с.* ‘схил гори, кручі, скелі’ (Підгородне Лбм.) (Марусенко 246).

Р'ЕВЕНЬ *ч.* 1. ‘яма, заповнена водою, в якій вирощують рибу’ (Воєгоща К.-К.);
2. ‘стояча водойма’ (Раків Ліс К.-К.).

Р'ЕВИНЬ *ч.* ‘місце, де вибрали глину, пісок’ (Карасин К.-К.).

Р'ЕВІЛЬ *ж.* ‘яма з водою’ (Підманеве Шцк.) (Аркушин 2000б: 116).

Р'ЕВІНЬ *ж.* ‘вибоїна з водою серед дороги’ (Доросині Рж.) (Аркушин 2000б: 116).

Р'ЕВНЯ *ж.* 1. ‘місце, де гончарі добувають жовту глину’ (Кульчин Крц.) (Аркушин 2000б: 116);
2. ‘високі насипи глини, вийнятої з землі, коли копають колодязь’ (Кульчин Крц.) (Аркушин 2000б: 116).

Р'ЕЛЛЄ *с.* те саме, що **Р'ІЛЛЯ** (Карасин Мн.).

Р'ЕМ'Є *с.* ‘місце, де вибрали глину, пісок’ (Тростянець Крц.).

Р'ЕМНЯ *ж.* ‘копанка з водою’ (Городок Мн.) (Аркушин 2000б: 117).

РЕТЕНС *с.* ‘озеро в долині’ (Радомишль Лцк.).

РÉТЕНЬ *ч.* ‘озеро в долині’ (Колона Ів.).

РЖІ́СЬКО *с.* ‘вижате житнє поле’ (Боровне К.-К.; Шлапань Лбш.) (Аркушин 2000б: 118).

РЖІ́ЩЕ *с.* ‘вижате житнє поле’ (Качин, Підріччя К.-К.; Прохід Рт.) (Аркушин 2000б: 118).

РИБЧА́К *ч.* ‘рибне місце’ (Маковичі Тр.).

РИВ *ч.* те саме, що **РІВ** (Карасин К.-К.; Гуща Лбм.).

РІ́ВНЯ *ж.* ‘поздовжня яма’ (Смолява Грх.).

РИВЧА́К *ч.* ‘невелика водна артерія’ (Датинь Рт.).

РИГ *ч.* ‘кут поля’ (Ворокомле К.-К.) (Аркушин 2000б: 118).

РІ́ЖИЦ *ч.* 1. ‘жовтий пісок, на якому нічого не родить’ (Качин К.-К.) (Аркушин 2000б: 118);

2. ‘місце, де колись протікала річка’ (Грушів Ів.) (Аркушин 2000б: 121).

РІ́ЖИЦЬ *ч.* ‘піщаний берег’ (Любитів Кв.).

РИЖЕ́ЦЬ *ч.* ‘частина водної поверхні, вільна від заростей’ (Ниці Ст.).

РИКА́ *ж.* те саме, що **РІКА** (Гречища, Шлапань Лбш.; Датинь Рт.).

РІ́НВА *ж.* 1. ‘місце водопою худоби’ (Маневичі Мн.);

2. ‘яма в болоті’ (Кримне Ст.).

РІВНИНА

РІНКА *ж.* ‘місце, звідки витікає вода’ (Ситниця Мн.).

РИФ *ч.* ‘підводний острів, підвищена поверхня’ (Гектари Грх.).

РІЧКА *ж.* ‘старе русло ріки’ (Карасин К.-К.).

РІВ *ч.* 1. ‘водяний потік, що відійшов у бік від головного русла річки’ (Підкормілля Лбш.) (Дзендзелівський 1982: 4);

2. ‘заглиблення в ґрунті невизначеної форми’ (Підгородне Лбм.) (Марусенко 246);

3. ‘викопана яма, яка наповнюється водою джерела’ (Шклинь Грх.);

4. ‘сухе річище’ (Мельниця Кв.);

5. ‘невеликий яр’ (Горохів Грх.);

6. ‘поздовжня яма’ (Березовичі, Верба, Льотниче В.-В.; Мерва, Озерці, Рачин, Шклинь Грх.; Грушів, Литовеж Ів.; Боровне, Ворокомле, Черче К.-К.; Човниця, Хопнів Крц.; Любитів, Підріжжя Кв.; Затурці, Шельвів Лкч.; Боратин, Липини, Одереди Лцк.; Гречища, Шлапань Лбш.; Штунь Лбм.; Щедрогір Рт.; Залісці, Копачівка Рж.; Буцинь, Мизове Ст.; Бобли, Маковичі Тр.; Кропивники, Мельники Шцк.).

РІВЕНЬ *ч.* ‘берегова лінія при розливі’ (Човниця Крц.).

РІВЕЦЬ *ч.* ‘струмок’ (Мала Яблунька Мн.).

РІВНИНА *ж.* 1. ‘рівнина’ (Підгородне Лбм.) (Марусенко 247);

2. ‘рівнинна місцевість’ (Овадне, П’ятидні В.-В.; Перемиль, Скобелка Грх.; Заболотці, Литовеж, Грушів, Луковичі Ів.; Запруддя, Черче К.-К.; Зелена, Ковель Кв.; Маньків, Привітне Лкч.; Антонівка, Боратин, Шепель Лцк.; Березичі, Ветли, Гірки Лбш.; Старий Чорторійськ Мн.; Самари,

Щедрогір Рт.; Копачівка, Сокіл Рж.; Буцинь Ст.; Бобли, Новий Двір Тр.; Ростань Шцк.); **РІВНИНА́** (Льотниче, Суходоли В.-В.; Шклинь Грх.; Жорнище Крц.; Любитів Кв.; Затурці, Шельвів Лкч.; Новостав Лцк.; Кукли Мн.; Мильськ Рж.).

РІВНОТА *ж.* ‘рівнинна місцевість’ (Гуша Лбм.).

РІВЧА́К *ч.* 1. ‘поздовжня яма’ (Микуличі, Суходоли В.-В.; Лобачівка, Мерва, Рачин, Шклинь Грх.; Головне Лбм.; Заболоття Рт.);

2. ‘невеликий рукав річки’ (Красноволя Мн.);

3. ‘заглиблення в землі, утворене водою’ (Кукли Мн.).

РІВЧЕ́К *ч.* те саме, що **РІВЧА́К** (Ворокомле К.-К.).

РІВЧИК *ч.* ‘неглибокий і неширокий рівчак’ (Корзонюк 208).

РІГ *ч.* 1. ‘край лісу, клин лісу’ (Самійличі Шцк.);

2. ‘поворот річки’ (Старий Чорторійськ Мн.).

РІДКОЛІ́ССЯ *с.* ‘рідкий ліс’ (Березовичі, Хмелівка В.-В.; Гектари Грх.; Клепачів Крц.; Зелена, Поворськ Кв.; Затурці, Маньків Лкч.; Боратин, Маяки Лцк.; Любче, Рудка-Козинська Рж.; Поліське Ст.; Турійськ Тр.).

РІ́ЗА *ж.* ‘сінокіс’ (Лахвичі Лбш.) (Шульгач 1998б: 225).

РІ́ЗОК *ч.* ‘ділянка сінокошу’ (Лахвичі Лбш.) (Шульгач 1998б: 225).

РІКА́ *ж.* ‘велика водна артерія’ (Маркелівка, Федорівка В.-В.; Гектари, Кутрів, Лобачівка, Мерва, Озерце, Скобелка Грх.; Боровне, Запруддя К.-К.; Тростянець, Човниця Крц.;

РОВЧА́К

Голоби, Любитів Кв.; Маньків, Локачі Лкч.; Новостав Лцк.; Ветли, Березичі Лбш.; Гуща Лбм.; Красноволя, Кукли Мн.; Кримне Ст.; Маковичі, Турійськ Тр.).

РІЛЛЯ́ *жс.* ‘оброблене поле’ (Зоря, Льотниче В.-В.; Горохів Грх.; Заболотці, Луковичі Ів.; Черче К.-К.; Човниця Крц.; Голоби, Зелена, Мельниця Кв.; Затурці, Шельвів Лкч.; Гірка Полонка, Підгайці Лцк.; Олеськ, Штунь Лбм.; Лишнівка, Старий Чорторійськ Мн.; Копачівка Рж.; Мокре, Любохини Ст.; Овлочин, Свинарин Тр.; Кропивники Шцк.).

РІЧЕЧКА *жс.* 1. ‘невелика, менша, ніж річка, водна артерія’ (Литовеж Ів.);
2. ‘рукав річки’ (Човниця Крц.);
3. ‘сухе русло річки’ (Гірки Лбш.).

РІЧИЩЕ *с.* ‘старе русло річки’ (Льотниче В.-В.; Машів Лбм.; Гірка Полонка, Липини Лцк.).

РІЧКА *жс.* ‘велика водна артерія’ (Зоря, Льотниче, Овадне В.-В.; Перемиль, Горохів Грх.; Литовеж Ів.; Воєгоща, Піщане, Камінь-Каширський К.-К.; Жорнище, Олика Крц.; Голоби Кв.; Затурці, Садівські Дубини, Шельвів Лкч.; Боратин, Городище-2, Одеради Лцк.; Гірки Лбш.; Годомичі, Лишнівка, Майдан Мн.; Копачівка, Тристеня Рж.; Щедрогір Рт.; Любохини, Мокре, Поліське Ст.; Бобли, Озеряни, Синявка Тр.).

РОВ *ч.* ‘стояча водойма’ (Стара Гута Ст.).

РÓВІНЬ *ч.* ‘рівнинна місцевість’ (Олика Крц.).

РОВЧА́К *ч.* ‘викопаний канал’ (Жорнище Крц.).

РОГАТИНА *ж.* ‘місце, де розходяться дві річки’ (Підгайці Лцк.).

РОГАТКА *ж.* ‘місце, де розходяться дві дороги’ (Грабове Шцк.).

РОЗВІЛКА *ж.* ‘місце, де розходяться дві річки’ (Льотниче В.-В.; Галичани, Лобачівка, Озерці Грх.; Будятичі, Заболотці Ів.; Городище, Дідичі, Завітне, Залісоче, Звірів Крц.; Зелена Кв.; Березичі Лбш.).

РОЗДІЛЛЯ *с.* ‘місце, де розходяться дві річки’ (Старий Чорторийськ Мн.; Топільне Рж.).

РОЗДÓЛЛЯ *с.* 1. ‘широка низовина, долина’ (Підгородне Лбм.) (Марусенко 248);
2. ‘рівна широка низовина’ (Горохів Грх.; Несвіч Лцк.);
3. ‘відкритий великий простір’ (Бубнів В.-В.; Мостище К.-К.; Буків, Романів Лцк.).

РОЗДОРІЖЖЯ *с.* ‘місце, де розходяться дві дороги’ (Поромів Ів.; Головне Лбм.; Гораймівка, Майдан-Липненський, Прилісне, Старий Чорторийськ Мн.; Річиця Рт.; Навіз, Переспа Рж.; Мизове Ст.; Шменьки Рт.).

РОЗЗЇБЛИНЕ *с.* ‘поле, підготовлене до обробітку’ (Люб’язь Лбш.).

РÓЗКАЛЬ *ж.* ‘місцевість, розмокла внаслідок дощів і танення снігу’ (Столинські Смоляри Лбм.).

РÓЗКВАСЬ *ж.* ‘місцевість, розмокла внаслідок дощів і танення снігу’ (Нові Червища К.-К.; Копилля Мн.).

РÓЗКІЛ *ч.* ‘місце, де розходяться дві річки, дороги’ (Теклине К.-К.).

РОКОВІНА

РОЗЛІВ *ч.* 1. ‘низина, залита водою’ (Льотниче В.-В.; Литовеж Ів.; Любитів Кв.; Одеради Лцк.; Сокіл Рж.);
2. ‘місце, де сходяться дві річки’ (Одеради Лцк.);
3. ‘частина водоймища, яка вдається в сушу’ (Городище Крц.; Березичі Лбш.; Головне Лбм.; Мизове Ст.; Залухів Рт.).

РОЗЛÓГИ *мн.* ‘кургани’ (Залісці Рж.).

РОЗÓРА *ж.* 1. ‘глибокий вузький рівчак між грядками, куди збігає вода’ (Сильне Крц.) (Аркушин 2000б: 126);
2. ‘спосіб оранки від країв до середини’ (Холопичі Лкч.) (Аркушин 2000б: 126).

РОЗПУТТЯ *с.* ‘місце, де розходяться дві дороги’ (Мовчанів Лкч.).

РОЗСУ́Ш *ж.* ‘непридатна земля’ (Хотешів К-К.) (Шульгач 1998б: 225).

РОЗСТÓКА *ж.* ‘водяний потік, що відійшов у бік від головного русла річки’ (Карасин К.-К.) (Дзензелівський 1982: 5).

РОЗТÓКА *ж.* ‘місце, де розходяться дві річки’ (Старий Чорторийськ Мн.; Мизове Ст.).

РОЗТÓЧЧЄ *с.* ‘місце, де розходяться дві річки’ (Грабове Шцк.).

РОЗХІД *ч.* ‘місце, де розходяться дві річки’ (Човниця Крц.).

РОЗХÓДИ *мн.* ‘місце, де розходяться дві річки’ (Бережниця Мн.).

РОКОВІНА *ж.* ‘глухий, непротічний рукав річки’ (Прип’ять Лбм.) (Дзензелівський 1982: 10).

РОЛЛЯ́ *ж.* ‘виоране поле’ (Старосілля Мн.).

РОСА́ДКА *ж.* ‘малий ліс’ (Цумань Крц.).

РО́СКАЛЬ *ж.* ‘бездоріжжя’ (Поромів Ів.) (Корзонюк 209).

РОСТО́КА *ж.* ‘невеликий рукав річки’ (Мельниця Кв.).

РУБАНИ́ЦЯ *ж.* ‘зарості кущів’ (Ківерці Крц.).

РУ́БКА *ж.* ‘вирубане місце в лісі’ (Головне Лбм.).

РУВ *ч.* те саме, що **РІВ** (Тростянець Крц.).

РУВА́ЦЬ *ч.* ‘ривчак’ (в усіх досліджуваних населених пунктах В.-В. та Ів.) (Корзонюк 209).

РУДА́ *ж.* ‘болото з іржавою водою’ (Березовичі В.-В.).

РУДА́ВИНА *ж.* ‘болото з іржавою водою’ (Березовичі В.-В.; Іванічі Ів.; Підгайці Лцк.).

РУДА́ВИЦЯ *ж.* ‘болото з іржавою водою’ (Ситниця Мн.).

РУДА́ЧНИК *ч.* ‘болото з іржавою водою’ (Маркелівка В.-В.).

РУДЕ́ БОЛО́ТО *с.* ‘болото з іржавою водою’ (Овадне В.-В.).

РУДИ́ЦЯ *ж.* ‘болото з іржавою водою’ (БуциньСт.).

РУДО́К *ч.* ‘низина поросла травою’ (Шацьк Шцк.) (Шульгач 1998б: 225).

РУДЯ́ВИНА *ж.* ‘болото з іржавою водою’ (Холоневичі Крц.).

РУЧАЙ

РУЖОК *ч.* ‘мокра, заболочена низовина’ (Грузятин Мн.).

РУКА́В *ч.* 1. ‘водяний потік, що відійшов у бік від головного русла річки’ (Карасин К.-К.) (Дзензелівський 1982: 5);
2. ‘проточний водяний потік, що відійшов у бік від головного русла річки’ (Смолява Грх.; Мощена, Старі Кошари Кв.; Гороховище, Прип’ять Лбм.) (Дзензелівський 1982: 3);
3. ‘рукав річки’ (Боровне К.-К.; Воля Любитівська Кв.; Затурці Лкч.; Липини, Підгайці Лцк.);
4. ‘вир у річці’ (Радомишль Лцк.);
5. ‘невелика, менша, ніж річка, водна артерія’ (Гуца Лбм.; Поліське Ст.).

РУКАВІ́ *мн.* 1. ‘місце, де сходяться дві річки’ (Човниця Крц.);
2. ‘місце, де розходяться дві річки’ (Тростянець Крц.; Кашівка Кв.).

РУЛЕНІ́НА *ж.* ‘рівнинна місцевість’ (Люб’язь Лбш.).

РУЛЛЯ́ *ж.* те саме, що **РІЛЛЯ́** (Лобачівка, Мерва, Озерці, Рачин Грх.).

РУЛЯ́ *ж.* те саме, що **РІЛЛЯ́** (Верба В.-В.).

РУСÉЛЬЦЕ *с.* ‘маленьке озерце’ (Шацьк Шцк.) (Шульгач 1998б: 225).

РУ́СЛО *с.* 1. ‘велика водна артерія’ (Заболотці Ів.);
2. ‘центральна швидка течія річки’ (Гірка Полонка, Шепель Лцк.);
3. ‘старе русло річки’ (Буцинь Ст.).

РУЧА́Й *ч.* ‘невеликий водяний потік’ (Кукли Мн.; Романів Лцк.; Щедрогір Рт.).

РУЧАЙОК *ч.* 1. ‘невелика водна артерія’ (Озеряни Тр.) (Шульгач 1998б: 225);

2. ‘водний потік’ (Грабове Лбм.) (Шульгач 1998б: 225).

РУЧЕЙ *ч.* ‘невеликий водяний потік’ (Заболоття Рт.).

РЯПЕТЬО́ХА *ж.* ‘місцевість, розмокла внаслідок дощів і танення снігу’ (Кукли Мн.).

РЯ́ССА *ж.* ‘купа гілля, лісового сміття’ (Грузятин Мн.).

СА́ДЖАВКА *ж.* 1. ‘штучна водойма’ (Верба, Зоря, Суходоли В.-В.; Лобачівка, Мерва, Рачин, Шклинь Грх.; Гряди Ів.; Дорогиничі Лкч.; Городище-2, Забороль, Радомишль Лцк.; Гуща Лбм.; Сокіл Рж.; Новий Двір Тр.);

2. ‘штучна водойма для розведення риби’ (Бужанка Ів.) (Корзонюк 214);

3. ‘яма в болоті’ (Білопіль Лкч.; Городище-2 Лцк.);

4. ‘природна стояча водойма’ (Городище-2 Лцк.);

5. ‘місце в річці з дуже холодною водою’ (Береськ Рж.).

СА́ДЖОВКА *ж.* те саме, що **СА́ДЖАВКА** (Овлочин Тр.).

СА́ДЖУВКА *ж.* те саме, що **СА́ДЖАВКА** (Ясенівка Рж.).

САДИ́БА *ж.* ‘ділянка поля’ (Бихів, Бучин Лбш.).

САДО́К *ч.* ‘яма, заповнена водою, де вирощують рибу’ (Маркелівка В.-В.).

СА́ЖАВКА *ж.* 1. ‘штучна водойма’ (Бубнів В.-В.; Бужанка Ів.; Воєгоща, Запруддя К.-К.; Ківерці Крц.; Голоби, Любитів Кв.; Затурці, Конюхи, Шельвів Лкч.; Липини, Лище, Одерати Лцк.; Велика Глуша Лбш.; Столинські Смоляри Лбм.; Щедрогір Рт.; Нова Вижва, Поліське Ст.; Бобли, Мельники Тр.);

2. ‘природна стояча водойма’ (Ростань Шцк.);

СВИНУРІЯ

3. 'ділянка, яка заповнюється водою під час повені' (Суходоли В.-В.).

СА́ЖАВКЄ *мн.* 'природна стояча водойма' (Старий Загорів Лкч.).

СА́ЖАЛКА *ж.* 'викопана водойма' (Брани, Озерці Грх.; Ківерці Крц.; Воєгоща, Волиця, Карасин К.-К.; Козлиничі, Поворськ Кв.).

СА́ЖАНКА *ж.* 'яма, заповнена водою, де вирощують рибу' (Гірка Полонка Лцк.).

СА́ЖИВКА *ж.* те саме, що **СА́ЖАВКА** (Лудин В.-В.; Холоневичі Крц.; Майдан Мн.).

СА́ЖОВКА *ж.* 1. 'заповнена водою яма, де вибрали торф чи пісок' (Березовичі В.-В.; Згорани, Сильне Лбм.; Мокрець Тр.);

2. те саме, що **СА́ЖАВКА** 1 (Сильне Крц.) (Аркушин 1996: 114); Микуличі В.-В.; Раків Ліс К.-К.; Жорнище Крц.; Велицьк, Зелена Кв.; Шлапань Лбш.; Мильськ Рж.; Мизове, Секунь Ст.; Вербичне, Дольськ Тр.; Шацьк Шцк.);

3. 'викопана яма, яка наповнюється водою джерела' (Радехів Лбм.);

4. 'луг, який заливається водою' (Грибовиця Ів.).

СА́ЖУВКА *ж.* 1. те саме, що **СА́ЖАВКА** 1 (Топільне Рж.; Любохини Ст.);

2. 'природна стояча водойма' (Торчин Лцк.).

САМОСІВКА *ж.* 'малий ліс' (Грабове Шцк.).

СВИНУРІЯ *ж.* 1. 'зрита земля' (в усіх досліджуваних населених пунктах В.-В. та Ів.) (Корзонюк 215);

2. 'нерівності, заглиблення на неякісно скопаній ділянці' (в усіх досліджуваних населених пунктах В.-В. та Ів.) (Корзонюк 215).

СВИНОРІЯ *ж.* ‘вирита яма’ (Баїв Лцк.).

СЕРЕДОХРЄСТЯ *с.* ‘місце, де розходяться дві дороги’ (Жабче Грх.).

СЕСТРІНЕЦЬ *ч.* ‘місце, де розходяться дві річки’ (Підгайці Лцк.).

СИЛНИЦЯ *ж.* ‘низина, поросла травою’ (Маркелівка В.-В.).

СИНИЦЯ *ж.* ‘місце, де викошується трава на сіно’ (Бубнів В.-В.).

СИНО́ЖАТЬ *ж.* те саме, що **СІНО́ЖАТЬ** (Бужанка Ів.).

СИРОСІ́К *ч.* ‘земля, розм’якшена водою’ (Ростань Шцк.).

СІДЛЮ́ *с.* ‘місцина між двома горбами’ (Купичів Гр.).

СІМЕНИ́СТИЙ ЛІС *ч.* ‘ліс, у якому багато шишок’ (Підріжжя Кв.).

СІНО́ЖАТЬ *ж.* ‘луг, де косять сіно’ (Березовичі, Верба, Галинівка, Овадне, Суходоли В.-В.; Гряди, Заболотці Ів.; Боровне К.-К.; Мельниця Кв.; Привітне Лкч.; Баїв, Боголюби, Одереди, Шепель Лцк.; Кукли Мн.; Свинарин, Турійськ Гр.).

СІНО́ЖЕТЬ *ж.* те саме, що **СІНО́ЖАТЬ** (Ворокомле К.-К.).

СІНОКО́С *ч.* ‘луг, де косять сіно’ (Галинівка, Льотниче, П’ятидні, Устилуг В.-В.; Лобачівка, Мерва, Шклинь Грх.; Грушів, Литовеж, Луковичі Ів.; Воєгоща, Ворокомле, Запруддя, Раків Ліс К.-К.; Тростянець Крц.; Велицьк, Зелена, Пісочне, Гойкут Кв.; Дорогиничі, Конюхи, Шельвів Лкч.; Забороль, Лище, Одереди, Хорохорин Лцк.; Бихів

СЛЯКОТЬ

Лбш.; Головне, Згорани, Олеськ, Штунь Лбм.; Старий Чорторийськ Мн.; Копачівка, Любче, Сокіл Рж.; Буцинь, Любохини, Секунь Ст.; Бобли, Кульчин, Мокрець, Перевали Тр.; Мельники, Ростань, Самійличі Шцк.).

СІННИЦЯ *ж.* ‘місце, де викошена трава’ (Кропивники Шцк.).

СІРОСІК *ч.* ‘земля, розм’якшена водою’ (Поворськ Кв.).

СІРОСІКА *ж.* ‘мокра, заболочена низовина’ (Солов’їв Ст.).

СКИБЄСТА РУЛІЄ *ж.* ‘рілля, на якій після оранки лежать товсті скиби’ (в усіх досліджуваних населених пунктах В.-В. та Ів.) (Корзонюк 219).

СКЛАД *ч.* 1. ‘грядка, зорана від середини до країв’ (Сильне Крц.) (Аркушин 2000б: 150);

2. ‘взагалі грядка’ (Сильне Крц.) (Аркушин 2000б: 150);

3. ‘колгоспна будівля для зберігання зерна’ (Сильне Крц.) (Аркушин 2000б: 150).

СКЛАДОК *ч.* ‘невеличка грядка’ (Сильне Крц.) (Аркушин 1996: 116).

СКОТОГІН *ч.* ‘місце випасу худоби’ (Гречища, Шлапань Лбш.).

СКРАНТ *ч.* ‘те саме, що **ЗАКРА́НТ** (Бужанка Ів.) (Корзонюк 220).

СКРЕНТ *ч.* ‘те саме, що **ЗАКРЕ́НТ** (Устилуг В.-В.).

СЛИЙ *ч.* ‘шар землі, піску тощо’ (Заставне, Литовеж Ів.) (Корзонюк 222).

СЛЯКОТЬ *ж.* ‘місцевість, розмокла внаслідок дощів і танення снігу’ (Годомичі Мн.).

СМЕРДЮЧКА *ж.* ‘болото з іржавою водою’ (Ківерці Крц.; Хворостів Лбм.).

СМЕРЕ́ЧИНА *ж.* ‘ялиновий ліс’ (Гектари Грх.).

СМОЧ *ж.* ‘болотиста сіножать (Чорників В.-В.) (Корзюнок 225).

СМО́ЧА *ж.* ‘низина, залита водою’ (Овадне В.-В.).

СМУ́ГА *ж.* 1. ‘частина водоймища, яка вдається в сушу’ (Столинські Смоляри Лбм.);

2. ‘болото в лісі’ (Столинські Смоляри Лбм.);

3. ‘ділянка поля’ (Володимир-Волинський В.-В.);

4. ‘вузька частина лісу’ (Гектари Грх.; Світязь, Шацьк Шцк.).

СМУГА́СТИЙ ЛІС *ч.* ‘мішаний ліс’ (Маковичі Тр.).

СОСНÉНА *ж.* те саме, що **СОСНІ́НА** (Микуличі В.-В.).

СОСНÉНКА *ж.* те саме, що **СОСНІ́НКА** (Ворокомле К.-К.; Старий Загорів Лкч.)

СО́СНИ *мн.* ‘невелика ділянка лісу з соснами’ (Лишнівка Мн.; Мокре Ст.; Кропивники Щцк.).

СОСНІ́НА *ж.* ‘сосновий ліс’ (Зоря, Маркелівка, П’ятидні, Устилуг В.-В.; Лобачівка, Мерва, Рачин, Озерці, Шклинь, Горохів Грх.; Заболотці, Іванічі Ів.; Карасин К.-К.; Жорнище, Холоневичі Крц.; Голоби, Любитів, Підріжжя Кв.; Білопіль, Привітне, Шельвів Лкч.; Буяни, Підгайці, Одеради, Радомишль Лцк.; Олеськ Лбм.; Мильськ, Оленівка, Топільне, Ясинівка Рж.; Мизове Ст.; Бобли, Вербичне, Дольськ, Крать Тр.; Мельники, Самійличі Шцк.).

СОСНИ́НА (Черче К.-К.).

СТАВ

СОСНІЙКА *ж.* ‘сосновий ліс’ (Боголюби Лцк.; Овадне В.-В.; Човниця Крц.).

СОСНÓВКА *ж.* ‘сосновий ліс’ (Жидичин Крц.; Торчин Лцк.).

СОСНОВІЙК *ч.* ‘сосновий ліс’ (Піща Шцк.).

СОСНЯК *ч.* ‘сосновий ліс’ (Льотниче В.-В.; Гряди, Грибовиця, Іваничі Ів.; Раків Ліс К.-К.; Журавичі, Гростянець, Хопнів Крц.; Зелена, Поворськ Кв.; Липини Лцк.; Столинські Смоляри Лбм.; Кримне, Любохини Ст.; Мокрець Тр.; Ростань, Світязь, Шацьк Шцк.).

СО́ТЕ *мн.* те саме, що **СО́ТИ** (Ворокомле К.-К.).

СО́ТИ *мн.* ‘ділянка поля’ (Холоневичі Крц.; Кашівка, Підріжжя Кв.; Кукли, Старий Чорторійськ Мн.; Березичі, Проходи Лбш.; Мильськ, Оленівка Рж.; Буцинь, Мизове Ст.).

СПАД *ч.* 1. ‘старе русло’ (Любитів Кв.);
2. ‘частина водоймища, яка вдається в сушу’ (Годомичі Мн.).

СПЛАВ *ч.* 1. ‘грузьке болото, де трясеться, колишеться земля’ (Столинські Смоляри Лбм.; Овлочин Тр.);
2. ‘драговина’ (Головно Лбм.) (Аркушин 2000б: 165).

СПЛОШНА́ *ж.* ‘вирубане місце в лісі’ (Копилля Мн.; Полапи Лбм.).

СПУСК *ч.* ‘пологий берег’ (Хмелівка В.-В.).

СПУСТ *ч.* ‘стояча водойма’ (Велика Глуша Лбш.; Карасин Мн.).

СТАВ *ч.* 1. ‘штучна водойма’ (Верба, Овадне В.-В.; Городище-2 Лцк.; Овлочин Тр.);
2. ‘природна стояча водойма’ (Литовеж Ів.);
3. ‘заболочена низина’ (Гуща Лбм.);
4. ‘низина біля річки’ (Столинські Смоляри Лбм.).

СТАВІЩЕ *с.* ‘мілка ділянка ставу’ (Маневичі Мн.).

СТАВÓК *ч.* ‘штучна водойма’ (Березовичі, Бубнів, Галинівка, Хмелівка В.-В.; Гектари, Лобачівка, Мерва, Озерці, Пірванче, Рачин, Шклинь Грх.; Грушів, Гряди, Заболотці, Луковичі Ів.; Воєгоша, Волиця, Карасин К.-К.; Клепачів, Тростянець, Холоневичі Крц.; Голоби, Козлиничі, Оленівка Кв.; Дорогиничі, Затурці, Шельвів Лкч.; Баїв, Боратин, Липини, Шепель Лцк.; Березичі, Бихів, Люб’язь Лбш.; Гуща, Головне, Штунь Лбм.; Велика Мала Яблунька, Кукли, Ситниця Мн.; Залісці, Любче, Тристеня, Сокіл Рж.; Буцинь, Залюття, Кримне, Секунь Ст.; Вербичне, Бобли, Крать, Купичів, Перевали Тр.; Кропивники, Мельники Шцк.).

СТАЇ *мн.* ‘шматок поля з недовгими загонами на 50-60м’ (Тойкут Кв.) (Шульгач 1998б: 226).

СТАРÁ РІЧКА *ж.* ‘старе русло річки’ (Запруддя К.-К.; Воля Любитівська Кв.; Городище-2 Лцк.).

СТÁРЕНЬ *ч.* ‘скошене від зернових поле’ (Старий Загорів Лкч.).

СТАРÉЧИЙ ЛІС *ч.* ‘старий ліс’ (Шацьк Шцк.).

СТАРІК *ч.* ‘старе русло річки’ (Луковичі Ів.; Велицьк, Поворськ Кв.; Шепель Лцк.).

СТАРИНÁ *ж.* ‘старий ліс’ (Володимир-Волинський В.-В.; Світязь Шцк.).

СТАРІСЬКО *с.* ‘старе русло річки’ (СокілРж.).

СТÁРИЦЯ *ж.* ‘старе русло річки’ (Маркелівка, Хмелівка, Володимир-Волинський В.-В.; Гектари, Кутрів, Шклинь

СТІК

Грх.; Клепачів, Тростянець Крц.; Голоби, Підріжжя Кв.; Привітне Лкч.; Березичі, Люб'язь Лбш.; Лишнівка Мн.; Любче, Рудка-Козинська Рж.; Мокре Ст.). **СТА́РИЦЯ** (Грибовиця Ів.; Затурці Лкч.; Боратин, Забороль, Маяки Лцк.).

СТА́РИЩЕ *с.* 'старий ліс' (Раків Ліс К.-К.).

СТАРОДРЕ́В *ч.* 'старий ліс' (Воєгоща К.-К.; Любитів, Підріжжя, Поворськ Кв.; Залюття Ст.).

СТАРОЛІ́С *ч.* 'старий ліс' (Боровне К.-К.; Дубечне Ст.).

СТАРОПО́ЛИЦЯ *ж.* 'поле, на якому щось росло' (Поліське Мн.).

СТАРОСТЯ́К *ч.* 'старий ліс' (Карасин К.-К.).

СТАРУ́ХА *ж.* 'старе русло річки' (Колона Ів.; Радомишль Лцк.; Кукли Мн.; Глухи Ст.).

СТЕ́ЖКА *ж.* 'дорога через болото' (Тростянець Крц.; Річиці Рг.; Ниці, Седлище Ст.).

СТЕ́ПАН *ч.* 'рівнинна місцевість' (Воєгоща К.-К.).

СТЕ́РЕНЬ *ж.* 'поле після збору зернових' (Карасин К.-К.; Дольськ Тр.).

СТЕ́РИНЬ *ж.* 'поле, на якому щось росло' (Мстишин Лцк.).

СТЕРНІ́Я *ж.* 'поле після збору зернових' (Завітне, Жидичин Крц.; Затурці Лкч.; Березичі Лбш.).

СТІК *ч.* 'місце, де сходяться дві річки' (Голоби Кв.).

СТІК *ч.* 'місце, де сходяться дві річки' (Мерва, Лобачівка, Озерці Грх.).

СТІЛ *ч.* ‘рівнинна місцевість’ (Хмелівка В.-В.).

СТÓВКЛИСКО *с.* ‘витоптане худобою пасовище’ (Верхнів, Млинище Ів.) (Корзонюк 230).

СТОВПЕЦЬ *ч.* ‘острів (суша) на болоті’ (Шепель Лцк.).

СТÓРКА *ж.* ‘обривистий берег озера’ (Дубечне Ст.).

СТÓРКИЙ БЕРЕГ *ч.* ‘крутий берег’ (Голоби Кв.).

СТРЕЖНЁСТИЙ ЛІС *ч.* ‘хороший ліс’ (Карасин К.-К.).

СТРЕМІЛЬЧА *ж.* ‘круча’ (Кутрів Грх.).

СТРÉЛКА *ж.* ‘місце, в якому один канал впадає в інший’ (Піщане К.-К.).

СТРИВÓДА *ж.* ‘водяний потік’ (Маковичі Тр.).

- СТРУ́ГА** *ж.* 1. ‘рукав річки’ (Підріжжя Кв.);
 2. ‘частина водоймища, яка вдається в сушу’ (Підріжжя Кв.);
 3. ‘місце в річці, де вирує вода’ (Ситниця Мн.);
 4. ‘болото’ (Ківерці Крц.);
 5. ‘дорога через болото’ (Овадне В.-В.);
 6. ‘луг, який заливається водою’ (Зелена Кв.).

СТРУ́ЖКА *ж.* ‘невеликий водяний потік’ (Боровне К.-К.).

СТРУ́МІНЬ *ч.* ‘центральна швидка течія річки’ (Клепачів Крц.).

СТРУМО́К *ч.* ‘невеликий водяний потік’ (Овадне, П’ятидні В.-В.; Галичани, Озерці, Шклинь Грх.; Грибовиця Ів.; Камінь-Каширський К.-К.; Тростянець Крц.; Козлиничі

Кв.; Затурці Лкч.; Підгайці Лцк.; Кукли Мн.; Щедрогір, Стара Гута Рт.; Топільне Рж.; Свинарин Тр.).

СТУ́ДНЯ *ж.* ‘викопана яма, яка наповнюється водою джерела’ (Зоря, Льотниче, Микуличі, Суходоли, Устилуг В.-В.; Гектари Грх.; Садівські Дубини Лкч.; Новостав, Радомишль, Хорохорин, Шепель Лцк.; Залісці, Оленівка Рж.).

СУ́БОЛОТТЄ *с.* ‘низина перед болотом’ (Гречища, Шлапань Лбш.).

СУ́ГОЛОВ *ч.* ‘вузька межова дорога’ (Забужжя Лбм.) (Аркушин 2000б: 184).

СУ́ГОЛОВОК *ч.* ‘кінець ниви, де повертають коня під час орання’ (Кримно Ст.) (Аркушин 2000б: 184).

СУ́ГОРЬ *ч.* ‘горби, розміщені один біля одного’ (Гектари Грх.).

СУПЩІ́НА *ж.* ‘піщаний ґрунт’ (Коритниця, Кречів, Мовники Ів.) (Корзонюк 233).

СУСНÉНА *ж.* те саме, що **СОСНІ́НА** (Грушів Ів.; Дорогиничі Лкч.).

СУСНІ́НА *ж.* те саме, що **СОСНІ́НА** (Велика Глуша Лбш.).

СУ́ТКИ *мн.* ‘вузька доріжка’ (Усицькі Будки Рж.) (Шульгач 1998б: 226).

СУШНЯ́К *ч.* ‘сухий ліс’ (Голоби Кв.).

СУХО́ВИНА *ж.* ‘частина водоймища, яка вдається в сушу’ (Битень Кв.).

СУХОВІЙ *ч.* ‘сухий ліс’ (Гірки Лбш.).

СУХОДІЛ *ч.* ‘висохле русло’ (Гектари Грх.; Журавичі Крц.).

СУХОДÓЛ *ч.* ‘підвищене, відносно сухе місце серед болота’ (Ситниця Мн.).

СУХОЛІС *ч.* ‘сухий ліс’ (Клепачів Крц.; Зелена Кв.).

СУХОЛІССЯ *с.* ‘сухий ліс’ (Володимир-Волинський В.-В.).

СУХОЛІСТЯ *с.* ‘сухий ліс’ (Шлапань Лбш.).

СУХОПУСТУЙ *ч.* ‘сухий ліс’ (Люб’язь Лбш.).

СУХОПУТТЯ *ч.* ‘сухий ліс’ (Шацьк Шцк.) (Шульгач 1998б: 226).

СУХОРІВ *ч.* ‘рівчак без води’ (Маковичі Тр.).

СУХОСТІЙ *ч.* ‘сухий ліс’ (Бубнів, Микуличі, П’ятидні, Хмелівка В.-В.; Лобачівка, Мерва, Озерці, Шклинь Грх.; Литовеж Ів.; Волиця, Запруддя, Піщане К.-К.; Човниця Крц.; Козлиничі, Підріжжя, Пісочне Кв.; Затурці, Конюхи, Шельвів Лкч.; Буяни, Маяки, Шепель Лцк.; Березичі Лбш.; Головне Лбм.; Береськ, Тристеня, Ясенівка Рж.; Велика Яблунька Мн.; Глухи, Дубечне, Кримне, Мизове Ст.; Дольськ, Новий Двір, Овлочин, Свиноарин Тр.; Ростань, Самійличі Шцк.).

СУХОТА *ж.* ‘суха річка’ (Любешівська Воля Лбш.).

СУХУСТÓЙ *ч.* те саме, що **СУХОСТІЙ** (Велика Глуша Лбш.).

СУ́ША *ж.* ‘потріскана земля на місці, де була водойма’ (Гектари Грх.).

СУШНІЧКА *ж.* ‘сухе річище’ (Угли Кв.).

ТЕРИКОН

СУШНЯК *ч.* ‘сухий ліс’ (Озерці Грх.; Черче К.-К.; Радомишль Лцк.; Мельники, Новий Двір Тр.).

СХИЛ *ч.* 1. ‘крутий берег’ (Маркелівка В.-В.);
2. ‘пологий берег’ (Лобачівка, Мерва, Рачин, Озерці, Шклинь Грх.; Любитів Кв.).

СЦІНКА *ж.* 1. ‘широка межа між полями’ (Грибовиця, Гряди, Кречів, Стара Лішня Ів.);
2. ‘польова стежка між урочищами’ (Рогожани В.-В.; Лежниця, Морозовичі, Петрове Ів.) (Корзонюк 234).

СЯКЛЯ *ж.* ‘низина біля річки’ (Гуща Лбм.).

ТАЙГÁ *ж.* ‘густий ліс’ (Зелена Кв.).

ТАЛІНА *ж.* ‘місце, на якому розстав сніг’ (Сильне Крц.) (Аркушин 1996: 122).

ТАЛІР *ч.* ‘рівнинна місцевість’ (Одереди Лцк.).

ТАМА *ж.* ‘гребля’ (Якушів Рт.) (Шульгач 1998б: 226).

ТАНИНА *ж.* ‘місцевість, розмокла внаслідок дощів і танення снігу’ (Лаврів Лцк.).

ТАРАСЯКИ *мн.* ‘купа гілля, лісового сміття’ (Милятин Ів.).

ТВАНЬ *ж.* ‘грузьке болото’ (Ситниця Мн.; Оленівка Рж.).

ТÉMНИЙ *ч.* ‘великий ліс’ (Теклине К.-К.; Березичі Лбш.; Кукли Мн.).

ТЕПЛЯК *ч.* ‘хороший ліс’ (Клепачів Крц.).

ТЕРИКОН *ч.* ‘насипаний горб’ (Льотниче В.-В.; Шклинь Грх.; Заболотці Ів.).

ТЕРМІСТИЙ ЛІС *ч.* ‘густий ліс’ (Підгайці Лцк.).

ТЕРНÉНА *ж.* те саме, що **ТЕРНІ́НА** (П’ятидні В.-В.).

ТЕРНІ́НА *ж.* ‘зарості терну’ (Маковичі Тр.).

ТЕРНÓВИЩЕ *с.* ‘місце, де росте терен’ (Бубнів В.-В.; Буків, Радомишль Лцк.; Глухи Ст.).

ТÉЧІЯ *ж.* ‘місце в річці, де вирує вода’ (Човниця Крц.).

ТИПÉННЕ *с.* ‘грузьке болото, де трясеться, колишеться, земля’ (Підріжжя Кв.).

ТИРЛІ́ТЄ *с.* ‘купа гілля, лісового сміття’ (Доргиничі Лкч.).

ТИ́ХИЙ ПЛАВ *ч.* ‘тиха течія річки’ (Липини Лцк.).

ТО́НЯ *ж.* ‘яма в річці’ (Підріжжя Кв.; Березолуки Рж.).

ТОПІ́ЛО *с.* ‘яма у водоймі’ (Маковичі Тр.).

ТОПІ́ЩЕ *с.* ‘яма в болоті’ (Воля Дружкопільська Грх.).

ТОПЛЯ́К *ч.* ‘затоплений ліс’ (Хмелівка В.-В.; Дідичі Крц.; Голоби Кв.; Кримне Ст.; Овлочин Тр.).

ТО́РНІ *мн.* ‘заповнена водою яма, де вибрали торф’ (Оленівка Рж.).

ТО́РНІЯ *ж.* ‘яма в болоті’ (Оленівка Рж.).

ТОРФОВІ́К *ч.* ‘торф’яне болото’ (Поворськ Кв.).

ТОРФОВІ́НА *ж.* ‘торф’яне болото’ (Березовичі В.-В.; Любитів Кв.; Столинські Смоляри Лбм.).

ТРИДНЬОВИЙ ГРУНТ

ТОРФОВІСЬКО *с.* ‘торф’яне болото’ (П’ятидні, Суходоли, Устилуг В.-В.; Лобачівка, Мерва, Озерці, Рачин, Шклинь Грх.; Заболотці, Іваничі Ів.; Баїв, Чаруків Лцк.; Олеськ, Радехів Лбм.; Мизове, Секунь Ст.).

ТОРФОВІЩЕ *с.* ‘торф’яне болото’ (Зоря В.-В.; Волиця К.-К.; Човниця, Ківерці Крц.; Поворськ Кв.; Шельвів Лкч.; Маяки Лцк.; Рудка-Козинська Рж.; Буцинь Ст.; Бобли, Купичів Тр.).

ТОРФ’ЯНИК *ч.* ‘торф’яне болото’ (Льотниче В.-В.; Ворокомле К.-К.; Зелена Кв.; Тростянець Крц.; Березичі Лбш.; Нова Вижва Ст.; Мельники Шцк.).

ТОРФ’ЯНИК *ч.* те саме, що **ТОРФ’ЯНИК** (Ворокомле К.-К.; Щедрогір Рт.).

ТОРХОВІСЬКО *с.* те саме, що **ТОРФОВІСЬКО** (Овадне В.-В.; Грибовиця Ів.; Підріжжя Кв.; Підгайці Лцк.; Оленівка, Топільне, Ясенівка Рж.).

ТОРХОВІЩЕ *с.* те саме, що **ТОРФОВІЩЕ** (Козлиничі Кв.; Гуща, Хворостів Лбм.; Красноволя Мн.; Вербичне, Маковичі, Озеряни Тр.).

ТРАНШЕЯ *ж.* ‘заглибина на дорозі, вибита транспортом’ (Голоби, Битень Кв.).

ТРАПЕЗИ *мн.* ‘зарості лісу’ (Карасин К.-К.).

ТРАСОВИНА́ *ж.* те саме, що **ТРЯСОВИНА́** (Дорогиничі Лкч.).

ТРАСОВИНА́ (Ворокомле К.-К.; Люб’язь Лбш.; Гуща Лбм.; Світязь Шцк.).

ТРИДНЬОВИЙ ГРУНТ *ч.* ‘земельний наділ, розмір якого залежав від кількості днів роботи на ньому’ (Великий Щенятин, Павлівка, Переславичі Ів.) (Корзонюк 240).

ТРИПИЗА́ *жс.* ‘зарості лісу’ (Устилуг В.-В.).

ТРИТЮ́ХА *жс.* ‘частина земельного наділу’ (Лежниця, Млинище, Петрове Ів.) (Корзонюк 241).

ТРИСКОТНІ́ЯК *ч.* ‘сухий ліс’ (Маковичі Тр.).

ТРОПА́ *жс.* ‘дорога через болото’ (Човниця Крц.; Кримне Ст.; Овлочин Тр.).

ТРОТÓВИНА *жс.* ‘грузьке болото, де трясеться, колишеться земля’ (Кашівка Кв.).

ТРОЯ́К *ч.* ‘поворот річки, дороги’ (Личани Крц.).

ТРУ́ХВАЛ *ч.* ‘купа гілля, лісового сміття’ (Копилля Мн.).

ТРУХЛІ́ЯК *ч.* ‘старий ліс’ (Любешів Лбш.).

ТРЯСИНА́ *жс.* 1. ‘заболочена низина’ (Бубнів В.-В.);
2. ‘грузьке болото, де трясеться, колишеться земля’ (П’ятидні В.-В.; Гірки Лбш.; Ситниця Мн.).

ТРЯСОВІ́НА *жс.* ‘грузьке болото, де трясеться, колишеться земля’ (Холоневичі Крц.; Боратин Лцк.; Буцинь, Поліське Ст.).

ТРЯСОВИНА́ (Березовичі, Бубнів, Льотниче, Маркелівка В.-В.; Пірванче Грх.; Заболотці, Литовеж Ів.; Боровне, Воєгоща, Раків Ліс К.-К.; Клепачів, Тростянець, Човниця Крц.; Зелена, Любитів, Поворськ Кв.; Затурці, Конюхи, Маньків Лкч.; Гірка Полонка, Липини, Підгайці, Хорохорин Лцк.; Березичі, Бихів, Гірки Лбш.; Головне, Радехів, Штунь Лбм.; Копачівка, Любче, Сокіл Рж.; Кримне, Нова Вишва, Секунь Ст.; Бобли, Вербичне, Купичів, Перевали, Синявка Тр.; Ростань, Щацьк Шцк.).

УЗЛІССЯ

ТЯСОВІСЬКО *с.* ‘грузьке болото, де трясеться, колишеться земля’ (Мельники Шцк.).

ТЯСУ́ХА *ж.* ‘грузьке болото, де трясеться, колишеться земля’ (Запруддя К.-К.).

ТЯСУ́ЧКА *ж.* ‘грузьке болото, де трясеться, колишеться земля’ (Кукли Мн.).

ТУЛУКА́ *ж.* ‘поле, яке лежало під паром і використовується під випас’ (Бортнів, Низкиничі Ів.) (Корзонюк 242).

ТУ́НЯ *ж.* ‘глибока западина в річці, озері, низина на лузі’ (Семки Мн.) (Шульгач 1998б: 226).

ТУРФО́ВІСЬКО *с.* те саме, що **ТОРФО́ВІСЬКО** (Бужанка Ів.).

ТУРФО́ВИЩЕ *с.* те саме, що **ТОРФО́ВИЩЕ** (Грушів Ів.).

УБЛІ́Г *ч.* те саме, що **ОБЛІ́Г** (Столинські Смоляри Лбм.).

УГІ́ДЦЯ *с.* ‘оброблене поле’ (Підгайці Лцк.).

УЗБЕРЕ́ЖЖЯ *с.* ‘берег річки’ (Клепачів Крц.; Козлиничі Кв.).

УЗВІ́З В КВАШІ *ч.* ‘підвищене сухе місце серед болота’ (Клепачів Крц.).

УЗГА́РИЩЕ *с.* ‘випалене місце в лісі’ (Боратин Лцк.).

УЗГІ́Р’Я *с.* ‘схил гори’ (Підгородне Лбм.) (Марусенко 252).

УЗЛІ́ССЯ *с.* ‘край лісу’ (Березовичі В.-В.; Грибовиця, Заболотці, Литовеж Ів.; Воєгоща К.-К.; Тростянець, Холоновичі, Човниця Крц.; Зелена, Поворськ Кв.; Маньків, Привітне Лкч.; Липини, Підгайці, Хорохорин Лцк.; Копачівка, Мильськ, Оленівка Рж.; Новий Двір, Турійськ Тр.).

УКРІПЛЕННЯ *с.* ‘насипаний горб’ (Шепель Лцк.).

УЛОГОВИНА *ж.* 1. ‘яма, яр’ (Гектари Грх.);

2. ‘місце між двома горбами’ (Дідичі Крц.).

ЎРВИЩЕ *с.* 1. ‘крутий берег’ (Березовичі В.-В.; Грибовиця Ів.; Клепачів Крц.; Романів Лцк.);

2. ‘яма в болоті’ (Заліси, Шменьки Рт.).

УРІЗ *ч.* ‘крутий берег, гора’ (Клепачів Крц.).

УРОЧИЩЕ *с.* 1. ‘ділянка, яка відрізняється від інших певними властивостями’ (Буків Лцк.);

2. ‘долина біля річки’ (Кукли Мн.).

ЎСТЯ *с.* 1. ‘рукав річки’ (Тростянець Крц.);

2. ‘витік водної артерії’ (Залісці Рж.).

ФАЗЕНДА *ж.* ‘ділянка поля’ (Поромів Ів.).

ФАШНІК *ч.* ‘зарості лісу’ (Радомишль Лцк.; Глухи Ст.).

ФОРОСТ *ч.* те саме, що **ХВОРОСТ** (Озерці Грх.).

ФОРТ *ч.* ‘насипаний горб’ (Боратин Лцк.).

ФОСА *ж.* ‘рів’ (Доросині Рж.).

ХАБАЗЯКИ *мн* ‘купа гілля, лісового сміття’ (Милятин Ів.).

ХАМІЧЧЯ *с.* ‘хмиз’ (Завидів Ів.) (Аркушин 2000б: 224).

ХАЩІ *мн.* ‘зарості лісу, кущів’ (Березовичі, Бубнів, Зоря, Льотниче В.-В.; Кутрів, Лобачівка, Мерва, Рачин, Шклинь Грх.; Грибовиця, Заболотці, Литовеж Ів.; Воєгоща, Запруддя К.-К.; Берестяне, Тростянець, Холоневичі Крц.;

ХМИЗ

Голоби, Зелена, Любитів, Пісочне Кв.; Білопіль, Маньків, Шельвів Лкч.; Боголюби, Гірка Полонка, Липини, Хорохорин, Шепель Лцк.; Березичі, Гуша Лбм.; Ситиниця, Старий Чорторійськ Мн.; Копачівка, Любче Рж.; Буцинь, Кримне, Секунь Ст.; Бобли, Вербичне, Мокрець, Синявка Тр.; Ростань, Шацьк Шцк.).

ХАЩІВНІК *ч.* ‘густий ліс’ (Битень Кв.).

ХВІЙНІК *ч.* ‘ліс, де ростуть хвойні дерева’ (Нові Червища К.-К.).

ХВОЇНА *ж.* ‘ліс, де ростуть хвойні дерева’ (Воєгоща К.-К.; Гречища, Гірки, Шлапань Лбш.; Головне, Олеськ, Штунь Лбм.; Ситниця Мн.; Дубечне, Любохини, Шкrobi Ст.; Кульчин Тр.).

ХВÓРОСТ *ч.* ‘купа гілля, лісового сміття’ (Боратин Лцк.; Перевали Тр.).

ХВОРО́ЩІ *мн* ‘густий ліс’ (Хмелівка В.-В.).

ХВУЙНЯК *ч.* те саме, що **ХВІЙНІК** (Храськ Мн.).

ХИД *ч.* ‘рукав річки’ (Ситниця Мн.).

ХЛАМ *ч.* ‘купа гілля, лісового сміття’ (Зоря В.-В.).

ХЛЯ́ПАВА *ж.* ‘розмокла внаслідок дощів і танення снігу місцевість’ (Кримне Ст.).

ХМИЗ *ч.* ‘купа гілля, лісового сміття’ (Березовичі, Бубнів, Льотниче, Устилуг В.-В.; Лобачівка, Мерва, Озерці, Рачин, Шклинь Грх.; Бужанка, Грибовиця, Грушів, Литовеж Ів.; Тростянець, Ківерці Крц.; Голоби, Зелена, Козлиничі, Тойкут Кв.; Білопіль, Конюхи, Шельвів Лкч.; Боратин,

Буяни, Гірка Полонка, Маяки Лцк.; Гуща, Штунь Лбм.; Ситниця Мн.; Мильськ, Топільне Рж.; Нова Вижва, Поліське, Шкроби Ст.; Вербичне, Купичів, Мокрець, Новий Двір Тр.).

ХО́ДНІК *ч.* ‘вимошена твердим покриттям доріжка у дворі, на вулиці’ (у всіх досліджуваних населених пунктах В.-В. та Ів.) (Корзонюк 250).

ХОМО́К ЛІСУ *ч.* ‘малий ліс’ (Воєгоща К.-К.).

ХУДОВІ́К *ч.* ‘пасовище для худоби’ (Крать Тр.).

ХУРА́Ж *ч.* ‘поле, підготовлене для обробітку’ (Клепачів Крц.).

ЦАРИНА́ *ж.* ‘загороджена ділянка для худоби’ (Мала Яблунька Мн.).

ЦЕБЕ́РКА *ж.* ‘маленьке озерце’ (Шацьк Шцк.) (Шульгач 1998б: 226).

ЦЕГЕ́ЛЬНЯ *ж.* ‘місце, де вибрали глину’ (Копилля Мн.).

ЦИ́ПЕЛЬ *ч.* 1. ‘вершина гори, пагорба’ (Маркелівка В.-В.); 2. ‘кінець лісу; узлісся’ (Дольськ Лбш.) (Аркушин 2000б: 241).

ЦІ́ЛЕК *ч.* те саме, що **ЦІ́ЛИК** (Корзонюк 253).

ЦІ́ЛИК *ч.* ‘необроблене поле’ (Залісоче Крц.).

ЦІЛИНА́ *ж.* ‘необроблене поле’ (Устилуг, Хмелівка В.-В.; Заболотці, Литовеж Ів.; Запруддя, Раків Ліс К.-К.; Тростянець, Холоневичі, Човниця Крц.; Привітне, Старий Загорів Лкч.; Маяки, Торчин Лцк.; Гречища, Хотешів, Шлапань Лбш.; Головне Лбм.; Голоби, Підріжжя Кв.; Ситниця Мн.; Заболоття Рт.; Бобли, Новий Двір, Шацьк Шцк.).

ЧИРПОТИ́ННЯ

ЧАГАРІ́ *мн.* ‘зарості кущів’ (Березовичі В.-В.; Лобачівка Грх.; Торчин Лцк.; Сокіл Рж.).

ЧАГАРНИ́К *ч.* 1. ‘зарості кущів’ (Козлиничі Кв.);

2. ‘молодий ліс’ (Шельвів Лкч.);

3. ‘густий ліс’ (Мовчанів Лкч.; Садів Лцк.; Колки Мн.; Переспа Рж.).

ЧАГАРНИКИ́ *мн.* 1. ‘зарості лісу, кущів’ (Льотниче, Маркелівка, Хмелівка В.-В.; Гектари Грх.; Грибовиця, Заболотці, Литовеж Ів.; Запруддя, Тростянець Крц.; Голоби, Любитів, Поворськ Кв.; Привітне Лкч.; Баїв, Боратин, Маяки, Шепель Лцк.; Березичі Лбш.; Рудка-Козинська Рж.; Залюття, Нова Вижва Ст.; Вербичне, Перевали, Турійськ Тр.);
2. ‘непрохідне місце біля лісу’ (Несвіч Лцк.).

ЧА́КЛА *ж.* ‘грузьке болото, де трясеться, колишеться земля’ (Лобачівка Грх.).

ЧА́СТКА *ж.* ‘ділянка поля’ (Клепачів Крц.).

ЧВІ́РЕЦ *ч.* ‘жовтий неродючий шар піску під родючим’ (Сильне Крц.) (Аркушин 2000б: 247).

ЧЕРÉТА *ж.* ‘місце в озері, поросле очеретом’ (Березичі Лбш.).

ЧЕРЕТНЯ́К *ч.* ‘місце у водоймі, поросле очеретом’ (Берестяне Крц.).

ЧЕРЕТЯ́НИК *ч.* ‘місце в озері, поросле очеретом’ (Люб’язь Лбш.).

ЧИРПОТИ́ННЯ *с.* ‘купа гілля, лісового сміття’ (Буцинь Ст.).

ЧИТВИРТУ́ХА *ж.* ‘чверть земельного наділу’ (Лудин, Рогожани В.-В.; Бужанка, Млинище, Петрове Ів.) (Корзонюк 256).

ЧО́РНА ТРОПА́ *ж.* ‘дорога без снігу; земля, не вкрита, снігом’ (Сильне Крц.) (Аркушин 1996: 128).

ЧО́РНА Я́МА *ж.* ‘найглибше місце у водоймі’ (Теклине К.-К.).

ЧО́РНИЙ ЛІС *ч.* 1. ‘старий, густий ліс’ (Кутрів Грх.; Береськ Рж.);

2. ‘великий ліс’ (Лудин, Маркелівка В.-В.);

3. ‘ліс, в якому росте тільки вільха’ (Гірки Лбш.).

ЧОРНОЛІ́С *ч.* ‘спалений ліс’ (Маковичі Тр.).

ЧОРТОЛО́М *ч.* ‘поламані дерева після урагану’ (Орищі Ів.) (Корзонюк 257).

ЧОРТО́РИЙ *ч.* ‘місце в річці, де вирує вода’ (Милятин Ів.).

ЧУБО́К *ч.* ‘вершина гори, пагорба’ (Маркелівка В.-В.; Іваничі Ів.).

ЧУМА́К *ч.* 1. ‘купа гілля, лісового сміття’ (Маркелівка, Микуличі, Овадне, П’ятидні В.-В.; Одераци, Шепель Лцк.; Радехів Лбм.; Бережниця Мн.);

2. ‘хмиз’ (Лудин, Млинище Ів.) (Корзонюк 257).

ША́ВАР *ч.* ‘зарості водяних рослин в озері’ (Лудин В.-В.) (Корзонюк 258).

ШАВАРЕ́ННС *с.* ‘те саме, що ШАВАР (Петрове Ів.) (Корзонюк 258).

ШТАНІ

ШІЙКА *ж.* ‘поворот річки’ (Гуща Лбм.).

ШИПЮТА *ж.* ‘купа гілля, лісового сміття’ (Володимир-Волинський В.-В.).

ШІЯ *ж.* 1. ‘звужена частина сінокосу, поля; вузький прохід серед чогось’ (Сильне Крц.) (Аркушин 1996: 130);
2. ‘вузький прохід між обробленими полями’ (Ясенівка Рж.);
3. ‘підвищена звужена частина річки’ (Гектари Грх.).

ШКА́РПА *ж.* ‘підвищення’ (Галичани, Лобачівка Грх.).

ШКІ́ЛКА *ж.* ‘малий ліс’ (Лобачівка Грх.).

ШЛІ́ХТА *ж.* ‘місцевість, розмокла внаслідок дощів і танення снігу’ (Навіз Рж.).

ШЛЯХ *ч.* 1. ‘рівна місцевість’ (Одеради Лцк.);
2. ‘дорога’ (Гречища, Шлапань Лбш.).

ШМАРУ́ГИ *мн.* ‘частина водоймища, яка вдається в сушу’ (Поліське Ст.).

ШМАТ *ч.* ‘ділянка поля’ (Буяни Лцк.).

ШМЕРЕ́ГА *ж.* ‘зарості лісу, кущів’ (Мельники Шцк.).

ШМЕРЕ́ЧА *ж.* ‘густий ліс’ (Якушів Рт.).

ШПИ́ЛЬ *ч.* ‘невисока, кругла гірка’ (Підгородне Лбм.) (Марусенко 254).

ШТАНІ *мн.* 1. ‘місце, де розходяться дві річки’ (Мала Глуша Лбш.; Радехів Лбм.);
2. ‘місце, де сходяться дві річки’ (Тростянець Крц.).

ШТИБЛИВА ч. ‘поворот річки, дороги’ (Трубки Ів.).

ШУВАР ч. ‘зарості очерету’ (Холоневичі Крц.).

ШУМ ч. ‘місце в річці, озері та ін. з круговим рухом води’ (Журавичі Крц.) (Дзензелівський 1978: 136).

ЩЕЛІНА ж. ‘міщина між двома горбами’ (Годомичі Мн.).

ЩИМА́К ч. ‘густий ліс’ (Столинські Смоляри Лбм.).

ЩІТКА ж. ‘гора, яка поросла лісом’ (Хмелівка В.-В.).

ЩО́ВКЛИСКО с. те саме, що **СТО́ВКЛИСКО** (Верхнів Ів.) (Корзонюк 266).

ЯГІДНИ́К ч. ‘місце, де збирають чорниці’ (Крать, Озеряни Тр.).

ЯЗИ́К ч. ‘частина водоймища, яка вдається в сушу’ (Хмелівка В.-В.).

ЯЛІ́ННИК ч. ‘місце, де ростуть ялини’ (Боголюби Лцк.; Маневичі Мн.).

Я́ЛОВЕ ПО́ЛЕ с. 1. ‘поле, на якому нічого не росте’ (Боровне К.-К.; Голоби Кв.);

2. ‘необроблене поле’ (Сокіл Рж.).

Я́МА ж. 1. ‘заглиблення в землі’ (Сильне Крц.) (Аркушин 1996: 133);

2. ‘заглиблення в ґрунті невизначеної форми’ (Підгородне Лбм.) (Марусенко 254);

3. ‘заглибина на дорозі, вибита транспортом’ (Березовичі, Бубнів, Верба, Льотниче, П’ятидні В.-В.; Грушів, Заболотці Ів.; Конюхи, Маньків, Старий Загорів, Шельвів Лкч.; Боратин, Шепель Лцк.; Головне, Згорани, Олеськ, Штунь Лбм.; Ситниця Мн.; Секунь Ст.);

ЯШНИСЬКО

4. ‘яма у водоймі’ (Маркелівка, Микуличі В.-В.; Луковичі Ів.; Запруддя К.-К.; Затурці Лкч.; Боратин, Маяки, Одеради Лцк.; Дольськ Тр.);
5. ‘вир у річці’ (Млинище, Петрове Ів.) (Корзонюк 267).

ЯМІСКА *ж.* 1. ‘викопана водойма’ (Хворостів Лбм.);
ЯМІЇСКА. 2. ‘наповнена водою яма, де вибрали торф, пісок’ (Овадне В.-В.).

- ЯМКА** *ж.* 1. ‘заглибина на дорозі, вибита транспортом’ (Нова Вижва Ст.);
2. ‘викопана яма’ (Бихів, Бучин Лбш.);
 3. ‘місце, де вибрали глину, пісок’ (Березичі Лбш.);
 4. ‘низина, залита водою’ (Воєгоща К.-К.).

ЯМНИК *ч.* ‘острів (суша) на болоті’ (Мильськ Рж.).

ЯМНИСЬКО *с.* ‘місце, де вибрали глину’ (Годомичі Мн.).

- ЯР** *ч.* 1. ‘поздовжня яма, рів’ (Льотниче, Маркелівка В.-В.);
2. ‘викопана яма’ (Литовеж Ів.);
 3. ‘вимита водою ділянка землі’ (Шклинь Грх.; Буків Лцк.; Кропивники Шцк.);
 4. ‘природна заглибина’ (Жидичин Крц.).

ЯРУГ *ч.* ‘викопана яма’ (Клепачів Крц.).

- ЯРУГА** *ж.* 1. ‘довга балка з кущами’ (Ситовичі Кв.) (Шульгач 1993: 59);
2. ‘великий яр’ (Гектари Грх.).

ЯСЕНІВКА *ж.* ‘ліс, у якому переважає ясен’ (Шельвів Лкч.).

ЯЧНИСКО *с.* ‘поле з-під ячменю’ (Колона, Лежниця, Литовеж, Млинище, Морозовичі Ів.) (Корзонюк 267).

ЯШНИСЬКО *с.* ‘поле, на якому ріс ячмінь’ (Сильне Крц.) (Аркушин 1996: 133).

**У серії «Бібліотека української ономастики»
опубліковано:**

- Вербич С. О. Гідронімія басейну Верхнього Дністра: етимологічний словник-довідник. – К., 2007. – 120 с.
- Дослідження з ономастики: збірник наукових праць пам'яті Олексія Сильвестровича Стрижака / відп. ред. І. М. Желєзняк. – К., 2008. – 168 с.
- Студії з ономастики та етимології. 2008 / відп. ред. О. П. Карпенко. – К., 2008. – 296 с.
- Шульгач В. П. Нариси з праслов'янської антропонімії. – К., 2008. – Ч. I. – 413 с.
- Студії з ономастики та етимології. 2009 / відп. ред. В. П. Шульгач. – К., 2009. – 318 с.
- Вербич С. О. Гідронімія басейну Середнього Дністра: етимологічний словник. – Луцьк, 2009. – 234 с.
- Студії з ономастики та етимології. 2010 / відп. ред. І. В. Єфименко. – Луцьк, 2010. – 452 с.
- Желєзняк І. М. Слов'янська антропоніміка (вибрані статті) / відп. ред. В. П. Шульгач. – К., 2011. – 288 с.
- Студії з ономастики та етимології. 2011–2012 / відп. ред. О. П. Карпенко, В. П. Шульгач. – К., 2012. – 352 с.
- Пахомова С. М. Еволюція антропонімічних формул у слов'янських мовах. – Ужгород, 2012. – 344 с.
- Студії з ономастики та етимології. 2013 / відп. ред. О. П. Карпенко, В. П. Шульгач. – К., 2013. – 320 с.
- Вербич С. О. Гідронімія басейну Нижнього Дністра. Етимологічний словник. – Луцьк, 2013. – 156
- Українська ономастика: бібліографічний покажчик / відп. ред. С. О. Вербич. – К., 2013. – 365 с.

Наукове видання
Словники України

Данилюк Оксана Климівна

**СЛОВНИК
НАРОДНИХ ГЕОГРАФІЧНИХ
ТЕРМІНІВ ВОЛИНІ**

Видання друге, доповнене і виправлене

Редактор і коректор *Г. О. Дробот*
Технічний редактор *Л. М. Козлюк*

Формат 60x84^{1/16}. 6,74 ум. друк. арк. 6,61 обл.-вид. арк.
Наклад 300 пр. Зам. 362. Видавець і виготовлювач – Вежа-Друк.
(43021, м. Луцьк, вул. Бойка, 1).

Свідоцтво Держ. комітету телебачення та радіомовлення України
ДК № 4039 від 08.04.2011 р.